לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום א', כ"ד באלול תשמ"ו, 28 בספטמבר 1986 / שנה מ"ד מס' 13152 / המחיר 75 אג' כולל מע"מ

„דרך האמת" ארגון פרו־ירדני חדש בשטחים

מאת פינחס ענברי, כתב „על המשמר"

במזרח־ירושלים הופצו אתמול כרוזים של ארגון מחתרתי פרו־ירדני חדש. הכרוז מופיע באיצטלה דתית: „דרך האמת".

הכרוז מותח, בעקיפין, ביקורת על אש"פ, שאינו מצליח להגשים את המטרה של שחרור המולדת. הכרוז קורא לאחד את כל הכוחות למען המלחמה בציונות. הוא מצפה את דבריו בסיסמאות דתיות וציטוטים מן הקוראן.

בראש הכרוז מופיעה מפה ובה גבולות ארץ־ישראל המנדטורית משני עברי הירדן.

„סאנדי מירור" בשם „מדען" ישראלי:

ישראל יצרה פצצת ניטרון ראשונה

תגובה ישראלית: מעולם לא היה מדען בשם ונונו שעבד במחקר גרעיני

עתון יום א' הבריטי, „סאנדיי מירור" מפרסם הבוקר כתבה על ניסיונו של עיתונאי דרום־אמריקני, אוסקר גרורר, המנסה למכור מידע על היכולת הגרעינית של ישראל. העתון עצמו מציין, כי העיתונאי ניתפס פעמיים בגלל מעשי־רמיה. העיתונאי טוען, כי ישראל יצרה את פצצת הנויטרון הראשונה שלה וכי קיבל את המידע מהפרופסור מרדכי ונונו.

העיתונאי הדרום אמריקני אומר, כי ונונו היגר לאוסטרליה, לאחר שהתאכזב ממה שכינה „המגמה התוקפנית של ישראל".

אולם ה„סאנדיי מירור" מצטט את קצין העתונות בשגרירות ישראל בלונדון, האומר כי מעולם לא היה מדען בשם ונונו, שעבד במחקר גרעיני בישראל. הוא עבד רק כטכנאי זוטר בוועדה לאנרגיה אטומית, ולפני שנה פוטר בגלל התנהגות בלתי־רצויה.

האינטרפול אומר, כי העיתונאי גרורר השתמש בכרטיס עיתונאי בינלאומי ומנסה להטעות עיתונים אחרים, כפי שניסה למכור מידע זה תמורת 200 אלף לירות סטרלינג.

העיתונאי הדרום אמריקני טוען, כי ישראל יצרה 5 פצצות ניוטרון וכי הציג 37 תצלומים צבעוניים.

ה„סנדיי מירור" מציין עוד, כי בספרות המדעית הבריטית אין שום אזכור של השם ונונו וגם לא בפרסומים אחרים.

מדענים בבריטניה, מוסיף וכותב העיתון, גם מטילים ספק במהימנות התצלומים.

מו"מ קדחתני בין צרפת לסוריה למרות הכרזות על אי־כניעה לטרור

הכומר קאפוצ'י מתווך מטעם הסורים ■ אמר: אינני בביקור. כאן אלא בשליחות

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בפאריס

פריז. — מו"מ קדחתני בין צרפת לסוריה על עיסקה להפס־קת סחטנות הטרור מתנהל מאחורי הכרזות כי הממשלה לא ניכנעה ולא נושאת ונותנת עם הטרוריסטים. המגעים עם דמשק ועם מי שמופיע כמתווך מטעם הסורים, הכומר הילריון קאפוצ'י, מנוגדים לטיעונים אלה.

שר החוץ הסורי פארוק א־שרעה נועד אתמול עם שר החוץ הצרפתי ריימונד, אחרי שבילה לילה בפאריס וקיבל דין וחשבון על השיחות מקאפוצ'י.

הנשיא מיטראן הביע מורת רוח מגינוני קבלת הפנים המלכותית שערכה הממשלה הימנית לקאפוצ'י. „איננו יודעים מדוע הוא זכה פה לגינונים כאלה", אמרה דוברת האליזה. הסתייגות זו פירושה הבעת התנגדות הנשיא לשיחות עם מפעילי הטרור. האליזה הבהיר, כי (המשך בעמוד 2)

רצח בעזה

„דקרו אותי, תציל אותי" — קרא חיים עזרן לעזרת חברו

הרצח בוצע בסכין ● ראש עיריית אשקלון גינה את הרצח וקרא לראשי הרצועה לגנותו ● פנה לתושבי עירו לנהוג איפוק ● „כח 17" — אנחנו אחראים

„יצאנו בשעות הבוקר המוקדמות כדי לקבל מכשיר וידיאו שחיים מסר לתיקון, חיים גם נזקק לטיפול במוסך לרכבו. המכשיר לא היה מוכן ואז יצאנו שנינו ברחוב המסגד הגדול כדי לקנות ירקות ופירות" — סיפר אתמול מרדכי מורדי חברו של חיים עזרן בן ה־36 שנרצח בעזה.

קניתי ענבים בדוכן אחר וכאשר חפשתי אחר חיים שמעתי לפתע את קריאותיו „דקרו אותי מרדכי, בוא תציל אותי". באותו רגע, ראיתי כי אנשי השוק החלו להימלט. מצאתי את חיים שוכב בשלולית דם. בניגוד לפירסומים קודמים ידוע לי על פגיעה אחת בלבד בצווארו.

הרמתי את חיים, שהיה בהכרה מלאה. הלכנו יחדיו כמה עשרות מטרים עד למכונית „רנו 4" ברחוב הראשי, ומשם אל המימשל הצבאי. עד שהמרפאה התארגנה להגיש (המשך בעמוד 2)

מנהלי „דובק" חשודים בהעלמת הכנסות בסך 15 מיליון דולר

החברה ומנהליה חשודים שהצהירו על קניית טבק במחירים הגבוהים פי עשר ממחיר השוק ● חשד להברחת כספים לחו"ל ● צווי עיכוב יציאה מהארץ ל־8 מנהלים

מאת דוד פרידמן, כתב עתי"ם

חברת „דובק" ואחרים ממנהליה הבכירים חשודים בהעלמת הכנסות בסכום של 15 מיליון דולר ובהברחת סכומים ניכרים לחו"ל, במהלך 7 השנים האחרונות.

פרטים אלה על החקירה המתנהלת נגד חברת „דובק" על ידי אגף המכס ומס ערך מוסף, נודעו מבקשות שונות שהגישו החוקרים לבית־משפט השלום בירושלים במשך שלושת השבועות האחרונים.

חברת „דובק" ומנהליה חשודים בכך שהצהירו על קניות טבק במחירים הגבוהים פי 10 מהמחירים המקובלים בשוק ענף הטבק. כן הם חשודים בהברחת כספים לחו"ל בסכומים גדולים. חשד נוסף נגד החברה ומנהליה הוא — שהצהירו על מחירים נמוכים של מוצרים עתירי־מכס, שייבאו לארץ במהלך 7 השנים האחרונים.

צווי עיכוב יציאה מהארץ

סעיפי האישום שבהם חשודה החברה הם: העלמת מידע משלטונות מכס ומע"מ בניגוד לפקודת המכס וחוק מע"מ, ועבירות על חוק הפיקוח על מטבע החוץ... (המשך בעמוד 2)

לטל, יניב ואורן אדר
ליהודית סגולי ומשפחתה
אתכם באבלכם במותו ללא עת של
בנקו אדר
הלוויה תתקיים היום, יום ראשון, 28.9.86, בשעה 15.00 בעין־שמר
קיבוץ עין־שמר

שווארנדזה: סיכויים „לא רעים" לפיסגה ולפתרון פרשת דנילוף

מרכז האו"ם. — הסיכויים לכינוסה של פיסגה אמריקנית־סובייטית, ולפתרון בעיית דנילוף, „לא רעים" הכריז אמש בניו־יורק שר החוץ הסובייטי אדוארד שווארנדזה.

השר הסובייטי אמר דברים אלה בצאתו מסעודת צהריים עם עמיתו הצרפתי, ז'אן ברנאר ריימון. הוא נמנע מלומר דברים נוספים. ממקורות צרפתיים נמסר, כי השיחה בין שני המדינאים נסבה בעיקר על המזה"ת ועל בעיות השנויות במחלוקת בין מזרח ומערב. (ע"צ)

מנכ"ל רשות השידור מזהיר: הממשלה תנהל הערוץ השני ● עמ' 2

ר"מ יפאן התנצל בפני האמריקנים על התבטאויותיו הגזעניות ● עמ' 18

אם יעשו שטויות, לא אשאר בממשלה לרגע — מבטיח פרס ● עמ' 4

אמצעי בטחון מיוחדים בבתי־הכנסת בצפון לקראת החגים ● עמ' 3

היום מתחדש המו"מ עם האחיות ● עמ' 20

נירמול — עדיין לא קשרים דיפלומטיים

שיחותיו של שר־החוץ יצחק שמיר עם כמה מעמיתיו מן הגוש המזרחי מאשרים את האיתותים בדבר רצונן של מדינות אלה לחדש את הקשרים עם ישראל בתחומים שונים. יחד עם זאת, עדיין אף לא אחת מהן מוכנה לחדש את הקשרים הדיפלומאטיים הרשמיים והמלאים, כפי שהיו קיימים עד שנת 1967. אפשר לקבוע בוודאות, כי צעד חיובי זה לא יינקט בלא הסכמתה המפורשת של מוסקבה. אשר מנחה את המדינות הקשורות אליה בנהלכים מדיניים בינלאומיים. אין ספק, כי הקשרים הסמויים וגם הגלויים שבין ישראל לבין מדינות כמו פולין, הונגריה ובולגריה לא קויימו אלא בידיעת ברית המועצות. שאולי היתה מעוניינת בגישושים עקיפים אלה, לקראת חידוש הקשרים שלה עצמה עם ישראל.

אם במגעים שלנו עם ברית־המועצות עומדות שתי בעיות כבדות משקל כמו דרך מעורבותה של מוסקבה בתהליך השלום במזרח־התיכון, ושאלת יהודי ברית־המועצות, הרי המדינות האחרות בגוש המזרחי פטורות למעשה מהתמודדות עם השאלות הללו. הבעייה היהודית ועלייתם לישראל מארצות כמו פולין, הונגריה ואחרות אינה קיימת. אשר למזרח־תיכון, נכון שמדינות אלה דבקות בעמדות בריה"מ, וחוזרות על הניסוחים הסובייטיים. אך הן כשלעצמן אינן בעלות אינטרסים מדיניים מיוחדים באזורנו.

במסגרת סדרת השיחות עם נציגי אותן המדינות קיבל שמיר הבטחות להרחבת הקשרים המסחריים והתרבותיים. צעד משמעותי יותר עושה פולין, שר החוץ שלה הבטיח לשמיר פתיחת נציגות של פולין בתל־אביב ונציגות ישראלית בוורשה בעוד שבועות מספר. מדובר בנציגות טכנית בלבד, עדיין לא בייצוג דיפלומאטי ממש.

המפתח כאמור נמצא בידי מוסקבה. אשר עדיין קיימים לבטים אם לעשות את הצעד המכריע לחידוש הקשרים עם ישראל. מפגישתו של ראש הממשלה שמעון פרס עם שר החוץ הסובייטי שוורנאדזה, ותילופי הדברים בעניינים, והמעט שסוכם על־ידי שני הצדדים לפרסם, נראה, כי קיימת מגמה לנירמול היחסים בין שתי המדינות, וכי הצמרת הסובייטית עדיין לא הכריעה מתי, באיזו מסגרת, ובאלו תנאים.

נדמה, כי במדינות מזרח אירופה קיימת תחושת אי־נוחות מן הניתוק הממושך עם ישראל, ובהנהגה הסובייטית קיימת נטייה לבחון מחדש את תקן. המאבק, הכמעט אנכרוניסטי ביחס לישראל, שאיננה המדינה היחידה שמוסקבה חולקת על מדיניותה. אך עם הבית, כאלה מקיימת בריה"מ קשרים דיפלומאטיים מלאים. נוכח המגמה הגוברת בהנהגה הסובייטית להידברות עם ארצות הברית, לקיום ועידת פיסגה גורבצ'וב־רייגן, ישקל ענין הקשרים עם ישראל כגורם לא פחות ערך במדיניות הכוללת של ברית־המועצות.

פרס: לא ניתן לדרובלס להקים ישובים חדשים ביו"ש

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

„החקלאות בישראל איננה רק פרנסה, היא גם ערך. אם לא יהיו איכרים וחקלאים האדמה תישמט מתחת לרגלינו. כל הכבוד למתי דרובלס ולמנהלי המחלקה להתיישבות של התנועות. אבל לא ניתן לו להקים ישובים חדשים, קודם כל נבסס את הישובים הקיימים ברמת הגולן, בבקעת הירדן ובנגב, שלא יתמוטטו".

דברים אלה אמר אתמול ראש הממשלה, שמעון פרס, בוועידת התאחדות האיכרים בכפר המכביה. דבריו נתקבלו בתשואות.

ראש הממשלה אמר שלא נעשה קיצוץ בבטחון ובחינוך, כדי לבצע „התיישבות תיאורטית".

נשיא התאחדות האיכרים, אליהו איזקסון קידם בברכה את ראש הממשלה ואמר, כי פרס מקובל כיום כמדינאי בעל שיעור קומה המוערך ברוב מדינות העולם. הוא הביע תקווה, כי פרס יניע גם את שלב הצמיחה שטרם החל.

בדיון שהתקיים בשעות הבוקר בוועידת התאחדות האיכרים בכפר המכביה אמר גד יעקובי, שר־הכלכלה והתיכנון, כי גם אחרי הרוטציה לא תחודש תנופת ההתיישבות ביהודה ושומרון. הרוטציה אמר, היא בין ראשי ממשלה ולא במדיניות. המערך מתנגד למהלך זה שהוא גם יהיה מישגה פוליטי שיביא לבכייה לדורות ונוסף לכך גם לחידוש האינפלציה.

שר־החקלאות, אריק נחמקין, אמר, שקודם כל צריך להבטיח ולבסס את ההתיישבות הקיימת, להציל את ישובי בקעת הירדן, שהם על סף התמוטטות, ואת שאר הישובים הנתונים במצב דומה. כן דרש להזרים כספים לארגונים החקלאיים, אחרת הם יתמוטטו. השר אמר שהכל מודעים למצב זה אבל האוצר עדיין אינו עוזר.

מתתיהו דרובלס אמר, כי ההתיישבות מעבר לקו הירוק היא עניין בטחוני ולא כלכלי, מתוח צבאיים ביהודה ושומרון עולים יותר מאשר ישובים. איפה שלא יהיו ישובים ביהודה ושומרון תקום מדינה ערבית שתזרוק אותנו לים, אמר.

„הדפוקים" תורמים לצמיחה והמבוססים אינם ממהרים

מאת כתבנו לענייני עבודה

בכינוס של המועצה הציבורית של „קרן תנופה לצמיחה", שבלט במיעוט משתתפיו, התבררה עובדה תמוהה ביותר. דווקא העובדים בעלי רמות ההכנסה הנמוכות הסכימו זה מכבר לתרום 3 ימי עבודה במהלך השנה וחצי הקרובות לקרן, ועיירות הפיתוח הן התורמות הנאמנות ביותר, ואילו אותם ועדי עובדים במפעלים הגדולים, שהכריזו חגיגית בשעתם כי הם רואים ב„קרן תנופה לצמיחה" מפעל חשוב של עזרה הדדית, אינם עומדים לפי שעה בהבטחתם.

הסכום שהצטבר בקופת הקרן מאז נוסדה מגיע לכדי פחות מ־3 מיליון ש"ח.

יו"ר המועצה הציבורית של הקרן, מזכיר ההסתדרות לשעבר יצחק בן־אהרון, הגדיר תופעה זו כעוד אחד מן הסממנים של הקלקולים בחברה הישראלית. „אותם בעלי הכנסות שאינן פחותות נוגעו בנגע האנוכיות חוסר האיכפתיות וצרות האופק שאינה מאפשרת להם כנראה לראות מה עלול להיות גם איתם ביום מן הימים", הטעים בן־אהרון.

מזכיר ההסתדרות, ישראל קיסר, מי שיזם את הקמת הקרן, התריס, כי חלק מחברי הוועדים במפעלים הגדולים לא קיימו עד היום את הבטחתם לתרום לקרן, מי בשל סיבות אישיות ופוליטיות, מי בשל תביעות ארגוניות ואחרים פשוט העמידו תנאים שאינם אלא נסיונות סחיטה, בלי כל קשר עם „קרן תנופה לצמיחה". קיסר הבהיר, שלא יניח לחברי הוועדים ומועצות הפועלים עד אשר יבינו, שמדובר בהבטחת תעסוקה לאלה שאין להם.

סגן שר־האוצר, עדי אמוראי, שנטל בכינוס חלק בשם הממשלה, סקר את תוצאות התוכנית הכלכלית ואמר בין השאר, בתשובה להערותיהם של ח"כ רן כהן ונחום פסח, כי הממשלה אינה יכולה להתחיל בשלב הצמיחה לפני שהובטחה היציבות במשק.

יו"ר ועדת השימושים של הקרן, בנימין (בנגילה) יסעור מקיבוץ מגן, דיווח לחברי המועצה, כי הסכומים שכבר הגיעו לקופת הקרן נוצלו להוספת מקומות עבודה במוקדי אבטלה. הוא סיפר על מפעלים שהוקמו בסיוע „קרן תנופה לצמיחה" בקריית־שמונה, בחצור הגלילית ובבית־שאן והבטיח, כי עד סוף מארס '87 יתווספו 270 מקומות עבודה נוספים בירוחם ושדרות.

יסעור הטעים כי אין הקרן עוזרת למפעלים שאינם מאורגנים ושאינם מבטיחים שכר הוגן לעובדיהם.

בעל בית מלאכה נרצח בת"א; כנראה על רקע סכסוך כספי

בעל בית־מלאכה לקונפקציה ברחוב עמק יזרעאל בתל־אביב, אברהם קלנדרוב בן 42 מגבעתיים, נרצח אמש מיריות אקדח, כנראה על רקע סכסוך כספי.

במהלך ההתנקשות הוא נפצע קשה והועבר לבית־החולים „איכילוב", אולם כל הנסיונות להצילו עלו בתוהו.

החשוד ברצח, גבר בן 34, אף הוא בעל חנות קונפקציה, נלכד על־ידי המשטרה.

אמש הופיע החשוד בחנותו של קלנדרוב, השוכנת בקומה השנייה של בית־מלאכה ברחוב עמק יזרעאל 6 בתל־אביב. החשוד היה לבוש בגדי צבא ותוך כדי שיחה התפתח עימות מילולי בינו ובין קלנדרוב.

שני פועלים שהיו במקום סיפרו לאחר מכן, כי החשוד שלף לפתע אקדח מכיס בגדיו וירה לעברו של אברהם קלנדרוב יריה אחת בחזהו.

הפועלים נמלטו מיד להזעיק עזרה ובמקביל דיווחו עוברים ושבים ששמעו את היריה למשטרה, כי בבניין־ערובה נלקחו בבניין מלאכה באותו רחוב. המשטרה שיגרה למקום כוחות גדולים של בלשי תחנת השכונות שהקיפו את הבניין, ותוך כדי כך הם נתקלו בחשוד שיצא החוצה עם אקדחו וניסה לחמוק מן המקום.

הבלשים ביחד עם אנשי משמר הגבול שהגיעו למקום הצליחו להשתלט על החשוד, ניטרלו אותו מנשקו והוא הועבר למעצר. חקירה ראשונית העלתה, כי היה כנראה סיכסוך על רקע חוב כספי כלשהו בין החשוד לבין אברהם קלנדרוב. נראה כי החשוד, שהיה אתמול במילואים, ניצל הזדמנות והופיע בבית־המלאכה כדי ליישב את הסיכסוך, אך תוך כדי כך הוא שלף אקדח ועל פי החשד רצח את בעל המתפרה. (עתי"ם)

● ביום ראשון, ה־28 בספטמבר, החל משעה 8 בערב, יהיה תרגיל הג"א במרחב העיר לוד ובמרחב נמל־התעופה בן־גוריון. במהלך התרגיל יופעלו כוחות מגן־דוד אדום, משטרת ישראל וצה"ל.

מזג אוויר

הטמפרטורות: ירושלים 18—30; רמת־הגולן: 19—30; נהריה 21—30; צפת 18—29; חיפה 21—30; טבריה 20—38; נצרת 21—31; עפולה 18—33; שומרון 20—31; תל־אביב 21—30; לוד 20—31; יריחו 20—37; עזה 22—29; באר־שבע 19—32; אילת 24—39. (עתי"ם)

7.5 מיליון ש"ח — ההפסד הנקי של בנק „המזרחי"

מאת אודי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

ההפסד הנקי של בנק המזרחי במחצית הראשונה של 1986 הסתכם בכ־7.5 מיליון שקל, לעומת רווח של כ־4.2 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

הדוחות הכספיים של הבנק ל־30 ביוני 86', שפורסמו אתמול, מצביעים על ירידה חדה ביותר ברווח מפעולות רגילות לפני מיסים — כ־1.5 מיליון שקל במחצית הראשונה של 86', לעומת כ־20.6 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד. סך כל המאזן של בנק המזרחי הסתכם בכ־8.2 מיליארד שקל וירד כ־1.8 אחוזים לעומת המאזן לסוף דצמבר 85'. ירידה זו נובעת לדברי הנהלת הבנק מעליית המדד לעומת היציבות בשער החליפין של הדולר.

הנהלת הבנק מסבירה את הירידה החדה ברווחיות מפעולות רגילות בצמצום המרווחים הפיננסיים שהיו לבנק בהשוואה ל־1985, בהקפאת העמלות הבנקאיות ובקשיים אליהם נקלעו מספר לקוחות עסקיים של הבנק, שחייבו הפרשה לחובות מסופקים בסכומים משמעותיים.

ההפסד מהתאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של חברות בנות בחו"ל הסתכם בכ־4.4 מיליון שקל, לעומת רווח של כ־1.8 מיליון בינואר־יוני 85'.

עוד נמסר, כי במחצית הראשונה של 86' הבנק המשיך לצמצם את כוח־האדם. בתקופה זו קטנה מצבת העובדים בכ־90 אנשים, ומאז אוקטובר 83' קטן מערך כוח־האדם בבנק בכ־26 אחוז.

בנק המזרחי הוא האחרון מבין חמשת הבנקים הגדולים המפרסם את הדוחות הכספיים למחצית הראשונה של 86', והוא היחיד מבין החמישה שמסכם תקופה זו בהפסד נקי. אולם יש לציין, כי רווחי הבנקים האחרים היו קטנים מאוד ומאזנו של בנק המזרחי משלים תמונה עגומה של מצב הבנקים בשנה זו.

בר־לב מינה חוקר לבדיקת פרשת הראיון עם דימאניוק

מאת זהבה מרום, כתבת „על המשמר"

שר־המשטרה, חיים בר־לב, שלח אתמול מכתב לח"כ בני שליטא, חבר ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, בו הוא דורש ממנו למסור לידיו את העדויות שטוען שהן ברשותו והאומרות שכתבת „העולם הזה" ראיינה את האסיר דימאניוק בכלא בנוכחות נציב שב"ס ומפקד כלא איילון.

במכתבו כותב השר: „בישיבת ועדת הפנים השבוע פניתי אליך ותבעתי כי תמסור לי את העדויות. לשאלתך האם אני מוכן לתת התחייבות כי סוהרים אלה (הסוהרים שהעידו, לדברי שליטא) לא ייפגעו, עניתי בחיוב והוספתי, כי אם קיימים סוהרים כאלה, יועלה כל אחד מהם בדרגה אחת".

השר טוען במכתבו, שמחובתו של שליטא למסור לידיו עדויות אלה, אם אכן הן מצויות בידיו.

בעקבות הפירסומים האחרונים, בייחוד תחקיריו של העתונאי אילן בכר מ„מעריב" והודאתו של מנהל כלא איילון, פרץ חן, בשיתוף פעולה עם כתבת „העולם הזה", מינה שר־המשטרה שלושה את הניצב בגימלאות בנימין גלעד לברר שנית את הפרשה.

כזכור, הוקמה לאחר פירסום הכתבה ועדה של שירות בתי־הסוהר שחקרה והגיעה למסקנה כי הראיון בין כתלי הכלא לא היה ולא נברא. מפקד כלא איילון קיים אתמול שיחה עניינית עם שר־המשטרה ואחריה נמסר, כי פרץ חן ימשיך בתפקידו עד שיתבררו מסקנות החקירה החדשה.

שריד: בעלי תשובה מקבלים פטור ממילואים

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

חבר הכנסת יוסי שריד פנה אתמול במכתב לשר־הבטחון ובו טען, כי בעלי תשובה וחוזרים בתשובה מקבלים למעשה פטור משירות מילואים.

בפנייתו ליצחק רבין כותב שריד, כי על־פי עדויות ותלונות שקיבל מחיילי מילואים ועל־פי מסמך צה"ל רישמי הנמצא בידו מתברר, כי דחיית שירות מילואים לחוזרים בתשובה ניתנת על סמך אישור של הרב משה דוד טננבאום, העומד בראש „עיר הישיבות בארץ ישראל".

„הדחייה במילואים לחוזרים בתשובה מסתמכת איפה בעיקרה על מוסר של ישיבות חרדיות שאינו ציוני והשירות בצה"ל הוא למגינת ליבו. כך הפכה החזרה בתשובה לדרך היעילה ביותר להשתמטות משירות בצבא ועל שר־הבטחון לחסום אותה ללא דיחוי" אומר ח"כ שריד.

שחל מקווה להניח צינור גז ממצרים לישראל

מאת אשר שילוני, כתבנו בכתי"ם

שר־האנרגיה והתשתית, משה שחל, שעומד לצאת בשבוע הבא למצרים, מקווה להגיע לכלל הסכם עימה על שורה של פרוייקטים משותפים, וביניהם הנחת צינור גז ממצרים לישראל. כן הוא מקווה להגיע להסכמים עם המצרים בנושא תקשורת, תיירות ועוד. שחל מסר את הדברים בהופיעו אתמול ב„פורום" בתי"ם שנערך במלון „מגדלי ים־התיכון".

שר־האנרגיה התייחס לממשלה החדשה העתידה לקום ב־14 באוקטובר ואמר ש„למען בריאותה" היא תהיה בת 23 שרים ולא בת 25 שרים כפי שהיא כיום. יצחק מודעי ומשה גור יקוזזו מימין ומשמאל.

שחל ציין, שמפלגת העבודה תרמה תרומה חשובה לתרבות השלטון — תרבות שחסרה בשבע השנים שקדמו לממשלת הליכוד הלאומי, וכמפלגה רצינית ואחראית היא תקיים את הסכם הרוטציה, וטועים כל אלה הסבורים שאין להאמין ל„עבודה" ולשמעון פרס בנדון.

אשר לאלה המצפים לתנופת התנחלות חדשה בממשלה הבאה אמר שחל, שמפלגת העבודה לא תסכים לשינוי במדיניות חוץ ובטחון ובמדיניות ההתנחלות.

פרס גילה בקיאות רבה בטכנולוגיה חקלאית

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

ראש הממשלה שמעון פרס סייר אתמול בתערוכת „אגריטך 86" בליוויית שר־החקלאות, אריק נחמקין, ויו"ר „אגריטך", רפי רמון. פרס גילה בקיאות רבה בטכנולוגיה חקלאית, והדבר בא לידי ביטוי בשאלות המאלפות שהציג למנהלי הביתנים בהם ביקר.

ראש הממשלה לא הסכים לוותר וביקש לראות את רוב ההישגים בתערוכה. במשך שעה וחצי הספיק לבקר בביתנים של הקיבוצים נען, חצרים, בית זרע, חפציבה ועמיעד, אשר פיתחו אביזרי השקייה מיוחדים, וביניהם יחידים מסוגם בעולם. כן ביקר ראש הממשלה בביתנים של מושבים, מציגים פרטיים וחברות, אשר הגיעו להישגים בפיתוח מכונות חקלאיות ומיכון חקלאי לסוגיו.

בתשובה לשאלת ראש הממשלה אמר רפי רמון, יו"ר אגריטך", כי ההתיישבות העובדת המהווה 95 אחוז במפעלי ההשקייה ו־50 אחוז במיכון חקלאי, ישראל, אמר, מקדימה בתחום זה ב־10 שנים את המדינות בעולם.

דליפת גז וניצוץ גרמו לדליקה ב„פניציה"

דליפת גז מצינור שהתבקע וניצוץ שנפלט, על־פי הערכה, מלוח חשמל שליד מחסן השמנים, גרמו לדליקה ולהתפוצצות מיכלי הגז במפעל „פניציה" במפרץ חיפה. למסקנות אלה הגיע אתמול צוות חוקרים של שירותי הכיבוי בחיפה.

דליקת הענק ארעה ביום חמישי שעבר במפעל הזכוכית ובמהלכה התפוצצו מיכלי גז, שהתעופפו כטילים ורק בדרך נס הסתיימה התקרית באבידות בנפש.

מפקד שירותי הכבאות בחיפה, טפסר משה ורדי, מסר, כי החקירה העלתה שמקור הדליקה וההתפוצצות בדליפת גז פחמני מעובה. השריפה ארעה בעת שמיכלית ניירת פרקה 17 טונות של גז זה בחוות המיכלים שבמפעל. תוך כדי מילוי מיכל התבקע צינור מילוי והחלה דליפה מצינור המילוי המתכתי הגמיש של גז נוזלי. הגז הפך להערכת החוקרים לענן גז שהתפשט בסביבה והגיע למקור הצתה ליד לוח החשמל שבמחסן השמנים מרחק של כ־50 מטרים מחוות המיכלים. (עתי"ם)

גימלאי „מבטחים" ו„מקפת" ביטלו הפגנתם

מאת כתבנו לענייני עבודה

הסתדרות הגימלאים החליטה אתמול לבטל את ההפגנה שתוכננה ליום ראשון במחאה על כך שקרנות הפנסיה „מבטחים" ו„מקפת" אינן משלמות פיצויי שחיקה.

הגימלאים, שדחו שלשום בתוקף פניות של האגף לבטחון סוציאלי בהסתדרות לבטל את ההפגנה, הודיעו אתמול, כי שינו את דעתם בעקבות הבטחה של מזכיר ההסתדרות, ישראל קיסר, להביא את הנושא לישיבת הוועדה המרכזת ביום ראשון הקרוב ולפעול לקבלת החלטה מחייבת להקמת ועדה מטעם הוועדה המרכזת שתדאג לביצוע ההחלטות בדבר פיצויי השחיקה לגמלאים על־ידי הקרנות.

כתבנו מעיר, כי אתמול הכריזו ראשי הגמלאים אוריאל אברמוביץ ואורי אלפרט, כי הנושא הוכרע בוועדה המרכזת כבר לפני שנתיים ולא יהיו מוכנים לדחיות נוספות כלשהם.

לקיבוץ ברקאי
דרושה
אחות מוסמכת
מגורים במקום
להתקשר 063-78586, 063-70088, שלוחה 228, מרפאה

המלך חסן חולק שבחים לפרס — נענה להצעתו להשתתף בוועדה מכינה

מאת ארנון יפה, כתב "על המשמר" בצרפת

פאריס. — חסן השני מלך מרוקו חולק שבחים לרה"מ שימעון פרס, כמי ש"חפץ לחלץ את ארצו ממצב קשה וקיבל על עצמו ליטול יוזמות אמיצות, בהתנתקות מהשתצנות הישנה של ישראל".

זו פעם ראשונה, שחסן השני מתאר במילים אלה את המיפגש עם פרס.

בראיון ל"נובל אובסרווטר" הוא אומר, שרה"מ הותיר עליו רושם טוב של שוחר שלום ומוכן לוויתורים. המלך קורא לערבים "להרחיב את הסדק" שפרץ פרס.

"השקפתו על ההרס שתחולל מלחמת טילים הרסנית בשני המחנות, מעוררת אותי לחשוב כי איש זה יהיה מוכן בעתיד להתקדם יותר מאשר עשה במהלך השיחות, בתנאי שהערבים ינצלו זאת".

על שאלה אם הגבל למיפגש על-ידי "הלובי היהודי במרוקו", ענה חסן השני, כי זו שאלה "מרושעת". "אף אחד מנציגי הקהילה היהודית במרוקו לא ידע על המיפגש הזה".

המלך אמר, כי "כל מרוקני יכול להתגאות על כי 600 אלף יהודים מרוקנים בישראל שוחרים אמון למרוקו".

לדבריו, ועידת פאס הכירה בישראל כמדינה, כאומה, כשטח עם זכות לגבולות בטוחים. לפיכך אין לפנינו רוח רפאים, אויב בלתי נראה.

המלך אמר, כי אוכזב במיוחד מתגובת ערפאת על המיפגש. "אתה יודע מה שימעון פרס ענה לי בשאלותיו אם הוא מוכן לדבר עם אש"ף? הוא אמר לי, איזה אש"ף — זה של דמשק של טריפולי, או של תוניס? אני אמרתי לו שאני מכיר רק אש"ף אחד.

בהודעת ארמון הנשיאות אור לאתמול נאמר, כי מרוקו נענית להצעת פרס להצטרף לוועדה המכינה של הוועידה הבינלאומית למזרח התיכון וליטול חלק בוועידה עצמה.

בהודעת מרוקו נאמר, כי המלך חסן קיבל עקרונית את ההצעה — שהובאה בשדר ע"י ח"כ אורי בשני תנאים — השתתפות כל חמש החברות הקבועות במועצת הבטחון, כולל ברית-המועצות, והשתתפותו של אש"פ בוועידה בינלאומית כזאת.

(רויטר-עתי"ם וע"צ)

מנכ"ל רשות השידור מזהיר: הממשלה תנהל את הערוץ השני

מאת אתי רונאל

"אין להעלות על הדעת, שממשלת ישראל תתן יד לאישורה של הצעת חוק הערוץ השני, כשיש בה סעיפים המאיימים על חופש העתונות, והמהרורים פוליטיזציה למע־כות השידור" — אמר אתמול מנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, שהתייחס לתזכיר פנימי של משרד המשפטים, הקובע כי הסעיף בחוק לפיו 8 מ־15 חברי מועצת השידור הם נציגי ממשלה, עלולה לפגוע בחופש השידור במדינת ישראל.

פורת ציין, כי העמיד את היועץ המשפטי לממשלה על הסכנה הנשקפת גם לערוץ הממלכתי, מכיוון שעל פי אותו חוק, הממשלה היא שתכריע בכל מחלוקת בין שני הערוצים. כלומר, מליאת הממשלה תפעל כוועד המנהל של שני הערוצים, למרות שכגוף פוליטי היא מנועה מלעשות כן לפי חוק רשות השידור הקיים, המקפיד על עצמאותה של הרשות.

פורת התייחס גם למקורות המימון הבלתי-מובטחים לערוץ השני, והביע את החשש כי הקמתו של הערוץ השני בתנאים אלה, מבטיחה את חורבנו של הערוץ הראשון. התוצאה: המדינה תיוותר עם ערוץ אחד, שיהיה גם מסחרי וגם פוליטי. "אני בעד ערוץ שני, אבל בתנאי שהחוק יבטיח תחרות שווה והוגנת בין שני הערוצים, וקשה לי להאמין, שהממשלה אינה מודעת להשלכותיה של הצעת חוק הערוץ השני, שתידון היום" — אמר פורת.

מנהל מינהלת התקמה לטלוויזיה ולרדיו במשרד התקשורת, אורן טוקטלי, הגיב אתמול על פירסום התזכיר ואמר, כי נכון שבמועצת השידור יהיו לממשלה 8 נציגים מתוך 15, אבל בהנהלתה של חברת החרושות, שתפעיל את הערוץ השני, יהיה לנציגי הערוץ השני רוב מוחלט. יחד עם זאת אמר טוקטלי, שזוהי בעיה, ואין לו ספק כי שר התקשורת יהיה מוכן לעשות כל מאמץ כדי להבטיח שלא תהיה פוליטיזציה בערוץ החדש — ויתכן כי במהלך הדיונים בכנסת על הצעת החוק, יוכנסו בו שינויים נוספים.

דקרו אותי, תציל אותי

(סוף מעמוד א')

עזרה איבד כנראה עורן דם רב. והעזרה הרפואית איחרה להגיע. הפצוע הועבר אמנם בהליקופטר לבית-החולים "סורוקה", אולם כנראה כבר היה ללא רוח-חיים.

קצין צה"ל בדרגת סגן אלוף יצא בלוויית מרדכי מורדי אל מקום הפשע, וניגבתה ממנו עדות.

עד ראייה אחר מסר לכתב עתי"ם, כי פס דם לאורך כ־150 מטר ניראה ממקום הדקירה, ועד למקום חניית הרכב. רכבו של המנוח הוחזר למשפחתו כשהוא מלא כתמי-דם.

מרדכי סיפר שהוא לא ראה את ביצוע הפשע, אולם לדעתו היה רק תוקף אחד, ולא 4 כפי שנמסר קודם לכן. זה גם מסתבר מכך שהאיש נפגע רק מפגיעה אחת.

אבי פרחן מ"התחייה", ומראשי המתיישבים היהודיים ברצועת עזה, שיגר במוצ"ש מברק לראש עיריית אשקלון לדחות לפתוח את הטקס בו עומדים להכריז באשקלון על "כבר השלום" לזכרו של מלך מוחמד החמישי, אביו של המלך חסאן הנוכחי ממרוקו.

הלווייתו של חיים עורן תתקיים בצהרי יום א'.

ראש עיריית אשקלון פירסם הודעת גינוי

ראש עיריית אשקלון עו"ד אלי דיין פירסם במוצאי-שבת הודעת גינוי חריפה על הרצח של אורח עירו בעזה.

בהודעה: הוא אומר כי הוא מזועזע עמוקות מהמעשה, המחבל ביחסים הטובים השוררים לאחרונה בין אשקלון לבין שכנותיה שברצועה.

דיין קורא לראשי הרשויות ברצועה לגנות בכל לשון של גינוי פשע זה. במקביל הוא פונה לתושבי העיר לנהוג באיפוק, ולא לשפוך זעמן על חפים מפשע, ולא לפגוע באיש, אלא לסמוך על גורמי הבטחון ועל השלטונות שיצליחו לתפוס את הרוצחים ולהעמידם לדין.

"כח 17" קיבל על עצמו את האחריות לרצח

אלמוני שהתקשר בשעות הצהרים של יום השבת למשרדי סוכנות הידיעות הצרפתית בתל-אביב, טען כי "כח 17" של אש"ף הוא שרצח את תושב אשקלון, חיים עורן, בעזה.

הדובר האלמוני, אשר דיבר אנגלית במיבטא ערבי, מסר כי אנשי הכח "הוציאו להורג איש מאנשי "המוסר"".

מסוכנות הידיעות הצרפתית נמסר, כי היתה זו הפעם החמישית או השישית, שנתקבלו אצלה הודעות דומות בתקופה האחרונה. הקריאה הטלפונית האלמונית נתקבלה בערך בשעה 14.00 אחרי הצהרים.

(ע"צ)

מו"מ קדחתני

(סוף מעמוד א')

אין לו שום חלק בשיחות אלה.

שליח רצון טוב

קאפוצ'י עצמו הפריך את טיעוני דובר הממשלה שאין שיחות כאלה, בהציגו עצמו "כשליח רצון טוב". הוא אמר: "אינני בביקור כאן אלא בשליחות". הוא לא גילה עם מי מנהלת צרפת שיחות. אבל אין ספק, שזו דמשק.

קאפוצ'י תיאר את המחבל ג'ורג' איברהים עבדאללה עמו נועד בכלאו כ"אידיאליסט".

הממשלה מכחישה מגעים אלה חרף קיומם לאור היום. היא מפגינה קשיחות בנאומים. תמונותיהם של הנשיא אסד וחומייני מתנוססות על שער "נובל אובסרבטור" תחת הכותרת "מנצחי תזמורת הטרור". הכל משוכנעים, שאסד מסתתר מאחורי תביעות מטמיני הפצצות, משום כך נחפז שיראק לחפש ישועה בסוריה.

השרותים החשאיים המליצו לשאת-ולתת עם הסורים כאמצעי יחיד לשים קץ לפסטנות. שר המשפטים אלבין שלנדון, הציג את המגעים עם סוריה וקאפוצ'י כמיועדים "לאסוף מידע על הטרור ולהבהיר כי צרפת לא תכנע לפסטנות".

הוא הודיע כי הורה לתביעה הכללית לפעול למען הבאת עבדאללה למשפט.

שמיר: אפתח במאמצי שלום חדשים

קאהיר. — שר החוץ יצחק שמיר, אומר בראיון המתפרסם הבוקר בעתון המצרי "אל אהרם", כי אינו מאמין שוועידת שלום בינלאומית אכן תביא שלום למזרח התיכון.

בראיון שהתקיים בניו-יורק, מדגיש שמיר כי לדעתו שיחות דו-צדדיות בין ישראל לשכנותיה הן הדרך היחידה להחשת השלום. הוא הוסיף: "אינני מאמין שוועידה בינלאומית תשיג את המטרה אשר למענה נתכנס. רק נשלח לשם נציגים שישמיעו נאומים ארוכים וינהלו ויכוח סוער".

עוד אמר שמיר, כי יש בדעתו לפתוח במאמצים חדשים למו"מ עם מצרים, עם ירדן, ועם מדינות ערביות אחרות. "כל פגישה הינה בחינת אבן-פינה לביסוס תהליך השלום".

(רויטר עתי"ם)

"המשמר"
עתון יומי

המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל-אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק-דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex. 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן-יהודה 2, בניין מגסור חדרים 102—121. טל' 6—225125. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה 33134 רח' פבזנר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

השתתפות תומך אש"ף במשלחת גרמה לביטול נסיעת רגב עוזר השר גור לארה"ב

מאת פנחס עו בוי, כתב "על המשמר"

אבנר רגב, עוזרו של שר הבריאות מוטה גור, ביטל את השתתפותו במשלחת של נציגי ארצות העולם השלישי אשר הוזמנה לארה"ב מטעם מחלקת המדינה. זאת בגלל שבמשלחת הזימון גם תומך אש"ף מרמאללה, רדוואן אבו עיאש, שהוא יו"ר התאחדות העיתונאים הפלשתינאים בגדה המערבית ומעורכי השבועון "אל עאודה", התומך בערפאת.

אבנר רגב הבהיר לכתבנו, כי אין לו שום דבר נגד אבו עיאש, ואין שום בעיה לפגוש אותו בירושלים. אבל אין הוא יכול להשתתף במשלחת אחת אתו. הוא נועץ בעניין זה עם גורמים מוסמכים והחליט לבטל את השתתפותו, אם כי איש לא אסר עליו להיכלל במשלחת.

רגב התרעם על הדרך שבה קבע ה"סטייט דיפרטמנט" את המשלחת, וקבל שלא הודיעו לו מראש מי ישתתף בה. על השתתפותו של אבו עיאש נודע לו רק ברגע האחרון. עוד טען כי ארה"ב לא הודיעה לישראל דרך משרד החוץ על כוונתה לשתף לראשונה פקיד ישראלי רשמי עם אישיות תומכת אש"ף במשלחת אחת.

● חדור הצעיר של מפ"ם בגבעתיים ערך תערוכת רחוב בעיר בנושא האפרטהייד. בתערוכה הוצגו 30 תצלומים מהנעשה בדרום אפריקה ועל מאבק השחורים נגד הפלייתם.

מנהלי "דובק" חשודים

(סוף מעמוד א')

הבקשה הראשונה שהוגשה לבית-המשפט השלום בירושלים על-ידי אגף המכס היתה ב־9 בספטמבר. בית-המשפט התבקש להוציא צווי עיכוב יציאה מהארץ נגד 8 ממנהלי החברה. בית-המשפט התבקש להוציא צווי עיכוב יציאה מהארץ נגד 8 מנהלי החברה. חמישה צווי עיכוב יציאה מהארץ בוטלו ביום ו' לבקשת אגף המכס. והצווים שנשארו בתוקפם נגד מנכ"ל החברה אוריאל זרח גהל ואחיו חיים אריה הנרי גהל ומשה בן פרץ. תוקף הצווים נגד האחים גהל הוא ל־90 יום, ונגד בן פרץ — ל־45 יום.

צווי חיפוש

באותו התאריך הוציא השופט עזרא קמא צווי חיפוש במתקני החברה ובבתיהם של מנהלי החברה ובעלי המניות. כמו כן הוצאו צווי חיפוש נגד היועץ המשפטי של החברה, החשב והמפיץ הראשי בארץ. באותו מעמד הוצא גם צו איסור פירסום על כל הפרשה, לבקשת אגף המכס. הצו היה ל־7 ימים, ותוקפו פג ב־18 בספטמבר. אולם למרות שפג תוקף הצו החוקק תיקי בית-המשפט הנוגעים לפרשה בכספת בית-המשפט השלום בירושלים, מבלי שניתנה לעיתונאים גישה לתיקים אלה, למרות שעל-פי החוק הם היו פתוחים לעיון.

מנהלים בכירים

פניה נוספת היתה לבית-המשפט השלום בירושלים ב־18 בחודש זה. לבקשת אגף המכס הוציאה השופטת דליה קובל צווי מעצר ל־48 שעות נגד שלושה מנהלים בכירים של החברה, ששהו במהלך החקירה בחו"ל. הצווים הורו לעצור את שלושת המנהלים מיד עם הגיעם ארצה. מדובר ביו"ר הדירקטוריון מרתין גהל, חבר הדירקטוריון חיים מלשטיין, וחברת הדירקטוריון רות הירש, המשמשת גם כמזכירת הדירקטוריון. רות הירש הגיעה לארץ לפני ימים אחדים, נעצרה ונחקרה, וביום ו' שוחררה ממעצרה בערבות של 50 אלף ש"ח בפקודת בית-המשפט השלום בירושלים. עם זאת הוצא נגדה צו עיכוב יציאה מהארץ.

על מותו הפתאומי
של בעלי ואבינו היקר

בנקו אדר

ההלוויה תתקיים היום, יום ראשון, 28.9.86,
בשעה 15.00 בעין-שמר

אבלים:
מאירה, אסף ותום

כואבים את מות

בנקו אדר

עתונאי, פרשן ועורך
מעמודי התווך של "על המשמר"

מרכז מפ"ם

הננו משתתפים בצערה של
ג'ניה פורת ובני משפחתה

על מות האם

שרה שטייבשרייבר

ההלוויה תתקיים היום, יום ראשון, 28.9.86,
בשעה 15.30 בקיבוצנו

קיבוץ מסילות

ביתנו שרוי באבל
על מות חברנו היקר

אברהם פודורובסקי (פוד)

ההלוויה תתקיים היום, יום ראשון, כ"ד באלול תשמ"ו
28.9.86, בשעה 15.00

המשפחה
ובית גלאון

ביום השלושים לפטירת חברנו היקר

שמואל (פוצי) ארדי

נתייחד עם זכרו
העליה לקבר ביום שני, 29.9.86, בשעה 15.30

המשפחה
וקיבוץ גן-שמואל

התפטרות בורג תיכנס לתוקפה 48 שעות אחרי הגשתה לפרס הבוקר

הכנסת תכונס כנראה השבוע לישיבה מיוחדת כדי לאשר צרוף המר לממשלה במקום בורג

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של "על המשמר"

שר הדתות ד"ר יוסף בורג יודיע היום בישיבת הממשלה על כוונתו להתפטר מן הממשלה.

לקראת ישיבת הממשלה, ימסור בורג הבוקר מכתב התפטרות לראש הממשלה שמעון פרס. ההתפטרות תיכנס לתוקפה 48 שעות לאחר הגשת מכתב ההתפטרות.

פרס יודיע, כי את ד"ר בורג יחליף בממשלה ח"כ המפד"ל, זבולון המר. הממשלה תאשר הודעה זו. המר יוכל להיכנס לתפקידו לאחר אישור הכנסת. הכוונה היא לכנס את הכנסת השבוע לישיבה מיוחדת בתקופת הפגרה, ולאשר גם את צרופו לממשלה של המר וקבלתו את תיק הדתות. אם מועד כהונתו של בורג יפקע לפני אישור המינוי של המר על-ידי הכנסת — ימלא רה"מ את מקום שר הדתות בתקופת הביניים.

ביום ו' הודיע בורג לרה"מ, כי בכוונתו לשנות את האמור במכתב שמסר לו ביום ה', ולהגיש את התפטרותו מן הממשלה ביום א'. זאת, לאחר שהתברר כי לפי "חוק יסוד הממשלה" אי-אפשר להודיע על התפטרות שתיכנס לתוקפה יותר מאוחר מ־48 שעות מעת ההודעה, כפי שד"ר בורג התכוון לעשות.

רבין ידווח על הרצח בעזה

בישיבת הממשלה ידווח שר הבטחון על רצח חיים עורן, אתמול, בשוק עזה. במרכז ישיבת הממשלה יעמוד הדיון על הקמת ערוץ שני. הכוונה היא, כי הממשלה תאשר בישיבתה היום את הקמת הערוץ השני וכי הצעת החוק בעניין זה תוגש לכנסת השבוע, בישיבת הכנסת המיוחדת, בקריאה ראשונה, על-ידי שר המשפטים, פרופ' אמנון רובינשטיין.

שר הפנים, הרב יצחק פרץ, ימליץ לממשלה לאשר את מינויו של אריה דרעי למנכ"ל משרד הפנים. המדובר במינוי שנוי כמחלוקת, מאחר שהרב דרעי לא שירת בצה"ל. באחרונה עבר דרעי שירות צבאי מקוצר בן חודשים ספורים.

דן שומרון

אמיר דרורי

הבוקר מתחילה חפיפת התפקידים שומרון-דרורי

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

האלופים דן שומרון ואמיר דרורי מתחילים הבוקר בחפיפת תפקידים לקראת כניסתו של דרורי לתפקיד סגן הרמטכ"ל ב־12 באוקטובר.

האלוף דן שומרון ימשיך לעסוק בגיבוש תוכנית העבודה הרב-שנתית של צה"ל, ובדרכים ליישומה.

שומרון ממתין, למעשה, להכרעתם של שר הבטחון וממשלת ישראל בשאלה מי יהיה הרמטכ"ל ה־13 של צה"ל, שייכנס לתפקידו באפריל 87'. שומרון נחשב למועמד בעל הסיכויים הטובים ביותר לתפקיד. יחד איתו נחשבים כמועמדים גם האלופים אורי אור, אהוד ברק ואמיר דרורי.

4 קצינים (מיל') חברי התנועה הקיבוצית — חוזרים לשנת שירות

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

ארבעה קצינים בכירים במילואים, כולם חברי התנועה הקיבוצית, חוזרים בקרוב לשרת בצבא הקבע.

הארבעה נאותו לחזור לשירות של שנת קבע אחת, בה יעסקו בלימוד התפקיד, יקבלו דרגות ולאחר תום השנה ימשיכו תפקידים כמפקדים במסגרת שירות מילואים.

הגיוס לשנת קבע אחת יתאפשר לאחר הסדר חדש שיתקבל באגף כוח-אדם במטה הכללי. המסלול מיועד לקצינים בכירים במילואים, אולם עד עתה מימשו זאת רק חברי התנועה הקיבוצית. הראשון בהם היה ח"כ אל"מ (מיל.) רן כהן מקיבוץ גן-שמואל.

יעקבי: צריך לעדכן ההסכם הקואליציוני

"יש הכרח בעידכון ההסכם הקואליציוני לקראת הרוטאציה, כדי להבטיח תיאום ופעולה משותפת של הממשלה בתחומי הכלכלה והחברה" — אמר שר הכלכלה והתיכנון, גד יעקבי.

לדברי יעקבי, הרוטאציה יוצרת מצב חדש. בעוד שלפניה היו השרים הכלכליים חייבים בתיאום עם ראש הממשלה מן המערך — לאחריה יוסר איזון זה אם לא ייקבע הסדר חדש.

השר אמר כי הסדרי תיאום קבועים מראש צריכים להיות מעניינו של הליכוד לא פחות מאשר של המערך. "שכן, בלעדיהם לא תוכל הממשלה לפעול במשותף". (עש"ת)

תודה

תודה לכל אלה שבחרו שוב במכסחות המעולות של ניר-דוד, זו השנה ה-35.

סליחה

אנו נאלצים לסגור את חנות המפעל ואת סניפינו במוצרי חכן לשלושה ימים 1-3/10/86 לרגל ספירת המלאי.

שנה טובה

מפעל מוצרי מתכת ניר-דוד מאחל לכל לקוחותיו, סוכניו ולכל בית ישראל "שנה טובה" מכל הלב – בתקווה שבשנה הבאה נפגש שוב על פני הדשא.

מכסחות ניר-דוד
35 שנה על פני הדשא

הפעם יובל למפה!

מוצרי מתכת ניר דוד
ד.נ. גלבוע 19150; טל. 065-83982

סריקות בוקר ייערכו בבתי-הכנסת בצפון מחשש לפיגועים חבלניים

גורמי בטחון בצפון העבירו הנחיות קפדניות לגבאי בתי-כנסת בצפון הארץ לקראת החגים המתקרבים, על רקע הפיגוע החבלני הקטלני בבית-הכנסת בתורכיה.

בין ההנחיות — סריקת בוקר בבתי-הכנסת לפני הגעת המתפללים, כדי לוודא שלא הוטמן במקום מטען חבלה.

לפי ההנחיות — תיעשה הסריקה על-ידי הגבאי ועוזריו.

גבאי בתי-הכנסת התבקשו גם לשוחח עם המתפללים בנושא זה, לדרוש מהם להגביר את הערנות ולדווח על כל חשוד הנמצא בסביבת בית-הכנסת.

המשטרה נאותה לחלק נשק למתנדבי המשמר האזרחי כדי לשמור על בתי-הכנסת בזמן התפילה.

במוצאי-שבת השתתפו רבבות בסליחות הראשונות (לאשכנזים) שנאמרו בבתי-הכנסת ברחבי הארץ. הכותל המה קהל צופים שבאו לפקוד את "הסליחות", בניגון המסורתי. קהל רב היה גם בחצרות האדמו"רים, שם אמרו את ה"סליחות" בחצות.

כבית-הכנסת הגדול בתל-אביב שודרו הסליחות לרדיו חו"ל. נשיא בית-הכנסת קרא דברי התעוררות שנכתבו על-ידי הרב הראשי של תל-אביב, הרב יצחק ידידיה פרנקל, לפני פטירתו. (עתי"ם)

הסכם טכנולוגי בין ישראל לקנדה

באוטאווה נחתם השבוע הסכם לשיתוף פעולה טכנולוגי-תעשייתי בין ישראל לקנדה.

על ההסכם חתמו המדען הראשי של משרד התעשיה והמסחר, ישראל אליך, וסגן נשיא המועצה הלאומית הקנדית למחקר ופיתוח.

ההסכם מאפשר לחברות מישראל ומקנדה, העוסקות במחקר ופיתוח משותף, ליהנות מסיוע במענקים ישירים, מלשכת המדען הראשי של משרד המסחר והתעשיה של ישראל והמועצה הלאומית הקנדית למו"פ, לסכום של מיליון דולר קנדיים לכל פרויקט. התעשיות עצמן וממשלות ישראל וקנדה משתתפות כל אחת ברבע מהוצאות המו"פ, ובכך יורדת רמת הסיכון של כל אחת מהמשתתפות.

מנהל המחלקה לסחר-חוץ ולקשרים בינלאומיים בהתאחדות התעשיינים סבור, כי חתימת ההסכם תאפשר עתה ביתר-קלות לצרף חברות קנדיות לפרויקטים משו־תפים עם תעשיינים ישראליים בארץ. (עש"ת)

● משרד הבריאות קרא בסוף השבוע לתושבי מעלה-אפרים ומעלה-עמוס, להרתיח את מי השתיה.

יש תפוחי אדמה, אבל אין רבנים...

ההכנות לקראת ראש השנה בבאר-שבע בעיצומן. למרות הפסקת אספקתם של תפוחי האדמה והגזר לשווקים, אפשר היה למצוא ירקות אלה בשוקי העיר.

מחסור של ממש בעיר קיים לאו-דווקא במוצרי מזון, אלא בצרכים רוחניים. מריווחי המועצה הדתית עולה, שחסרים רבנים רבים בעיר וציבור המתפללים התבקש לעבור לבתי-כנסת סמוכים.

דרובלס: כל ארץ-ישראל קו ירוק!

החטיבה להתיישבות בהס־תדרות הציונית תמשיך בהקמת יישובים ברחבי הארץ, כמו שמתחייב מן ההסכם הקואליציוני — אמר בסוף השבוע ראש החטיבה, מתתיהו דרובלס, בשיחה עם כתבים.

כתגובה על דבריו של נסים זווילי, כי המחלקה להתיישבות תנפיק מפות עם קווי גבולות 1967, אמר דרובלס כי לדעתו, כל ארץ-ישראל היא קו ירוק, ועל כן אין צורך במפות חדשות. הוא הדגיש כי זווילי הוא נציג המערך בהתיישבות ומבטא את מדיניות המערך, המסרב להכיר בגבולות ישראל ותותר בעקביות להקמת מדינה פלשתינית בתחומי ישראל. (עש"ת)

גרנות יוזם שדולת ח"כים למען ישובי הנגב והגליל

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת

מזכ"ל מפ"ם, אלעזר גרנות, יוזם הקמתה של שדולת ח"כים שתפעל למען ישובי הנגב והגליל.

השדולה תיאבק למען הפניית משאבי ההתיישבות לישובי הנגב והגליל, ותפעל להקמתם של ישובים חדשים באזורים אלו ולחיזוקם של הקיימים, בין השאר, על-ידי הפניית משאבים לחקלאות ולתעשיה.

הקמת השדולה נעשית, בין השאר, כדי לסכל את כוונות ראש מחלקת ההתיישבות בהסתדרות הציונית, מתי דרובלס (חרות), להפנות אחרי הרוטאציה את כל המשאבים הכלכליים להתנחלויות בגדה המערבית וברצועת עזה.

"חזון המלחמה של הימין"

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת

"אנשי גוש-אמונים רוצים כי במלחמה עם ירדן תכבוש ישראל נתחים נכבדים מן הגלעד, יוכלו להכריז על שחרור ארץ-ישראל השלמה. כהרגלם הם יאשימו את הטורבים במלחמה".

דברים אלה אמר אתמול רן כהן (ר"צ) בפגישה עם חברי סיעתו. בהתייחסו למחיקת הקו הירוק ממפות ארץ-ישראל, בהן משתמש צה"ל, העריך כהן כי בעתיד יתבצעו מחיקות נוספות. "אנשי הימין מקווים להעביר את קו הגבול של ישראל מזרחה מהירדן. החזון שלהם אינו חזון השלום אלא חזון המלחמה", אמר.

● מפכ"ל המשטרה, רב-ניצב דוד קראוס, אסר על מפקדי המשטרה והמשמר האזרחי לשלוח כרטיסי ברכה למכרים ולידידים על חשבון המשטרה, כפי שהיה מקובל בשנים עברו.

50 התזמורת הפילהרמונית הישראלית
מנהל מוסיקלי: זובין מהטה

אירועי יובל חגיגיים
בחסותו של כבוד נשיא המדינה
דצמבר 1986
תל-אביב, היכל התרבות ע"ש פרדריק ר' מאן
בימים 22, 25, 27, 28, 29, 30, ו־31 בדצמבר

זובין מהטה ◆ דניאל ברנבוים
מנצחים

רוברטה אלכסנדר, ברברה הנדריקס, לוצ'יה ולנטיני-טראני, מירה זכאי, פלורנס קואיוור, כריס מריט וחוזה ואן-דאם – זמרים

עמנואל אקס, לין הארל, שלמה מינץ, יצחק פרלמן, פנחס צוקרמן, מסטיסלב רוסטרופוביץ', אייזק שטרן – סולנים

כרטיסים בימים 1 ו־2 באוקטובר
מכירה למנויי התזמורת בלבד
(נא להביא את פנקסי הכרטיסים לשם קבלת הנחה).
החל ב־3 באוקטובר המכירה לקהל הרחב.
בתל-אביב – בקופת התזמורת (היכל התרבות) בימים א–ה בשעות 10–1, 5–7; בימי ששי וערבי חגים בשעות 10–1 (בערב יום כפור תסגר הקופה בשעה 12.00)
בירושלים – במשרד "בימות", רח' שמאי 8
בחיפה – במשרד התזמורת, בית הקרנות, הרצל 16

אם יעשו שטויות, לא אשאר לרגע בממשלה — מבטיח פרס

ראש הממשלה קרא להמשיך בתהליך השלום ב„ראש גדול"

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

„התחייבתי לרוטאציה ואני עומד לקיים אותה. אך אם אראה ששוב עושים שטויות והורסים את המשק, לא אשאר בממשלה הזו אפילו רגע אחד, אם מישהו ינסה לחסוך רוטאציה אישית לרוטאציה מדינית — הממשלה תקרוס" — אמר שלשום רה"מ, שמעון פרס, שסייר בנח"ל באורח צה"ל.

בשיחה במהלך סיורו, אמר פרס כי העובדה שמשלחת חברי הכנסת שביקרה במארוקו התקבלה שם יפה, מראה כי „העניין נמשך". הוא קרא להמשיך בתהליך השלום ב„ראש גדול".

„יש מדינות ערביות החולמות להשמיד את ישראל. ואני האחרון שהפתיע בעומק השינאה והסכנה. אולם, קיים מחנה אחר, שמטעמים שלו, הבין שאין דרך אחרת זולת דעיכת מצב המלחמה. הדבר הקרוב ביותר לשלום הוא תהליך השלום — זה כבר חצי שלום", אמר פרס.

בתשובה לשאלה בנושא המתיחות בדרום לבנון והתבטאותו המאיימת של הנשיא הסורי, אסד, אמר רה"מ כי אל לישראל להצטרף „למלחמת השפתיים" עם סוריה העצבנית. אסד עצבני לנעשה בלבנון; ההתערבות הסורית לא הפיקה תוצרת כפי שהם קיוו, ועל כן יש התבטאויות יותר קיצוניות. „אינני מתרשם מהן במיוחד; עלינו להיות ערניים מאוד לגבי סוריה בכוונתה לגבור על ישראל. אנחנו לא עצבנים. בין רצונו של אסאד לבין המנעותו ממלחמה עומד צה"ל חזק ואיתן" — אמר פרס.

ראש הממשלה ציין כי לא מקובל עליו להגביר את קצב ההתנחלות לאחר הרוטאציה. הוא דוחה את הכרזות אנשי הליכוד בעניין זה. „לא נגיד לשרים לקצץ בבטחון, בחינוך ובבריאות כדי שהליכוד יקים ישובים חדשים ויגזור סרטים, בשעה שיש פגיעה קשה כל־כך בחקלאות ומושבים וקיבוצים עומדים בפני קריסה מלאה. בלי חקלאים ועבודת־אדמה לא תהיה מדינה. יש לי לב כבד על הממשלה בעניין זה והמערך יתמוך בהצלת החקלאות וההתיישבות", אמר.

בעניין כוח יוניפי"ל אמר פרס: „כוח האו"ם אינו מסוגל להעניק בטחון לישראל במידה שהשגנו בפריסתנו באיזור הבטחון. עזיבת יוניפי"ל תפגע בראש ובראשונה בלבנון השסועה והקרועה ואת החלל הריק עשוי לתפוס ארגון חיזבאללה. יוניפי"ל בא, יוניפי"ל הולך — אבל בטחון ישראל זה דבר קבוע" — סיכם.

קללת אלוהים

„לאחר הפסקה ארוכה של ביקור בנח"ל, התרשמתי מאוד מהיעילות הצבאית וההתיישבותית של החיל: זו הפעם הראשונה שאינני מוצא סתירה בנח"ל בין החלק ההתיישבותי לחלק הצבאי. אוי למדינה שאין לה התיישבות ונח"ל" — אמר פרס בתום חמש שעות ביקור.

שי העצני (בנו של אליקים) מקריית־ארבע, שאל את פרס מהו גבול צה"ל בלבנון והאם נסתפק בעשיית שריונים שם או שמא נפעיל גם כוח כדי לעזור לצד"ל. פרס מודיע להעצני כי ישראל לא תיכנס לבוץ הלבנוני; „זו ארץ קרועה ושסועה שקללת אלהים ירדה עליה. בחרנו במינימום שטח לקיום בטחון הישובים בגליל". פרס גם מספר כי החליט לתמוך בהפרדת שכר אנשי צבא הקבע מטבלת השכר במשק, דבר שיביא להעלאת השכר בלי לגרור בקשות מסקטורים אחרים.

שלושה שבועות בטרם יסיים שמעון פרס את תפקידו כראש הממשלה ויפנה את מקומו ליצחק שמיר, הוא נדרש במהלך ביקורו בצה"ל לסכם את חלקו בראשות ממשלת האחדות ולספר על הרגשתו.

פרס: „חתמתי על הסכם הרוטאציה ברשות הממשלה עם יצחק שמיר ואני גאה לבצע את ההסכם. לרגע לא חשבתי לסגת מזה ולא הטיתי אוזן להצעות שונות שהועלו בפני. אני סבור ששירות העם הוא המבחן הראשי למפלגות ולנציגיהן.

„בשנתיים בהם כיהנתי כרה"מ עשיתי כמיטב יכולתי, לא התעצלתי לרגע, ואם עשיתי שטויות — שיגידו זאת אחרים. אני סבור שבשנתיים הללו מדברות התוצאות בעד עצמן: הוצאנו את צה"ל מהבוץ בלבנון, הבאנו שינוי לכלכלת ישראל, בשקט בשקט שינינו את היחס לתושבי הגדה, דבר שהביא לירידה של 50 אחוז במספר הפיגועים שם, ונוסף על כך הורדנו את המתיחות במדינת ישראל.

ראש הממשלה, שמעון פרס משוחח עם חיילי נח"ל. (צילום: דורצ)

צד"ל פוצץ ארבעה בתים מצפון לרצועת הבטחון

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

כוחות צד"ל ערכו אתמול חיפושים בכפר יעתר שמצפון לרצועת הבטחון ופוצצו שם ארבעה בתים.

מקורות זרים בלבנון מסרו, כי כוחות צד"ל וצה"ל ערכו סריקות וחיפושים בכפר יעתר שמצפון לרצועה. הסריקות התנהלו ביום ששי עד שעות הצהריים, במשך כשלוש שעות. החיפושים נערכו ללא הפרעות ולא נערכו מעצרים.

מקורות ביוניפי"ל ציינו שאין בידם לומר אם אכן צה"ל נטל חלק בחיפושים. על החיילים הנפאליים הנמצאים באיזור נאסר להתקרב לכפר בעת החיפושים. גורמים צבאיים בצפון מסרו, כי צה"ל לא היה מעורב בפעולה זו ובשום פעולה אחרת בסוף השבוע. מקורות צבאיים מסרו כי השקט נשמר זה כמה ימים ברוס־לבנון, בעקבות ההחלטה להגביר את הגיבוי לצד"ל, ברצועת הבטחון.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית 50
מנהל מוסיקלי: זובין מהטה

קונצרט למנויים מס' 1
ליאונרד ברנשטין
מנצח
שרי גרינוואלד
סופרן
בתכנית מיצירות:
מוס, ברנשטין ודבוז'ק
ירושלים, בנייני האומה
הערב, 28.9.1986
בשעה 8.30 בערב

קונצרט למנויים מס' 2
זובין מהטה
מנצח
סילביה גרינברג
סופרן
פלורנס קואיוור
מצו־סופרן
המקהלה הפילהרמונית ת"א
מקהלת האיחוד
התכנות:
נעם שריף: „בן־גוריון"
מאהלר: סימפוניה מס' 2
ירושלים, בנייני האומה
יום ה' ,9.10.86 8.30 בערב
תל־אביב, היכל התרבות,
8.30 בערב
סדרה א': מוצ"ש, 11.10.86

בסיוע שוטרים וכוחות מג"ב

קומנדו־מס פשט על בתי תושבים במג'דל־שאמס

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

השבוע פשטו אנשי מס ההכנסה על חנות מזון בכפר מג'דל־שאמס בסיוע שוטרים ואנשי משמר הגבול, ועיקלו סחורות וסקריים בחנות לאחר שבעליו לא שילם כנדרש מסים. הפעולה של אנשי מס ההכנסה התנהלה בליווי שוטרים ואנשי מג"ב.

לפני שבועות אחדים נאלצה חוליית מס הכנסה להסתלק ממג'דל־שאמס כאשר ניסתה לעקל רכוש. עשרות הבות של אזרחים שהתקהלו במקום, מנעו ממנה לבצע את המוטל עליה.

השבוע, בסיוע המשטרה ומשמר־הגבול, פשטה חוליית מס ההכנסה והמוסד הלאומי על בתים במג'דל־שאמס ועיקלו רכוש של חייבי מס. תושבים בכפר גורסים, כי הסכומים שהביטוח הלאומי ומס ההכנסה דורשים מהם, גדולים בהרבה מהכנסותיהם, ואין באפשרותם לעמוד בנטל. לדברי התושבים, מס הכנסה אינו מתחשב בטענותיהם. השבוע הוקמו מחסומים מחוץ לכפר וחוליות מס פעלו בהם כדי לעקל רכוש ולבדוק את זהות הנוסעים ומטרת הנסיעה.

החמיצו את ההזדמנות

הגורמים הפרו־סוריים בכפר מסרבים לנהל מו"מ עם השלטונות כדי להקל על נטל המסים. אנשי ישראל בגולן מסרו השבוע, כי עם תחילת חוק הגולן, הם הציעו לתושבי מג'דל־שאמס לנהל מו"מ עם השלטונות כדי, שיכירו במקרים הדרושים כ„ישובי־ספר". אך תומכי סוריה סירבו.

אנשים ואירועים

בכינוס בירושלים — (משמאל לימין): חנן ארז, נחום סולן, יאיר צבן וזאב שטרנהל (צילום: רחמים ישראלי)

בכינוס פוליטי ארגוני בירושלים

„מפ"ם תתן יד לחזית דמוקרטית נגד הימין"

מאת יצחק שור, כתב „על המשמר"

בשום מדינה בעולם המערבי לא קם כוח שמאלי בר־קיימא, שהתפתח על הבסיס החד־ממדי של זכויות האזרח והיה מנותק מן הסוציאליזם — אמר אתמול חבר־הכנסת יאיר צבן, בכינוס פוליטי־ארגוני של סניף מפ"ם בירושלים.

הכינוס נפתח ביער ירושלים, בידי יו"ר הסניף, נחום סולן, שקרא לחברים לתרגם את תוכנית המפלגה למציאות המקומית בתחומי המאבק נגד כפייה דתית, נגד מצוקה ואבטלה ובעד דמוקרטיה ושוויון יהודי־ערבי. מזכיר המרכז, חנן ארז, העלה את זכר חברים במפלגה שנפטרו באחרונה – רב זכין, יוסף חמיס, ובנקו אורר. את עיקר מאמציה בשנתיים האחרונות, אמר ארז, הקדישה מפ"ם לחידוש הקשר עם העובדים. המפלגה הובילה במאבקים נגד סגירת מפעלים ואבטלה, בעד חוק לשכר מינימום, גימלאים וזוגות צעירים. הוא הצהיר, כי מפ"ם תתן יד להקמת חזית דמוקרטית רחבה נגד הימין.

פרופ' זאב שטרנהל מתח ביקורת על מפ"ם, המזמרת בשני קולות: בכנסת היא מופיעה לבד, ובהסתדרות — עם „העבודה". כתוצאה מכך, אינו מבין מדוע נמנעה מפ"ם בהצבעה על סוגיית „השכר בתעשייה", שעה שהיא לוחמת בעד העובדים בכל המישורים האחרים. הוא קרא לפעול תוך שיתוף עם רצ, עד כדי איחוד. ר"ד גדי יציב אמר שהגשר אשר עליו יעברו העובדים מן הליכוד לתנועת העבודה יהיה הגשר החברתי. כנגד הצעת שולץ למכור מפעלים ממלכתיים לידיים פרטיות, מציע יציב למכור מפעלים אלה לידי העובדים.

המנצח האמריקני הנודע, לאונרד ברנשטיין, בא שלשום לישראל עם התזמורת הפילהרמונית. לאחר סיור בן 6 שבועות בארה"ב ובאירופה. לרגל חגיגת היובל של התזמורת חיבר ברנשטיין את היצירה „משחקי יובל" שתושמע בהשמעת בכורה

פרס איטליה לדרמה הישראלית „לחם"

„פרס איטליה" לתוכניות רדיו וטלוויזיה הוענק אור ליום ה' לטלוויזיה הישראלית על הדרמה „לחם".

מפיקת הדרמה היתה דנה כוגן, הבימאי — רם לוי, והצלם — מאיר דיסקין.

הדרמה „לחם" עוסקת בבעיית האבטלה בעיירות הפיתוח בדרום־הארץ, ומתרכזת בסיפורה של משפחה אחת, שאת דמויותיה מגלמים רמי דנון, רבקה בכר ומשה איבגי. הסרט צולם בחלקו בשדרות ובירוחם. (עתים)

תרגילי הג"א — הערב וביום שלישי

הערב — בלוד ובנמל־התעופה בן־גוריון

הערב, ה־28 בספטמבר, החל מהשעה 8 יהיה תרגיל הג"א במרחב העיר לוד ובמרחב נמל־התעופה בן־גוריון.

במהלך התרגיל יופעלו כוחות מגן־דוד אדום, משטרת־ישראל וצה"ל.

מחרתיים — במרחב בית־החולים רמב"ם

ביום שלישי, ה־30 בספטמבר, יהיה תרגיל הג"א במרחב בית־החולים רמב"ם.

במהלך התרגיל ייחסמו צירי־תנועה באיזור בית־החולים.

הסכמי השכר: גמר חתימה רעה

מינימום 50 אחוז

אבק בלימת האינפלציה שוקע ועתה אפשר לתקן את עיוותי השכר שנוצרו במהלכה. שכר מינימום הוא אחד הנושאים הדחופים יותר — דברי צבי רובל, יו"ר הצוות הכלכלי־חברתי של מפ"ם

מאת חיים מרגלית

העמדה של מפ"ם בשכר מינימום היא ברורה וחד־משמעית: שיעורו צריך להיות 50 אחוז מהשכר הממוצע במשק – קובע צבי רובל, יו"ר צוות חברתי־כלכלי במפ"ם. השכר הממוצע הוא 1100 ש"ח ולכן שכר המינימום צריך להיות 550 ש"ח. שכר המינימום היום הוא 336 ש"ח, וגם אותו אין משלמים בכל המפעלים. במקומות עבודה רבים משלמים סכום הרבה יותר נמוך. מפ"ם אינה מקבלת את הגירסה של הנהגת ההסתדרות, על סכום של 450 ש"ח ובוודאי שוללת את הנסיון לפרוס את התיקונים של שכר המינימום על פני שישה חודשים, עד ה־30 במארס 1987. לפי מפ"ם, יש להגיע לשכר מינימום לא יאוחר מסוף השנה האזרחית הנוכחית.

מדוע שתקה מפ"ם במשך כל השנים?

רובל: מפ"ם לא נרדמה בנושא הזה. אין ספק שעניין שכר המינימום סבל, כמו כל נושאי השכר, בגלל העיוותים החמורים שנוצרו עקב דהירת האינפלציה. עתה, לאחר שהאבק ירד, אפשר לנתח ביתר דיוק את המצב במשק. יש עיוותים רבים שטעונים תיקון מיידי ואין ספק ששכר המינימום הוא אחד הנושאים הדחופים ביותר. לכן התייחסה מפ"ם לנושא זה במלוא הרצינות ואף קיבלה החלטות מחייבות.

הוועדה החברתית־כלכלית של מפ"ם דנה בהצעות של השר האמריקני ג'ורג' שולץ לגבי המצב הכלכלי של ישראל. „שולץ, „בעל המאה", חושב שהוא בעל הדעה". לגבי מכירת מפעלים ממלכתיים אומר רובל, שמפ"ם יכולה אולי לסלוח על הצעה זו לשולץ, שאינו בקיא בהיסטוריה הכלכלית של מדינת ישראל, אך כמובן אינה יכולה לסלוח לשר האוצר ניסים ולחבריו. מדינת ישראל, פוסק רובל, לא היתה קמה ולא היתה יכולה להתקיים בלי המשק הממלכתי. חברות כמו אל־על, צ"ם ומספנות ישראל חייבות להיות בבעלות ממלכתית, ככוח לאומי שיש בו משמעות בטחונית וכלכלית מובהקת. כי הסקטור הפרטי, טוען רובל, לא הוכיח בעבר ואינו מוכיח בהווה שהוא לבדו מסוגל לכלכל את המשק הישראלי. הטראגדיה של „אתא" ודומותיה יעידו על כך. לאלה נוסיף את ההסתבכויות וההפסדים הגדולים של שני מפעלי האלקטרוניקה „אלסינט" ו„סייטקס", שבמשך שנים שמענו עליהם שהם המילה האחרונה של הטכנולוגיה החדישה והניהול המודרני. מפ"ם סבורה, על כן, שיש מקום לשינויים מבניים ולרפורמות חברתיות וניהוליות במשק הממלכתי, הציבורי וההסתדרותי גם יחד. „העברת מפעלים לידיים פרטיות", מדגיש רובל, „פירושה שפיכת המים יחד עם התינוק".

מאבק בהון שחור

בנושא שוק ההון וועדת בייסקי טוען רובל, כי מפ"ם מוחה בראש ובראשונה על המגמה של מוסדות ממלכתיים להשלים עם אי־ביצוע המסקנות ובתוכן המסקנות האישיות. דו"ח בייסקי עוסק בצורה מפורשת בארנון יפת, מאיר ורקנאטי. מפ"ם יכולה להביע תמיהה על שכאשר השעיית רקנטי הגיעה לדיון בממשלה נמנעו ראש הממשלה, שר הבטחון ושר החינוך, חברי מפלגת העבודה הסוציאליסטית, מהצבעה. אשר אין ספק שיש צורך לשנות את המציאות הקיימת, הצוות הכלכלי של מפ"ם לומד את הנושא ויפרסם עמדתו בעתיד הקרוב.

בנושא המיסוי, מוסר רובל, כי הצוות הכלכלי של מפ"ם דוחה את הגישה הקפיטליסטית של הפחתת מיסים סיטונית. לדבריו, יש לבחון את מערכת המיסים במגמה של הקלה על השכבות החלשות והטלת מיסי הון על העשירים. מפ"ם סבורה כי יש מקום לפשט את המערכת הקיימת ולייעל אותה. ועדת החברה והכלכלה של מפ"ם הביעה את צערה על שעיקרי ההמלצות של „ועדת צרפתי", שעסקה במאבק בהון השחור, לא בוצעו. רובל מזכיר כי ועדת צרפתי הוקמה כתביעה אולטימטיבית של נציגי מפ"ם בהסתדרות, לקראת החתימה על עיסקת החבילה הראשונה, בנובמבר 1984.

בוועדת צרפתי ישבו משפטנים, אנשי משטרה, חוקרי מס וגיבשו תוכנית אופרטיבית שניתנה לביצוע. התוכנית כללה מספר סעיפים, כמו בית־דין למיסים, החמרת העונשים למעלימי מס, ברירת קנס לעבריינים, חיוב באישור של מס־הכנסה בעת רישום בטאבו או בעת בקשה לרשיון לעסקים וגם בעת יציאה מהארץ, הצהרות הון. המציאות הקיימת יכולה, לדבריו, להוליך אותנו למסקנה עגומה, שממשלת האחדות הלאומית אינה מתכוונת להתמודד עם נושא ההון השחור כפי שצריך. יש הערכה של מומחים הקובעים, כי ההון השחור שהצטבר מגיע ל־8 עד 12 מיליארד דולר. לדעת אותם המומחים, ביצוע המלצות הוועדה היה מורים לקופת המדינה יותר משני מיליארד דולר בשנה, סכום גדול יותר מההקצבה האמריקנית השנתית לסיוע. „מעבר לכך", פוסק רובל, „אי שליטה על סכומים אדירים כאלה מאיים תמיד על היציבות במשק".

אקלים בריא להשקעות

מה התייחסותה של „ועדת החברה והכלכלה במפ"ם לנושאי הצמיחה?

רובל: יש סימנים כי התל"ג יגדל השנה בשלושה עד ארבעה אחוזים והדבר נובע בעיקר מהגידול המואץ בצריכה הפרטית. צריכה זאת מקורה לא בשכר העבודה – זה נשחק מהכספים המכונים „פת"ם כלטה" וממקורות כספיים שחורים שוועדת צרפתי עסקה בהם. צמיחה כזאת לא תאריך ימים. היא תיצור אשלייה, העתידה להתנפץ ולהוליך אותנו למיתון חדש.

צמיחה בריאה, סבור רובל, יכולה להתקיים רק כתוצאה מהשקעות להגברת הייצור והיצוא. כדי ליצור אקלים בריא להשקעות יש לתקן מייד את שיעורי הריבית במשק. המדיניות הכלכלית בשמונה השנים האחרונות עודדה השקעות אנטי־יצרניות במניות, ברשתות שיווק, בתיווך ולא בציוד ובטכנולוגיה. הבלאי הטכנולוגי והפיזי של הציוד התעשייתי צריך להיות מקור לדאגה חמורה, שכן אין כל סיכוי שנוכל להתחרות בשוק האירופי והאמריקני אם העיוות הנורא הזה לא יתוקן במהרה.

רובל מביע תמיהתו על כך שהתעשיינים ריכזו את עיקר תביעותיהם בנושא הטבות ותמריצים ליצוא ובמאבק נגד העלאת השכר, בשעה שעול הריבית הריאלית, ששיעורה עשרות אחוזים, הוא ללא ספק הגורם המכביד ביותר על הסקטור היצרני, ולכן יש לטפל בו באופן הדחוף ביותר.

בסופו של דבר, אומר רובל, המשק הישראלי לא יוושע מקיצוצים ולא מהתמוטטות שירותי הרווחה. המשק יוושע כאשר ייצרו יותר ויוצאו יותר, ולזה דרושה תוכנית מחושבת לעידוד ההשקעות במשק. עדיף, לדבריו, להשקיע 200 אלף דולר בציוד תעשייתי במקום בקילומטר אחד של כביש ביהודה ושומרון.

המשק הישראלי, מזכיר רובל, נהנה בשנה האחרונה משלוש התפתחויות כלכליות בעלות משמעות: חלה ירידה במחירי הנפט ובמחיריהם של המוצרים הבסיסיים, כמו תבואות ומתכות. כתוצאה מכך נחלש הדולר וגם ירד הסיוע האמריקני. שלושה גורמים אלה יוצרים הזדמנות פז למשק הישראלי לעבור בצורה מתוכננת, מחושבת ומבוקרת לצמיחה. יש סכנה שההזדמנות הנהדרת הזו תבוזבז, ואם זה יקרה, זה יהיה חטא שקשה יהיה לסלוח עליו.

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

ההסתדרות והתעשיינים – חתימה. עיקר תביעותיהם של התעשיינים התרכז במאבק נגד העלאת שכר. (צילום: כפיר מאיר, י.ס.פ.א.)

מכירה כללית

מאת לוי מורב

ערב חתימת הסכם השכר עם המעסיקים הפרטיים יצא מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר לסיור באזור ראשון־לציון כדי לעמוד על הלך הרוח של העובדים לקראת הגשת כתב הכניעה שלו לדב לאוטמן. העיתון „חדשות הוועדים", המדווח על ארוע זה שלא הגיע לתקשורת, מספר, שלקראת סיום הסיור נשא המזכ"ל דברים בפני ראשי הוועדים של מפעלי האזור ואמר: „בעידן של אינפלציה השואפת לאפס יש גם לתוספת שכר קטנה משמעות רבה". קיסר הביא דוגמאות ממדינות אחרות בהן תוספת של 2־3 אחוזים נחשבת לתוספת גבוהה מאוד.

חבל שישראל קיסר אינו טורח לקרוא את הדו"חות של הגופים הכלכליים, שהם חלק בלתי נפרד מן ההסתדרות. אילו עשה זאת היה מגלה שהמחלקה הכלכלית של בנק הפועלים, המרכזת אצלה כמה מטובי הכלכלנים בסקטור הפרטי של ישראל, פירסמה ממש בימים אלה שקצב האינפלציה השנתי בישראל הוא 15%. ייתכן שקיסר איננו מבין את משמעות הדבר, אבל 15% עליית מחירים בשנה זה הרבה מאוד כאשר לוקחים בחשבון את הסכם תוספת היוקר, שגם עליו חתום קיסר, ואת העובדה שהשכר איננו צמוד עוד למדד המחירים. יתר על כן, במציאות הכלכלית והמשקית שנוצרה בישראל מאז הופעלה התכנית לייצוב המשק נותר השכר כמעט הגורם היחיד הנמצא בפיקוח מלא. זאת בנוסף לשחיקה העמוקה שהיתה בשכר במהלך השנה הראשונה להפעלת התכנית ולשיחרור הסיטוני של מוצרים ושרותים מן הפיקוח על המחירים על ידי שר התעשייה והמסחר.

שחיקה נוספת של השכר

צודק מזכ"ל ההסתדרות כאשר הוא קובע שבמדינות בהן האינפלציה היא אפסית כל תוספת של אחוזים בודדים היא בגדר תוספת ריאלית וגם גבוהה. הצרה היא, שקיסר מתעלם מן העובדה שאצלנו מדובר באינפלציה של 15%, ולא של אפס אחוזים. משווים את שיעור האינפלציה לימים לא רחוקים בהם המדד עלה כל חודש ב־15%, ולעיתים קרובות גם יותר, אז אינפלציה שנתית של 15% נראית מעט מאוד. אולם צריך לזכור שמנגנון תוספת היוקר ואמצעים נוספים, שהיו קיימים אז, פיצו את העובדים על האינפלציה המהירה כמעט בצורה מלאה. העובדה היא, שבמשך שנות האינפלציה המשיך השכר לעלות במונחים ריאליים כמעט כל שנה, וגם אם היתה ירידה אצל יגאל הורביץ (80') ויגאל כהן־אורגד (84'), הרי שנה אחר כך בא התיקון ובממוצע רב שנתי עלה השכר בצורה משמעותית.

ברור שבקצב האינפלציה של 15% תוספת שכר של 5% לרובם המכריע של השכירים, אם נתעלם לרגע מהתוספת לשכר המינימום, היא בגדר שחיקה נוספת של השכר. הצרה שבכך לא נגמר הסיפור. במשרד האוצר ובמיוחד באגף התקציבים, תוך שיתוף פעולה מעורר דאגה מצידו של שר התעשייה והמסחר, לוחצים כל הזמן להגיע לקצב אינפלציה שנתי של 20% כדי לשחוק את השכר עוד יותר. עובדה זו איננה סוד. מזכ"ל ההסתדרות יכול היה לקרוא אותה בעיתון זה וגם בעיתונים אחרים. קיים ויכוח בין בנק ישראל, הלוחץ להורדת האינפלציה לקצב של 6% במונחים שנתיים, לבין האוצר. מאבק זה לא הוכרע עדיין סופית אבל מי שמכיר את המערכת יודע שלמשרד האוצר ישנם כלים יעילים וטובים יותר מאלה של בנק־ישראל כדי להעביר את מדיניותו.

התייקרות דוהרת של תשומות הייצור

צריך להעיר כאן כמאמר מוסגר, שמדיניות הפיקוח של משרד התעשייה והמסחר מעוררת דאגה מרובה. מצד אחד, שיחרור סיטוני של שרותים ומוצרים מן הפיקוח ומצד שני אי מתן אישור לעיתונים היומיים, למשל, להעלות את המחירים של העיתונים ושל המודעות למרות התייקרות דוהרת של תשומות הייצור, במיוחד הנייר. קורבן אחר למדיניות המשרד הם הגזר ותפוחי־האדמה המיוצרים בעיקר על־ידי הקיבוצים.

למזכ"ל ההסתדרות אין שום אמצעי למנוע מהאוצר וממשרד התעשייה והמסחר לשחק את המשחק הקטן והמרגיז שלהם. קצב אינפלציה של 15% הוא נתון, זאת הריצפה. מכך החליט מזכ"ל ההסתדרות להתעלם, או שמא פשוט לא ידע. ובשביל זה היה צריך לנהל מו"מ של שישה חודשים תמימים כאשר מה שהושג, 15 ש"ח במשכורת ספטמבר (שתשולם באוקטובר), איננו ניתן אפילו רטרואקטיבית מאפריל. כלומר עבור חמישה חודשים (אפריל־אוגוסט) לא יקבלו השכירים שום דבר.

הפרשן הכלכלי של „ידיעות אחרונות" דב גניחובסקי רחוק מלהיות מגן השכירים או אוהב נלהב של ההסתדרות. ואם הוא כותב על הסכמי השכר, מנקודת הראות של העובדים, שהם „עלובים" זה צריך לעורר דאגה רבה בליבו של המזכ"ל. הוא קרא במאמר שפירסם לפני ימים אחדים לממשלה לא לסחוט את לימון ההסתדרות מעבר למה שנסחט (כמעט עד תום) מכיוון שזה עלול לגרום לתהו ובוהו ביחסי העבודה במשק. הוא כינה את הסכמי השכר „התקפלות רבתי" וקרא לממשלה לחזק מייד את ההסתדרות מול האיגודים המקצועיים.

לאוטמן משבח

אבל לא רק דב גניחובסקי דואג להסתדרות. נשיא לישכת התיאום של הארגונים הכלכליים ונשיא התעשיינים דב לאוטמן שיבח את ההסתדרות על הסכם השכר ואמר במעמד החתימה כי „יש לשמור בכל מחיר על היציבות שהושגה במשק". הוא שכח להזכיר שהיציבות היא כולה על תנאי כל מה שהושג זה על גבם ועל חשבונם של השכירים ובשם המשך היציבות ממשיכים לסחוט את העובדים גם הלאה כאשר ההסתדרות הרימה למעשה ידיים ונכנעה לאורך כל החזית.

שתי מטרות היו לכאורה להסתדרות בפתיחת המו"מ הראשונה לדאוג לעובדים החלשים ולהשיג עבורם 50% מן השכר הממוצע במשק כמשכורת מינימום. במקום זאת קיבלה ההסתדרות, כלומר העובדים רק 400 ש"ח כאשר השכר הממוצע עומד כיום על למעלה של מ־1,100 ש"ח לחודש, מתי שהוא ברבעון הראשון של 87 (וזה יכול להיות גם בחודש מארס 87') יקבלו העובדים עוד 50 ש"ח. אילו עמדה ההסתדרות על העיקרון של 50% מן השכר הממוצע היו צריכים העובדים לקבל כבר היום יותר מ־550 ש"ח לחודש. אבל לא רק הכסף הוא הבעייה — ההסתדרות ויתרה למעשה על העיקרון האוטומטי של אחוז מהשכר הממוצע ובמקום זה נקבע סכום פיקס הנתון למיקוח ולשחיקה.

עיקרון שני היה שמירה על השכר הריאלי שהושג, אחרי עידכון מדרגות המס וירידת קצב האינפלציה, באפריל 86'. הסכם השכר עליו חתם קיסר, הכולל תוספת של 25 ש"ח ותוספת דומה בסוף השנה התקציבית (במארס 87') פירושו המעשי ירידה נוספת בשכר הריאלי, אם לוקחים בחשבון קצב אינפלציה חזוי וסביר של 15%. כל גירעון מעבר לכך רק יחמיר ויחריף את שחיקת השכר. סעיפים קשים אחרים בהסכם הם שתוספת זו לא תשולם למי שקיבל את ה„תוספת" עליה הוסכם עם המעסיק הציבורי, ושכל תוספת שניתנה ברמה המפעלית תקוזז מהתוספת עליה הוחלט. וכאילו לא די בכל אלה התחייבה ההסתדרות בשם כל ציבור העובדים לשמור על שקט תעשייתי ולקחת חלק ב„וועדת מעקב" משותפת עם התעשיינים שתפקידה לשמור על ביצוע ההסכם, כלומר למנוע תוספות.

במעמד החתימה על ההסכם אמר ישראל קיסר: „ההסכם הוא פשרה הוגנת בין מה שההסתדרות רצתה להשיג לבין מה שהתעשיינים היו מוכנים לתת". התבטאות זו מוכיחה בבירור לכך שההסתדרות מלכתחילה לא ביקשה הרבה ולכן הסתפקה בסופו של דבר בכמעט שום דבר. ולחשוב שבשביל זה ביזבזו חצי שנה. תקופה כה לא ניתן היה לקיים מו"מ משמעותי ברמה הארצית וברמה המפעלית.

המוקש הגדול

וכאן בדיוק טמון המוקש הגדול. זה איננו מקרה שמזכיר הסתדרות פועלי המתכת, החשמל והאלקטרוניקה יצחק גלעדי סרב לחתום על ההסכם וזכה להתקפה חריפה מפיו של קיסר. המשמעות האמיתית של הסכם הכניעה היא שכל הלחץ יופנה כעת לרמה הארצית ולרמה המפעלית. על סמך נסיון העבר אנחנו יכולים לקבוע במידה רבה של ודאות, שפרוש הדבר הוא שהגופים החלשים לא יקבלו מאומה מעבר להסכם הארצי ואילו הקבוצות החזקות במשק יצליחו בשתי הרמות להשיג תוספות שכר משמעותיות בדרך זו או אחרת. יתר על כן בחלק מן המפעלים לא יוכלו להסכם הארצי, שם ניתנו תוספות לעיתים ביוזמת המעסיק שנעו בין 5% ל־20%. קיסר במו ידיו החליש את המרות המרכזית של ההסתדרות וגורם לכך שהקיטוב בין העובדים ילך ויגדל במקום שילך ויצטמצם. אין זה מקרה ששלושת נציגי מפ"ם — רעיה רטיג, גרשון זילן ואברהם אחיטוב — נמנעו מלתמוך בהסכם השכר. ההסתדרות והעובדים ישלמו מחיר כבד עבור ההסכם מעציב זה שחשף את ההסתדרות ואת העומד בראשה בכל חולשתם.

החלום השני של אמל חורי

מאת שלמה גלזר

אמל חורי, עורכת־דין תושבת נצרת עלית, חושבת שהגיע הזמן שבכנסת תהיה חברה ערביה, ומתכוונת להגשים זאת. עדיין לא החליטה עם איזו מפלגה

אמל חורי, אשה בראשית שנות ה־30 שלה, נשואה, אם לילדה, ערביה־נוצריה, עורכת דין. אמל הגשימה חלום ישן. מאז ומתמיד חלמה להיות משפטנית, היום היא האשה הראשונה והיחידה במגזר הערבי שיש לה משרד פרטי לעריכת דין („הייתי האשה השנייה שלמדה משפטים במגזר הערבי").

היום אמל חשה שהיא מוכרחה ללכת קדימה. וקדימה בשבילה זה פוליטיקה, זה הכנסת. היא משוכנעת שהגיע הזמן שתהיה חברת כנסת ערביה.

אמל, ספרי על הבית.

אנו משפחה מרובת ילדים, ארבעה אחים וארבע אחיות. אמא עקרת־בית. אבא, סבחי חורי, הוא פעיל וחבר מפ"ם עשרות שנים. לדעתי, ממנהיגי מפ"ם ברחוב הערבי. הבית שלנו הוא בכפר־יסיף, שם גדלתי וסיימתי בית־ספר תיכון. היתה לי תעודת בגרות מעולה והתקבלתי למשפטים בירושלים.

למה דווקא משפטים?

לא יודעת. תמיד היה לי ברור שאלמד משפטים. כבר מכיתה ז', כל פעם שהגיע הביתה בטאון מפ"ם בערבית, „אל מרסד", דבר ראשון הייתי קוראת בו את המדור פסקי־דין וגוזרת ומתייקת אותו. מגיל רך ידעתי שאהיה עורכת־דין או שופטת. או לא בדיוק הבחנתי בהבדל בין זה לזה.

יש לך שלוש אחיות. גם הן אקדמאיות?

אחות אחת סיימה תואר ראשון בסטטיסטיקה ומתמטיקה, השנייה העדיפה תועלת על תואר ולמדה מזכירה רפואית. גם רוב אחי — אקדמאים.

אז את לא חריגה במשפחתך?

לא. בהחלט לא. יש לי גם דודה (ויולט חורי) שהיתה ראש מועצה נבחרת בכפר־יסיף.

אשת קאריירה במגזר הערבי, זה לא חריג?

תראה, אני לא רואה עצמי מקרה חריג. חבל לי שאין יותר נשים כמוני.

עורכת־דין ערביה, יש עם זה בעיה?

כן. יש עם זה בעיה אצלנו. אני פעילה בתחומי מעמד האשה וזכויות הפרט. אני נפגשת הרבה מאוד עם בנות ושומעת תלונות על קיפוח. אצלנו, הערבים, הגברים תמיד קודמים. לא נותנים הזדמנות שווה לנשים וזה מרגיז ופוגע.

אמרת שאת פעילה בתחומי מעמד האשה. מה את עושה?

מרצה הרבה בפני נשים, גם יהודיות, בעיקר מטעם נעמ"ת. בזמן האחרון נעמ"ת פעילה בתחום דיני האישות. תתפלא לדעת, שיש אצלנו הערבים בעיות קשות וסבוכות בתחום זה.

נשים פונות? יש היענות?

מתחילה להתפתח מודעות, לאט לאט נשים מעזות להשמיע את זעקתן ומצוקתן. יש פניות מנצרת, מעכו, מהכפרים. וזה ילך ויגבר.

יש הבדל בין נוצרים ומוסלמים?

יחסית, הסקטור הנוצרי יותר פתוח, אבל מגיעות גם תלונות מהמוסלמים. אני מקדישה זמן רב לפעילות בתחום הזה, כי חשוב בעיני מאוד שנשים יידעו שיש להן זכויות וינצלו אותן.

רוצה לכנסת

העובדה שגדלת בבית פוליטי השפיעה על דעותייך?

החינוך בבית היה לדו־קיום, שותפות והרגשת שוויון. אבל האמת, כשהתחלתי לעבוד בשטח נוכחתי לדעת שהחינוך הזה לא תואם את המציאות.

כלומר?

נתקלתי בהרבה תופעות של קיפוח. אנשים מפירים את החוק באופן גלוי ואומרים שזאת המדיניות מלמעלה.

את מאוכזבת מהפער בין המציאות לאידיאולוגיה?

בהחלט. אבל זה לא אומר שהדרך והחינוך שקיבלתי לא היו נכונים. הם רק לא יושמים כל־כך.

מה עושים?

צריך להפיץ את המודעות לדו־קיום, לשלום ושוויון מגיל רך. ואולי חשוב יותר לחנך ולשכנע את המנהיגים. הבעיה היא שאתם, היהודים, מחנכים את הילדים שלכם כך שאינם מבדילים בין ערבי אזרח המדינה, לבין ערבי אזרח מדינה עויינת, וכך יוצא שכל הערבים אותו דבר — אויבים.

אז מה הפתרון, חינוך?

כן, חינוך ומחשבה עמוקה ולא הסתה ושטיפת מוח.

ומה עם המנהיגים ברחוב הערבי?

בנושא הזה אני לא מבדילה בין מנהיגים ערבים ויהודים.

אמל, יש לך אמביציה פוליטית?

בהחלט. אין ספק. יש לי דחף חזק ביותר להשפיע ולקדם דברים החשובים לי אישית ולציבור שלי. אני רוצה לקדם את זכויות האזרח והאשה במדינה ולפעול למען זכויות העם הפלשתיני. לכן אני רוצה להגיע לכנסת, כי שם עמדות הכוח.

רוצה להיות האשה הערביה הראשונה בכנסת?

הבעיה היא לא ראשונה או חמישית (הלוואי והיו חמש נשים ערביות בכנסת). אני חושבת שהגיע הזמן שתהיה חברת־כנסת ערביה.

לאיזה מפלגה תצטרפי?

זאת בעיה כאובה מאוד. שאני בגילי עדיין לא יודעת למי אני שייכת.

אולי חד"ש?

חד"ש לא בשבילי משתי סיבות: ראשית, זאת מפלגה מבוגרת ומאובנת. אנשים שם דבוקים לכיסאות שלושים שנה ואין צ'אנס לצעירה כמוני. אבל הבעיה הרצינית יותר זה העניין עם הרוסים. אני עצמאית מטבעי ובאופי ואולם כאשר יורד גשם במוסקבה, בנצרת פותחים כולם מטריות. זה לא בשבילי.

הסך־הכל חיובי

אולי מפ"ם?

אני עדיין מתלבטת. מצד אחד, בלי מפלגה אי־אפשר להגיע למשהו בארץ. מצד שני מפ"ם לא רעה ועשתה רבות למען הערבים, אבל היא לא חזקה מספיק ואין לה כל כך השפעה. וגם עשתה טעויות.

איזה טעויות?

אדמה. אצלנו הערבים אדמה זה רגיש מאוד. אבל יש קיבוצים של „השומר הצעיר" שיושבים על אדמה ערבית, למשל באיקרית ובירעם. וקשה מאוד להביט לאנשים האלה בעיניים. אני מניחה שאם מפ"ם תהיה כמו שאייצג אותה, אז לא יהיה לי קשה להתהלך, משום שכפי שאמרתי, במפ"ם הסך־הכל חיובי. וחוץ מזה, גם היום אני פועלת עם נעמ"ת למשל, בקרוב אני משתתפת בפאנל עם [illegible] על שטח 9, בשם מפ"ם. ובנוסף על כך אני חושבת שצריך מסגרת כדי לפעול באופן משמעותי. ולא מצאתי מסגרת יותר טובה.

את בעד מדינה פלשתינית?

בוודאי.

איזו מדינה?

מדינה עצמאית בין ירדן לישראל. בגדה ובעזה. אישית אין לי ספק שלפלשתינים יש זכות למדינה. ומה זה מדינה? עם, אדמה ושלטון, נכון? עם יש, טריטוריה יש, מה שחסר זה שלטון. אז ביום שאתם תהיו מוכנים לתת את האדמה ואת הזכויות הפוליטיות לשלטון, תקום מדינה פלשתינית.

מה צריך כדי שזה יקרה?

משא־ומתן בלי תנאים מוקדמים.

בין ראש ממשלת ישראל לערפאת?

כן, בהחלט.

למרות הטרור נגד ישראל ואזרחיה?

לכל תופעה יש סיבות. צריך ללמוד את סיבותיה ומניעיה של התופעה (אז אפשר) למנוע אותה. צריך לדבר עם ערפאת על־מנת שלא יהיה עוד צורך בטרור.

אמרת בלי שום תנאים. אז למה לא גם ירושלים וחיפה?

כי צריך להיות איפה שהוא גבול, וגם ליהודים יש זכויות והם צריכים אדמה.

אין מקום בנצרת

נעבור קצת לחייך הפרטיים. מה דעתו של בעלך על עיסוקייך השונים?

בעלי נהדר. הוא תומך ומעודד אותי. האמת, ציפיתי שלא יתנגד. אבל הוא דוחף קדימה ומאוד עוזר.

זה לא יוצא דופן?

אני חושבת שכן, אבל הוא מעולם לא אמר לי לשבת בבית.

הבעל, ג'רייס חורי, הוא ד"ר לפסיכולוגיה קלינית. למד בישראל ובאיטליה וכיום הוא מזכיר איגוד הפסיכולוגים בצפון. הוא רואה „בעין יפה" את פעילותה של אשתו ומעודד ותומך בה.

ממה את מתפרנסת?

יש לי משרד פרטי לעריכת דין בנצרת. בנוסף על כך אני מייעצת, במסגרת נעמ"ת, לנשים בענייני אישות ופעילה בנושא זכויות האזרח ומעמד האשה.

עורכת־דין אשה. יש אמון מצד הגברים?

עצם העובדה שגברים פונים למשרד פרטי מעידה שהם סומכים עלי. גם בבתי המשפט אני מקבלת יחס טוב משופטים.

יש מספיק לקוחות?

אל־חמדללה, אין בעיות פרנסה.

אתם מתגוררים בנצרת עילית. מדוע?

הסיבה היא שאין מקום בנצרת. אין שטח, אין רשיונות בנייה. הרבה צעירים עוברים הנה. אבל זה זמני. אנחנו מתכוונים לקנות אדמה ולבנות בית.

יש בעיה לערבי לשכור דירה בנצרת עילית?

(המשך בעמוד 18)

„האחרית לא ביישה את הראשית"

מאת יוסף גלילי

הכנס שהוקדש להופעת ספר קורות תנועת השומר־הצעיר בליטא, „מראשית עד אחרית", בהוצאת ספריית־הפועלים, היה למפגש רעים אליו באו מאות אנשים חברי קיבוצים, מושבים ואנשי עיר מכל חלקי הארץ. אולם האודיטוריום בבית התפוצות היה צר מלהכיל את הבאים, יותר מ־600 איש שצבאו על מבואותיו. לראשונה נפגשו יוצאי השומר־הצעיר מליטא בהיקף כזה.

באי הכנס הגיעו מהקיבוצים אותם יסדו והשלימו בארץ: בית־זרע, עמיר, כפר־מסריק, רמת־השופט, מענית ולהבות־הבשן. המפגש עם עמיתים שדרכיהם נפרדו במהלך השנים לא היקהה את הקשר העמוק ולא החליש את הזיקה למורשת התנועה וערכיה.

משתתפי הכנס הם עדים אותנטיים מתוך ספר החיים של התנועה. ביניהם חלוצים בשנות השלושים של המאה, שעלו בדרך לא דרך והגשימו, וכאלה שהצטרפו אליהם לאחר שחוו את השואה, לחמו כפרטיזנים ובדיביזיה הליטאית במסגרת הצבא האדום. חלקם פעל במחתרת הסובייטית, בבריחה ובהעפלה. ניתן לחוש שזהו ציבור ציוני־חלוצי בלי מרכאות, שלא התיישר עם האופנה. כאלה היו וכאלה הינם.

כיום הם בני 70, 80. הפגישות ביניהם מרגשות. חלקם נפגש בראשונה אחרי 54 שנים. הם חיבקו ונישקו איש את רעהו. זכרונות נעורים וחשבון־נפש־של־אחרית שימשו בערבוביה.

יונה רוזנפלד (להבות הבשן) הצעיר בחבורה (65) העיר: „הספר מוכיח שלא אכזבנו את המחנכים שלנו." הוא מנה ביניהם את דניאל בן־נחום, לוי דרור השליח האחרון של השומר הצעיר בליטא, מעורכי הספר, ואת יעקב עמית ז"ל, ממנהיגי התנועה בליטא ועורך „על המשמר", עמית ערך את הספר עד הדף האחרון ולא זכה לראותו בדפוס. גורל דומה פקד את מירה בוז־מלמד מלהבות הבשן, מי שפעלה ב„הגנה" וכתבה את הפרק על פעילות התנועה ב„ארגון הלוחם בגיטו קובנה".

דניאל בן־נחום דיבר, בסגנון הספרותי האופייני לו, על ייחודו של הספר, שהוא „פרי יוזמה, עבודה ויצירה קולקטיבית של 9 מחברים ו־7 חברי מערכת. הספר שמתאר את האירועים וההתרחשויות מתוך נמן לתוך הירדן, הוא בבחינת ,אפופיאה חינוכית' בה החלומות לא לשווא דיברו" — אמר, כצטטו את יעקב עמית.

לוי דרור מעורכי הספר, הקיף במסתו את קורות התנועה בליטא מראשית עד אחרית עד נפסקה הבריחה מליטא — בספטמבר 1946. „האחרית", אמר, „לא ביישה את הראשית". ב־1930 מנתה התנועה בליטא 5000 שומרים מתוך 150 אלף נפש. בהגישו את הספר לנשיא המדינה הגדירו לוי דרור כ„ספר של חלומות שהיו למציאות, אבל גם כספר יגון מצולה. הוא מתאר חיי יצירה של נוער, אבל גם מחתרת ציונית במשטר הסובייטי, מאבק לחיים בין חלומות הגיטו, ביערות הפרטיזנים ובשדות הקטל".

פניגה גופר, פעילה במחתרת ומראשיה בגטו, ריתקה בתארה את קורות הפרטיזנים ואת ראשית ההתארגנות נגד הנאצים בגיטו, בחנוכה 1942. החלטות גורליות נתקבלו „בבויידם" (בעליית הגג), משם פעלה הנהגת המרי וההתנגדות.

בדבריהם העלו דניאל בן־נחום, לוי דרור, פניגה גופר ויעקב חזן פרקים מפוארים של יהדות ליטא ותנועת השומר־הצעיר, שהיתה המובילה בקרב הנוער היהודי במחתרת, בלוחמה ובחינוך. חברי התנועה ובוגריה שמרו על צלם האדם גם כאשר החייתיות שלטה והחריבה הכל מסביב.

חברי המערכת הנוספים: יחזקאל בנתור (בית זרע), שפירא מיכאל מניר־דוד תל־עמל, ויונה רוזנפלד מלהבות־הבשן, הניעו את הערב הבלתי נשכח וזכו להערכה רבה.

מנחה הערב, אלעזר רבינוביץ (רמת השופט), העלה את זכרם של אלה שלא הגיעו הלום. הקהל התייחד בדומייה ובקימה עם זכרם.

אכן, האחרית לא ביישה את הראשית. „ההמשך מובטח על ידי הבנים, הנכדים והנינים" — דבריו האופטימיים של יעקב חזן.

ריח מתוק של התיישבות עובדת

מאת ישראל זמר

[illegible]

חברה חדשה

נח"ל על קבר הפלמ"ח

מאת גדי יציב

כנס הנח"ל בפארק הירקון בת"א (צילם מאיר פרטוש)

יצור חברתי מוזר מאד הוא הנח"ל, אם מתבוננים על זה מעבר לכל החגיגות ומעבר לכל הפסטיבאות ששמענו ביום רביעי שעבר. ייחודו החברתי של הנח"ל מתבלט מאד על רקע האופי הכללי של החברה הישראלית המתעצבת והולכת. איזה מין דבר זה, ששיבוץ החיילים קשור לא רק לתפקידם הצבאי בהווה, כפי שצריך להיות לכאורה, אלא גם לעבר שלהם (בתנועות הנוער) ולעתיד שהם מתכננים (בקיבוץ)? ומה זה בכלל שחייל בוחר לו את חבריו לכל משך שנות שירותו הצבאי, והיחידות צבאיות מתחלקות ומתמיינות על פי השייכות התנועתית של החיילים, ושבמשך כל שנות השירות הצבאי מטופח הייחוד התרבותי, הפוליטי והחברתי של החיילים ומודגשת זיקתם לתנועה שאליה הם שייכים? משונה מאד לכאורה, ועוד יותר משונה שעל אף כל זאת, או בעצם בגלל כל זה — הדברים אמורים בחיילים שהם בין ראשוני הכוחות המסתערים של צה"ל, כטובי הלוחמים, כהוד החניה. איך נולד דבר כזה, ומה המשמעות החברתית שלו, והאם יש לו בכלל עתיד?

הנח"ל נולד כאבן מצבה על קבר הפלמ"ח. קבלו את המשפט הזה כפי שהוא, במלוא מובנו, כי מעולם לא נכתב משפט נכון ומדוייק ממנו. הנח"ל נוסד זמן קצר לפני פירוק הפלמ"ח כדי למלא את הפונקציה העיקרית שלמענה הפלמ"ח נוצר: למנוע את פירוק גרעיני תנועות הנוער בגלל שירותם הצבאי של חבריו. השילוב של גרעין תנועתי ויחידה צבאית הוא פטנט של הפלמ"ח שהצליח מאד בתנאי המחתרת שלפני קום המדינה. הסתבר ששילוב כזה הכרחי גם לאחר שהמדינה קמה. בלעדי שילוב זה היו נמנעות מהתנועות הכוונות עתודות כוח־אדם וההשלמות החשובות ביותר שלהן. המשך קיומו של הפלמ"ח גם בתנאים החדשים שנוצרו עם קום המדינה היה איפוא מוצדק בהחלט מטעמים פונקציונאליים טהורים. כיוון שבכל זאת החליט בן־גוריון לפרק את הפלמ"ח, צריך היה למצוא לו בדחיפות תחליף פונקציונאלי: חיסלו איפוא את הפלמ"ח, קברו אותו במעמקי האדמה ועל קברו הציבו אבן, וכך נולד הנח"ל.

„אז למה פירקו את הפלמ"ח?" שואלים בארץ הזאת מאז 1949. מילא ב־1949, אז עוד ניתן היה להבין את השאלה — אבל היום? גיחוך מוזר מאד בעיני הוויכוח המתנהל על כך בין היסטוריונים מקצועיים — זה מוצא מכתב, וזה פרוטוקול, וההוא ממציא לנו תעודה — כאילו שום דבר לא קרה לאחר פירוק הפלמ"ח; כאילו לא שברו אחר־כך את שביתת הימאים הגדולה, וכאילו לא צירפו את שם התואר „ממלכתי" לתואר „חלוץ", וכאילו לא פירקו את זרם העובדים בחינוך, ולא ניסו לשבור את תנועות הנוער, וכאילו לא מנסים עד היום לפרק ולקבור את קופת חולים. פירוק הפלמ"ח היה אחד הגילויים הראשונים של מדיניות שיטתית לפרק מבנה חברתי מיוחד במינו — שעשוי היה להשביח ולרומם את איכות חייהם של אזרחי ישראל. עיקרו של מבנה חברתי זה היה בכך שהאדם חי את חייו, מבצע את מרבית תפקידיו החברתיים, וזוכה בעמדתו החברתית — לא בגלל, או במסגרת, קבוצת ההכנסה שלו, או קבוצת המוצא שלו או אזור מגוריו או רמת השכלתו — אלא במסגרת ובגלל שייכותו לסקטור חברתי־פוליטי־תרבותי אשר בו בחר מרצונו החופשי. הגורם העיקרי שאירגן את חיי האדם והשפיע על גורלו לא היה איפוא כספו, השכלתו או כוח הדחף של מרפקיו — אלא אמונתו, טעמיו וכוח הקולקטיב שבו הוא חבר. זה היה מבנה חברתי מיוחד במינו, שנוצר כאן בתוקף נסיבות היסטוריות מיוחדות במינן, ואשר עשוי היה להתפתח ולשגשג בתנאים החדשים של קיום מדינה ריבונית לכדי יצירה חברתית מופלאה שאין לה אח ורע במקומות אחרים. הסתבר שחלוקת בני־אדם לפי אמונתם הפוליטית ותרבות חייהם איננה מפחיתה את מידת הסולידריות הכלל־לאומית ואיננה פוגמת בכושר הביצוע של מטרות לאומיות — אלא, להיפך, היא מגדילה אותם ביחס לכל אופן חלוקה אחר של בני־אדם. הפלמ"ח פורק כצעד ראשון בדרך ה„ממלכתית" הארוכה להפיכת החברה הישראלית לעוד מיקבץ של אנשים בודדים, כמו כל חברה מודרנית אחרת בעולם — אשר חבריה מתחלקים על פי היכולות והאפשרויות האישיות המוקצבות להם על־ידי התהליכים השרירותיים, הבלתי־יעילים והבלתי־צודקים של „השוק החופשי".

מצד אחד, הפלמ"ח היה לפיכך רק אחד מבין אירגונים, הסדרים חברתיים ועקרונות שפורקו במסגרת תהליך זה. מצד שני, בגלל חשיבותו הפונקציונאלית כאמור, רק לפלמ"ח הציבו אכן יפה כזאת על קברו, דומה לו להפליא, בדמות הנח"ל. אבל האבן קרמה עור וגידים — ובאה בה רוח, והיא החלה ללכת. משום שהעקרון שעל פיו עוצבה היה עקרון של חיים. כך אירע שהנח"ל היום איננו רק אות וזכר לפלמ"ח שפורק, אלא הנח"ל היום הוא התופעה החברתית היחידה המהווה עדות ניצחת לאפשרות קיומה של חברה אחרת. מן הסוג שניתן היה לברוא וליצור על היסודות שהונחו כאן לפני קום המדינה. תחשבו על זה היטב: אם במסגרת צבאית — הנוקשה והסמכותית במסגרות — ניתן לקיים יחידות לוחמות המאורגנות על יסוד השייכות התנועתית של חבריהן, וההסדר הזה נמצא יעיל מאד, והסולידריות הכלל־צה"לית איננה נפגמת, ועל אחת כמה וכמה שאין פגם בסולידריות הכלל־נח"לאית, מדוע בעצם לא בחינוך הסדר דומה, ובתעשייה, בחקלאות, בצרכנות השיתופית? זהו חלקה הייחודי העיקרי של הנח"ל — וכל השאר פולקלור ונוסטאלגיה.

עיין ערך תרבותי - גם בשבת

גם אתמול לא נפתחו שערי הפישפשוק של קיבוץ ניר־אליהו, ולפחות בשלב הנוכחי נגמר הנסיון המקורי הזה של חברי הקיבוץ לגוון את מקורות הכנסתם. זהו מועד מתאים להעיר על כך משהו בהקשר ל„מלחמת התרבות" הנערכת בחברה הישראלית.

חשוב להדגיש, שבמסגרת מלחמת תרבות זו יש אכן להיאבק למען זכותם של אזרחי ישראל לקנות ולמכור ככל העולה על רוחם גם בשבת, וכן זכאים הם ללכת לקולנוע, למועדוני לילה ולכל סוג בידור אחר אשר פתוח במקומם בכל שאר ימי השבוע. אף על פי כן, חשוב באותה מידה לזכור כי בטווח הארוך גדלים הסיכויים לנצח ב„מלחמת התרבות" ביחס ישר לערך התרבותי של האלטרנטיבות המוצעות על־ידי הצדדים הנוטלים חלק במלחמה זו. ערך תרבותי גבוה יותר לאלטרנטיבה שלך — מעניק לך סיכויים גדולים יותר לנצחון. אלמלא היו כך פני הדברים היינו שקועים היום, וזה כבר עמוק עמוק, בתהליך מתמשך ורצוף של ניוון ושקיעה תרבותית. אינני טוען חלילה, כי ביקור בסרט קולנוע רגיל, שכמותו ניתן לראות ביום חול, או כי תגרנות שווקים של כל ימות השבוע — הינם מעשים בלתי־תרבותיים. חס ושלום. אלה הם מעשים תרבותיים בהחלט, ואנחנו זכאים להם תמיד. אך זאת, כאלטרנטיבה תרבותית ליום המנוחה היחיד בשבוע הם בהחלט נופלים בערכם הסוביקטיבי ממה שמציעים הדתיים לאנשיהם.

עצם הרעיון להיאבק למען ההיתר והרשיון לעשות את השבת ליום חול הוא לגיטימי בהחלט — אבל מועד לתבוסה בטווח הארוך. ועיקר, קביעת יום השבת כיום מנוחה כללי, אשר מלבד הפסקת מלאכה יש לו גם ייחוד תרבותי — הוא עד כדי כך רעיון יפה וצודק — שגם בלי אמונה בתוקף הנורמטיבי שלו ובמצוות הדתיות הכרוכות בו — אפשר לחשוב בו בלב שלם. מסיבה זו נדמה לי שמאבק נגד הכפייה הדתית, ככל שהוא נוגע ליום השבת, עשוי להיות יותר יעיל ויו[illegible] מלהיב אם לא יתייחס [illegible] לייחוד שלה, ייחוד ברו[illegible] ובתרבות שונה מאלה שמצ[illegible] כאן בדיוק רלוואנטי מ[illegible] התרבותי של האלטרנטיבה שבכו[illegible] להציע. מוטב שלא נטיל ספק בכך שליהודי הדתי באמת יש אלטרנטיבה תרבותית מאד ליום הזה, ולגביו היא באמת בבחינת „התפשטות הגשמיות" והתרוממות הרוח. אנחנו לא נאמץ כמובן את אופן הבילוי הזה, משום שהוא חסר משמעות לגבינו, אבל אין פירוש הדבר שאנחנו מנועים מניסוח אלטרנטיבות שתהיינה לא־פחות תרבותיות ולא־פחות יפות. אחרי הכל, התרבות שאותה אנחנו מטפחים איננה פחותת־ערך, ובמובנים מסויימים גם רבת־ערך מזו של הדתיים — ומדוע לא נטביע את רישומה על יום המנוחה שלנו?

מכאן ברור, שהמסקנה שלי איננה בשום פנים שצריך לוותר על המאבק למען חופש הבחירה הגמור של כל אדם לקבוע לו בעצמו את אופן הבילוי בשבת, לרבות עשיית שבתו לחול. הרי עצם חופש הבחירה הוא חלק מן התרבות שלנו. המסקנה שלי היא, שצריך להגדיל את מרחב הבחירה הזה: בשבת של כל אדם, כדי שתהיינה בו גם אפשרויות נוספות, יותר תרבותיות על פי טעמנו. למשל: האם זה אבסורד גמור לחשוב על כך שבלילות שבת, בנוסף לבתי הכנסת, בתי הקולנוע ומועדוני הלילה, ייפתחו בכל רחבי הארץ מועדוני „צוותא" בהיקף חדש וגדול יותר מן הקיים היום, ובאיכות חדשה ומרתקת־יותר, ושתהיינה בהן הופעות מושכות־קהל שהותאמו ליום זה במיוחד? אני בפירוש מתכוון לערבי מוסיקה, שירה, ריקודים וגם סרטים והצגות שאינם מוצגים בימי חול. הגיע הזמן שנציע אלטרנטיבה תרבותית לא רק למבקרי בתי הכנסת בפתח־תקווה אלא גם למבקרי קולנוע „היכל" באותה עיר. אחרי הכל, אנחנו לא רק „בלתי־דתיים". „בלתי־דתיים" הוא שם תואר אשר מציין מה אנחנו לא, מה איננו — אבל גם יש לנו כמה שמות־תואר שמציינים מה אנחנו כן, מהי זהותנו הקולקטיבית. האם לא יתכן שזהות זו תתבטא גם במה שנציע לציבור בלילות שבת? אילו היה בכוחנו לנהוג כך היה משתנה לטובה כל אופי המאבק שלנו נגד הכפייה הדתית בשבת. כל האמור לגבי לילות שבת אמור כמובן גם לגבי יום השבת. למה לא לפתוח ירידי ספרים מיוחדים, או ירידי תקליטים, או מפגשי־שבת בין יוצרים לבין צרכני־תרבות? נכון שמבחינת חופש הבחירה אחת היא לנו אם אנחנו מגינים בליל שבת למען הזכות להקרין סרט סוג ג' או מופע תרבותי מעולה, וזה גם בסדר גמור מבחינה זו להגן למען זכות הרוכלות ביום השבת. בכל זאת, יש טעם טוב יותר לכל המאבק אם אין אנחנו מסתפקים בחופש הבחירה אלא גם מסוגלים להמליץ על הבחירה הטובה בעינינו.

עד כאן לא אמרתי אף מילה אחת על העובדה, שהפישפשוק נפתח ביוזמת קיבוץ ולא ביוזמתו של אדם פרטי. ברוח הדברים האלה ניתן לומר רק זאת: אזרחי ישראל זכאים בהחלט לעסוק בתגרנות שווקים גם בשבתות, והקיבוץ בהחלט רשאי לספק להם זכות זו באמצעות הפישפשוק. אף על פי כן, לאזרחי ישראל מגיע בהחלט שיציעו להם גם אפשרויות נוספות ותרבותיות יותר לבילוי יום המנוחה שלהם — והקיבוץ בהחלט ראוי להיות ראש וראשון למציעי האלטרנטיבה התרבותית הבלתי־דתית ליום השבת בישראל. זאת כמובן, בהנחה שגם ב„מלחמת התרבות" כמו במאבקים אחרים על רמות החברה בישראל, יחליט סוף־סוף הקיבוץ לא רק להצטרף אל הטובים, אלא להתייצב בראשם ולהנהיג אותם.

הפישפשוק — לא רק תגרנות שווקים

רשות הקורא

ילדי תימן — חקירה עכשיו

הפעם התעלתה הטלוויזיה על עצמה. כל הכבוד. לעתים מצליחים עורכי התכניות להסתיר במידת־מה את השקפות העולם ואת עמדותיהם של המנחים והמראיינים. לא כן קרה בתכנית „מבט שני" בנושא ילדי תימן. דברי הפתיחה של מיכאל קרפין הזכירו לי את אלה היורים חץ במטרה ואח"כ מציירים את העיגולים סביב החץ. אוי לו למי שמבלבל את המוח בעובדות, ומקלקל את התמונה שרוצים לצייר בפנינו.

הבעיה של ילדי תימן חייבת להיברר, כך אמרו לנו בסוף התכנית, ויצאו ידי חובת האובייקטיביות. אך ההנחיה שיש לתת לוועדת החקירה, כך השתמע מרוח התכנית, היא שיש לגמור את הפרשה בהקדם, משום שהפרשה איננה חשובה, טענותיהם של ההורים אינן צודקות — הם הרי לא רצו את הילדים, ושיגידו תודה שעוד טיפלו בהם במצבם הקשה והנורא...

לחשוב שב־1986 מותר עדיין להמשיך בשיטה של זלזול וסתימת פיות, כפי שכנראה עשו בשנות ה־50, זה מזעזע. הצגת ההורים והאחים, ובמיוחד הרב ערוסי, כחבורה של צעקנים אלימים, ולעומתם המטפלים כאנשים רגועים וענייניים איננה הוגנת. ברור לי שהצוות הרפואי טיפל בילדים החולים כמיטב יכולתו ובמסירות רבה. אך אין זה סותר את התחושה ואת הגישה הכללית ששררה באותה תקופה, שיש להציל את הילדים מהוריהם ה„פרימיטיביים".

לי, כאזרח ישראלי, לא ברור מדוע חיכו כל־כך הרבה שנים עד להקמת ועדת חקירה ממלכתית בנדון. כיצד שמרו הורי הילדים ואנשי העדה התימנית על קור רוח ואיפוק ולא יצאו להפגנות ושביתות־שבת בנושא כה חשוב להם. הם מאמינים, והוכיחו זאת גם במעשים, בשלטון החוק, ביושר הציבורי של המנהיגות וכלי התקשורת.

השתתפתי בכנס שאורגן על־ידי הוועד הציבורי למען ילדי תימן באוניברסיטת בר־אילן. תחושת האצילות והשקט בהצגת התביעה הברורה לחקור את העוול הנורא שנעשה להם מלווים אותי כל הזמן. בכנס השתתפו משפטנים בכירים, פרופסורים מכמה אוניברסיטאות, רבנים ואנשי ציבור. בקהל ישבו הורים ובני משפחות הנעדרים. הערב כולו עבר בצורה רצינית, עניינית, כשהכאב והעלבון מרחפים באוויר, קריאה של בחור צעיר מן הקהל, לצאת להפגנות אלימות, כי רק את השפה הזאת מכירים בחברה הישראלית, הושתקה מיידית.

פתיחת התכנית בטלוויזיה בהצגה מקוטעת של ההפגנה בראש העין, ויצירת הרושם של אנשים בלתי שקולים, אלימים, וכו', למיטב הכרתי יש בה עוול וסילוף, לגופו של עניין ומבלי להתייחס לעובדות. לפני בדיקתן, יש להחליט מיד על הקמת ועדת חקירה ממלכתית, שתבדוק את הנושא על כל היבטיו.

ירח גלטר, בני־ברק

תיעוד ומפגשים של שומרי רומניה

תנועת השומר־הצעיר חוגגת 70 שנה ליסודה. בתקופה המבוגרת הזאת חינכה התנועה הרבה דורות של צעירים יהודים בכל העולם, שבכל אחד מהם השומר־הצעיר נטע דבר שקשה לעקרו, לאימרה „פעם שומר תמיד שומר" יש תוכן של ממש.

קבוצת חניכי התנועה מרומניה החליטה לציין את התאריך הזה בכמה מפעלים, כדי להבליט ולהעמיד באור הנכון את התרומה האדירה של התנועה ברומניה לאוצר החינוכי העשיר שהתנועה רכשה בתהליך החינוכי של כל־כך הרבה דורות.

בראש וראשונה מרוכז בהוצאת ספר אשר ישקף תולדות השומר־הצעיר, „בני עבודה" ומפלגת „משמר" ברומניה, ובארגון מפגשים רחבים של אלה אשר פעלו בשלוש החטיבות של התנועה ברומניה. מובן שמפעל בממדים כה רחבים לא יכול להצליח אלא בעזרת שיתוף הפעולה של מספר גדול של „שומרים", בקיבוצים ובערים. הכוונה היא לארגן כרטיסיית יוצאי התנועה ברומניה, לאסוף מסמכים, תצלומים, תעודות ועדויות.

הוועד לחקר תולדות השומר־הצעיר ברומניה, הפועל תחת חסותו של מרכז תיעוד וחקר של השומר־הצעיר בגבעת־חביבה, פונה איפוא לכל מי שפעל אי־פעם באחת מחטיבות התנועה ברומניה להודיע בכתב את כתובתו המעודכנת ולציין את התקופה והמקום בהם פעל, וכן את הכתובות הידועות לו של חברים אחרים בארץ ובחוץ־לארץ.

את כל החומר מרכז אברהם בראל (כומי), קיבוץ בריקאי, ד.נ. מנשה 37860.

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים, בשל חוסר מקום. קוראים הפונים למדור מתבקשים לכתוב בקצרה, בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות.

המערכת

תיאטרון

הכל פתוח, הכל פרוץ

חקירה שגרתית, ללא הודעות, ללא גלויים כמעט ללא מגע אנושי. מובן איפוא שרק הרע יכול לנצח — לא חשוב באיזה צד של העימות הוא נמצא.

„הבולשת חוקרת, החקירה נמשכת" מאת חיים מרין בתיאטרון חיפה

מאת חנה רוזנטל

פשע בשכונה. הבלשים שטיין (רוברטו פולק) ודרור יכין (רמי אדיר רפאלי) פורצים אל ביתו של שלום שלום (דרור קרן), ועוצרים אותו בחשד בהשתתפות בפעולה.

חקירתו של העצור היא מרכז עלילת המחזה „הבולשת חוקרת, החקירה נמשכת" מאת חיים מרין. ההצגה, בבימויו של איציק ויינגרטן, פותחת את תעונה של במה 2 ב„התיאטרון העירוני חיפה".

במחזה הזה ישנם רעים בלבד — בגוונים שונים, חלקם דפוקים. ישנה שולה (עופרה ויינגרטן), אשתו של שלום, המתמסרת לשטיין, ומסבירה בעיסקה שלה איתו. ישנו ג'ורג' (יוסף בשי) המפקח המשועמם. וגם האם (רינה רוזנבאום) מקבלת הדין הטיפוסית.

חקירה שגרתית ללא הודאות, ללא גילויים, כמעט ללא מגע אנושי. מובן, איפוא, שרק הרע יכול לנצח — לא חשוב באיזה צד של העימות הוא נמצא.

מישחקים

שאלתי את איציק ויינגרטן, הבמאי, במה שונה המחזה מאיזו כתבה בנושא זה בעיתון. „הסיפור כאן לא חשוב בכלל, הוא אומר, המחזה לא בנוי על התפתחות פסיכולוגית של הארועים, אלא על אלטרנטיבות, על נקיטת עמדה ועל בחירה חופשית.

שום דבר לא מגיע לידי מימוש, כי שטיין מפעיל את כולם על פי רצונותיו. לאורך כל המחזה הוא זורק אתגרים, מראה להם שאפשר לעצור בעדו; אבל אף אחד מהם לא לוקח את גורלו בידיו, אף אחד לא יוצא נגדו. שטיין אומר: „בסדר, אז אני אנתב אותכם." בסוף המחזה הוא הורג את שלום בכוונה. תפיסת העולם של גיבורי המחזה בנוייה על כמה הנחות יסוד: יש שייכים לקבוצה שמותר לרפוק אותה, להכות אותה, לפלוש לחיים שלה — זה מגיע לה, זה כמו תופעת טבע שמקבלים אותה. כנתון. לעומתם ישנם אלה שיודעים שזוכים לפגוע. במחזה הזה שטיין הוא הכמאי. הוא הקובע את המהלכים של ה„חיילים" שלו. אם לא הולך לו, הוא יוצא מדעתו. שלום לא פחות סיקו משטיין, אבל הוא שייך לקבוצה האחרת, והוא לא חושב שרופקים אותו כשל כך. זה לא מחזה על קורבנות. זה לא „וויצק", ולא עולם קפקאי. שלוני מכיר את כללי המשחק. הוא משחק באש „כמי ש...". גם שולה. ההבדל ביניהם קטן מאד.

לא עניין אותי להציג את שטיין כשטן, ראיתי חברה נחמדים, מקסימים ממש, עם עקרונות, שבלבנון — עולם על גבול סייגון — הפכו למפלצות, כי כללי המשחק היו כאלה. בעולם הזה, שבו הכל פתוח, הכל פרוץ, הכוח נתן להם ברק אחר בעיניים, פראות בהתנהגות — בעצם גם לכך צריך אומץ.

אין מי שיעצור את שטיין. ג'ורג', המפקד שלו, בשבילי הוא כמו כל עם ישראל: שחוק, עייף, משועמם, כל החיים שלו מעצבנים אותו. הוא מתרפק על העבר, שהיה אחר, ולא מבין שהאנשים הם שפעלו או אחרת. הוא עוסק במסות של מקרים. עוד אחד ועוד אחד... וכשהוא פוגש את שלום, שקצת כוכש אותו, כשמתרחש פתאום מפגש אנושי במקום שאין מפגשים כאלה — לרגע הוא כאילו נשבר — אבל לא עושה עם זה שום דבר.

דרור, בא עם עקרונות גדולים, לעולם שנראה לו בלתי אפשרי. הוא אמנם שואל שאלות, אבל לא נוקט עמדה — מתחיל להשתבץ בתוך המערכת.

נכון, המחזה בנוי באמת על סטריאוטיפים. וכך הוא גם מכויים. אבל הרי הם הבסיס של כולנו, אומר ויינגרטן. הם „חיים כמו"... רוצים לקבל כמו... גם אני חי כמו... בהמון שטחים.

שולה ושלום משחקים משחק של „בוני וקלייד" — לא ממש. הם סטאטיים. הם משחקים בלברות, משחקים בהראקות, אך לא עושים אותן. המכונית שעל הבמה עומדת סטאטית, אבל הם עושים את כל הפוזות האפשריות — בוני וקלייד הם רק חלום.

גם הבולשת משחקת משחקים. תפסו עבריין זוטר, חמור, שאמנם עבר עבירות קטנות, אבל החשיבות ששטיין נותן לו היא כלי פרופורציה לעניין עצמו.

ההתייחסות במחזה היא על רמה אחידה. האנשים עוסקים בטריקים, בלסדר זה את זה. שמים מלח בקפה, מכבדים בסיגריה שמתפוצצת. נהנים מהאינפנטיליות שלהם ובאותה הנאה משחקים בחיי אדם."

מיידיות ומרחק תיאטרלי

„אני עוסק באמת במיידי, הוא מסכים. הדברים המיידיים הם החיים שלי אבל אני הופך את זה לתאטרון. בעזרת התפאורה של משה שטרנפלד יצרנו עולם סגור, שאין לצאת ממנו. הכל מתרחש בבולשת, שאר המקומות לא חשובים. כל הבמה, שהיא שחורה מוקפת בקווים לבנים, אסטטית מאד. לתוך עולם זה נכנסים עצים, פרדים, שולחנות וקוליסות מסתובבות. לא מנסים להסתיר את זהותן. חלקי התפאורה מוכנים מראש. הגיטרה למשל. הקווים האלה הם מלכודת, גדר שניתן לקשור אליה אנשים. בסוף, כששלום מנסה לברוח, הוא מסתבך בחוטים האלה, וכך מת. אני מנצל מטען ומויים שיש לכולנו. תאטרון הוא מפגש של אנשים בתוך עולם דימויים.

לקחתי את השפה ששטיין משתמש בה — שפת הסטירות, ופרשתי אותה לכל הכיוונים עד לגבולות שאני מכיר: סטירה כבוה, כאלימות. סטירה כטעות — מתכוון לפגוע באחד ופוגע בשני — גאג תיאטרלי. האהבה של שולה ושל שלום, שהיא אהבה אדירה, מוצאת את בטוייה דרך סטירות. כשג'ורג' מגיע למשרד ורואה לראשונה את שלום, הכבול בידו לדרוד — שניהם בעיניו עבריינים והוא סוטר להם — האויקים יוצרים בהכרח סטיגמה.

ומה באמת עושה אדם שידיו קשורות, איך הוא מתכה, איך הוא מכה, איך הוא נהרג... ישנם קטעים, בהם הצגתי את שטיין ואת שלום כזוג תאומים. שניהם יושבים באותו אופן, באותה פוזה. רק ששלום [illegible] ומדברים על נושא משותף; על [illegible] כלונדריות. שטיין אומר לשלום למצוא [illegible] ושלום עונה לו: תמצא אתה עבודה. מה [illegible] עושה, מפוצץ אנשים עם מכות ברזל — זאת עבודה? כשמתרחקים מן המיידי, [illegible] ששלום ואני יכולים בקלות להיות שטיין.

אני מביא לבמה זונה (עופרה [illegible]), שכבר עברה את האשפתות, שכבר לא [illegible] אותה. היא עוברת מדי פעם ושרה „הוי [illegible] מולדתי" היא לא קשורה לשום עולם — מעין „עוברת אורח". היא יודעת שזה [illegible] את זה. ומצחיק אותה שאנשים נעצרים [illegible] כך.

בתאטרון התמונה והדימוי הם [illegible] הכוח — לא בהכרח האמירה. [illegible] הראשונה, מסכם איציק ויינגרטן, [illegible] צוחק, חושבים שההתייחסות שלי קלה [illegible] אבל בסוף ההצגה שמתי לב „שהקהל [illegible] פתאום לא מדברים — כמו אולי [illegible] מועקה..."

יוצרים נוספים: מוסיקה — יוסי [illegible] תאורה — יחיאל אורגל. תלבושות — [illegible] להט.

„הבולשת חוקרת, החקירה נמשכת" שפת הסטירות

רדיו

„האתנחתא" הרביעית

מאת יצחק שור

עונת הקונצרטים של תשמ"ז תהייה הרביעית, בה תופק סדרת „אתנחתא" בידי חטיבת המוסיקה של „קול ישראל", ותשודר בשידור ישיר ב„קול המוסיקה", מדי יום ה' ב־16.00. הכניסה לקונצרטים, אשר ייערכו באולם ימקא המשופץ, היא חופשית.

עורך התוכנית, פאול לנדאו, מציין, כי בסדרה קאמרית זאת יהיו 37 קונצרטים. הראשון שבהם ישודר ב־9.10.86 והאחרון ישודר ב־25.6.87. מטרת הסידרה היא להעניק במה למספר רב של אמנים ישראליים רובם צעירים, ועם זאת להיענות לצורכיהם של חובבי מוסיקה, אשר ממעטים לצאת מבתיהם בערבים, כמו משפחות עם ילדים וקשישים.

התוכנית צופנת הבטחה לרמה גבוהה: יופיעו בקונצרטים לילי טונה, זמרת הסופראן בעלת קול הפעמונים, יופיע אשר פיש, פסנתרן ומנצח מן המוכשרים שבקרב הדור הצעיר שלנו, יופיע הצ'לן הראשון של תזמורת ירושלים אלכסנדר קגנובסקי, וירטואוז ועמקו: מיכל טל, הפסנתרנית הצעירה והמגרצת; מירה זכאי האלטית, בעלת קול הקטיפה, ואחת מן הטובות [illegible] רביעיית תל־אביב האיכותית עם [illegible] שוסטר, כנימינו ויזל; הכנרים המובילים [illegible] תזמורת ירושלים יגאל טונה ומתי [illegible] הנבלנית המקסימה אורנה קגנובסקי, ורבים אחרים.

פאול לנדאו מוסיף לרשימת [illegible] המוכרים יותר, כמה אמנים פחות [illegible] חלקם צעירים מאד, כמו היולן [illegible] הפסנתרנים איתן גלובהוז, דניאל [illegible] ומיה ולטמן, הזמר רפי פרידר והכנר [illegible]

תשומת לב מיוחדת מקדיש [illegible] למלחינים ישראליים: השנה יצויינו [illegible] זאת יום הולדתו ה־80 של בן־ציון אורגד, [illegible] הולדתו ה־65 של יחזקאל בראון, עשר [illegible] למות עדן פרטוש, שנה למות גלבוע [illegible] שנה להולדת פאול בן חיים. כן יבוצעו בכורות מאת יוסף טל, מרדכי סתר, [illegible] אבידום, ג. אירני ואחרים.

לקראת יום הזכרון לשואה ולגבורה ישודר קונצרט שנוגן בגיטו טרזינשטט ב־1944. בקונצרט „אתנחתא" יצויינו [illegible] הולדת ופטירה של מלחינים [illegible] שוסטאקוביץ, ומלינסקי, סיסטו, [illegible] סקריאבין, שוברט, בטהובן, קודאי, [illegible] קורנגולד וגרשווין.

תערוכה

גרבוז במוזיאון ת"א

הערב תיפתח בביתן הלנה רובינשטיין מוזיאון תל־אביב תערוכת עבודות של יאיר גרבוז „יהודי צרפתי, ערבי".
התערוכה מציגה עבודות, שיצר גרבוז בשלוש השנים האחרונות, וסרט וידיאו חדש, שממחיש את המצב, התמיד של הנעשה למקומות, וזמנים, אחרים.
אוצרת התערוכה שרה ברייטברג־סמל.
בתמונה — „פאריס גבירותי ואדו..." (פרט)

מוסיקה

תזמורת דמוקרטית

יצירות של לוצ'יאני בריו, שוסטקוביץ וישי קנול ינוגנו בעונה הבאה על־ידי התזמורת הקאמרית הקיבוצית. בין המנצחים — שלמה כהן־מינץ, ליאור שמבצל, זאב דורמן ומנהלה המוסיקלי שלום רונלי־ריקליס

מאת דוד אור

תזמורת הקיבוצים התחילה את דרכה בתזמורת חובבים. פעם בחודש היו מתאספים נגנים מכל רחבי התנועות, עובדים על מספר יצירות ומבצעים קונצרט אחד או שניים במקום המארח. את המהפך המקצועי שלה ביצעה התזמורת ב־1973. בשנה זו הפכה לתזמורת הקאמרית הבינקיבוצית, ומאז היא תזמורת קאמרית מקצועית לכל דבר.

הנגנים, שכולם בוגרי אקדמיות, בעלי חינוך מוסיקלי פורמלי מלא מקדישים שני ימי עבודה „קיבוציים" לתזמורת. הם מתכנסים יומיים בתל־אביב או בשפיים, ועוברים על חומר שוטף לסדרות הקונצרטים של התזמורת. התזמורת נותנת 50 קונצרטים בשנה, 7 קונצרטים בחודש ומופיעה בכל רחבי התנועה הקיבוצית, בכל אזור לפחות פעמיים בשנה, באולמות אזוריים בעיקר.

התזמורת מונה 38 נגנים, כ־20 קשתנים, והנגן הראשון שלה היא כרמלה שגיא מכרכור חיל. המנצח הראשון של התזמורת במתכונתה הנוכחית היה נועם שריף, שניצח עליה במשך שבע שנים. אחריו כיהן כמנהל המוסיקלי של התזמורת הצ'לן עוזי ויזל, שהיה יותר מדריך ומנהל מוסיקלי מאשר מנצח בפועל. בשנתיים האחרונות מנצח על התזמורת שלום רונלי־ריקליס.

התזמורת מנוהלת בצורה דמוקרטית יותר מאשר תזמורת מקצועית רגילה. יש לה ועד מנהל מאנשי התזמורת, שום שותפים פעילים יותר בהחלטות המקצועיות. למנצח, כמובן, יש זכות הווטו המוסיקלית.

התזמורת מעסיקה מנצחים מקצועיים מנוסים מהשורה הראשונה כמו ליאור שמבצל, סירני הארט, נועם שריף, דיוויד רוברטסון, ונותנת הזדמנות גם למנצחים צעירים כמו זאב דורמן — איש הפילהרמונית, שניצח על התזמורת בשנה שעברה, ובעקבות ההצלחה ינצח עליה גם השנה.

השנה יתנו גם צ'אנס למנצח צעיר ובלתי מוכר, הלא הוא הכנר שלמה מינץ, שהביע רצון לעבוד עם התזמורת כמנצח ובעקבות הקשרים שנוצרו הוא ינצח וינגן באחת הסדרות של השנה.

התזמורת יוצאת השנה לחו"ל בסוף אפריל. היא תנגן בספרד, צרפת וגרמניה, ותקליט תקליט של מוסיקה ישראלית, שיכלול את יצירתו של יחזקאל בראון לחליל „שמחת לבב", בביצוע מיכאל מלצר, ואת יצירתו של ליאון שידלובסקי „לאורה", שבוצעה בביצוע בכורה בפסטיבל ישראל השנה, עם המקהלה הגרמנית.

התזמורת מקיימת סידרה שנתית של קונצרטים בתל־אביב במועדון „צוותא", במסגרת של 11/11 בימי שבת בצהריים, ולסדרה זאת תתוסף סדרה של ארבעה קונצרטים בימי שלישי ב־4.30 אחה"צ, המיועדת לקהל של אנשים מבוגרים יותר, שלא רוצים לצאת בערב ומעדיפים לשמוע קונצרטים של בין־הערביים.

הסולנים, שיופיעו עם התזמורת השנה הם: אתי קאן, סוזנה קרם, מירה זכאי, חיה קורן ורותי תבור — זמרה, אריאל צחור, רוויטל חכמוב — פסנתר, אורלי לבן — גיטרה, מיכאל מלצר — חליל, תדי קלינג — קונטרבס, עוזי שלו — בסון ותגי שחם — כנור.

התזמורת מקיימת פרוייקט שנתי עם מקהלה, והשנה תהיה זו מקהלת הגליל־העליון בהדרכת בנו זרחי.

את סדרת הקונצרטים השנה יפתח קונצרט בניצוחו של ליאור שמבצל, שמוקדש למוסיקה מודרנית. הזמרת מירה זכאי תשיר את יצירתו של לוצאנו בריו האיטלקי „שירי עם", תנוגן יצירתו של שוסטקוביץ „מוסיקה קאמרית", שנכתבה אחרי ביקור בדרזדן, ויש גם ביצוע בכורה של יצירה ישראלית מאת חבר קיבוץ „תרגש" של ישי קנול.

ישי קנול, בן קיבוץ רמת־יוחנן, כתב את יצירתו „תרגש" אחרי תקופת שליחות בוונקובר, קנדה, היצירה היפה, שיש בה מן היסודות האימפרסיוניסטיים, ספוגה הרגשה של עצב שיש בה גם ביטוי למצבו של המלחין בתקופה ההיא. הוא חזר מקנדה, שם לא כתב אף תו אחד והיו בו תסכולים, שמא לא יכתוב יותר, בבחינת „צנח לו זלזל" של ביאליק. המלחין בן ה־40, שגמר את האקדמיה למוסיקה בשנת 1978, לא כותב הרבה, אך בכיסו כבר הרבה הצלחות ופרסים.

שלום רונלי ריקליס

ב־1982 זכה בפרס אקו"ם על יצירתו „תפילרשר" לחמישיית כלי מתכת, והשנה זכה בפרס ליברסון על יצירתו „מסיארר" לקלרינט, צ'לו ופסנתר.

ישי קנול הגיע אל המוסיקה המודרנית דרך הג'אז, ואת הרתיפה ובחירת ההלחנה כמקצוע הוא חייב למורהו, פרופסור אבל ארליך. ישי הגיע אליו בלי השכלה מוסיקלית מסודרת ובלי רקע של מוסיקה מודרנית, וארליך ידע לנווט אותו, ולעודד אותו להמשיך וליצור, וזה נכס גדול.

ישי לא עוסק במוסיקה במשרה מלאה בקיבוצו, אך בשנים האחרונות מקבל שני ימי כתיבה בשבוע, שאותם הוא מנצל יפה. כרגע הוא עובד על יצירה שהוזמנה לאנסמבל „מוסיקה נוכה", על־ידי המנצח גם של הקונצרט הזה, ליאור שמבצל.

קונצרט ראשון מסקרן של תזמורת הקיבוצים, כאמור, ב־11.11 בצוותא, ב־7.10 בתחרי בראון בירושלים, ובכל רחבי הארץ, והתנועה הקיבוצית.

על טהרת הגזע

חיה יוסף

יכול להיות שאינכם אוהבים לטפל בכלבים. יכול להיות גם שאין לכם מיקום מתאים לגידולם. ואולי בעצם אינכם אוהבים כלבים... אך לא יתכן שלא הייתם מוקסמים. אפילו פעם אחת מן היופי, החוכמה והיעילות של החיה המבונה חברו הטוב ביותר של האדם — הכלב.

תאמינו לי, אני בעלת ניסיון. אף־על־פי שעכשיו אני רק אוהבת להביט ולשחק איתם ועל אחת כמה וכמה ללכת לתערוכת כלבים במקום לגדל אותם בבית. וזהו הנושא עליו ברצוני לספר לכם. על תערוכת כלבים, אשר התקיימה לפני כמה ימים על דשא המסעדה של „בית־זהקסה „הקומקום" בתל־אביב.

דוד אפרת מעין החורש, המגדל פינצ'רים ננסיים, עם דושה, שקבלה לא מכבר פרס מכובד בתחרות בוינה.

בעצם זו לא הייתה תערוכה, אלא מפגש מוקדם של 20 כלבים גזעיים בעלי תואר אצולה, כולם אלופי הארץ וכחלקם אלופי עולם. ב־10 וב־11 באוקטובר תיערך תערוכה של ממש ומפגן כלבים גזעיים בינלאומי, ושם נוכל לראות את כל המי ומי בעולם הכלבים.

הפעם פגשתי רק מעטים אבל משובחים, כמו למשל קינג כלב ענק מגזע דני שחור ומפחיד למראה. אך אפשר להיות איתו כי בעלת הכלב, ציפורת כרמל, נראתה למדי נחברות.

פגשתי גם את מירנה שיבולית בעלת כלב כנעני, והכלב הישראלי הטהור היחיד בין גזעי־הכלבים, שזכה בתואר אלוף העולם בתערוכות בינלאומיות בוינה ובאמסטרדם.

שיחה משעשעת ומעניינת הייתה לי עם אתי ויעקב רוזנבלט, בעלי כלב בוקסר, שלמראה פרצופו המבהיל, זזתי הצידה. אתי צחקה וסיפרה שמראם של הבוקסרים המפחידים מתעה וכי הם בעצם כלבי שמירה עדינים, שתוקפים רק לפי פקודה והם מצויינים כ„שמרטפים". עדיין חששתי, אמרתי שאולי רק צריך לאלף אותם נכון... ועל כך נענתי בכעס שאסור לאלף בוקסר, כי אילוף, פירושו, לשנות את המנטליות שלו. כלבים, מסתבר, צריך רק לאמן...

אביבה היא בעלת כלב מגזע סאמוייד, שמוצאו מסיביר. זהו כלב יפיפה משופע פרווה לבנה כשלג ואביבה אומרת, שלבן זה הצבע, הדרוש אך לפעמים הוא גם בצבע קרם. בישראל ישנם 70 סאמויידים וסער. זה של אביבה, אלוף בינלאומי.

אחרי כל כלב עומדים הבעלים האוהבים. הטורחים קשה לגדל ולטפח את הכלב היטב. בדרך כלל בעלי הכלבים הם האנשים המעניינים ביותר. למשל, צילי צעירה וחמודה, העובדת כאסיסטנטית אצל וטרינאר בראשון לציון ומגדלת בביתה 4 כלבים, בקי פינשר, בת שנתיים וחצי, היא אלופת ישראל וצילי רכשה אותה באנגליה ושילמה עבורה 200 ליי שטרלינג. שאלתי את צילי האם תוסיף להחזיק ארבעה כלבים גם אחרי שתתחתן ותלד ילדים? וצילי השיבה: לא, אבל אחזיק כלב אחד, כי טוב לגדל ילד וכלב ביחד.

לא כל מגדלי הכלבים מתחשבים כבני משפחתם, על כך שמעתי סיפור מקסים מפי דוד אפרת משנת 1939, חבר קיבוץ עין החורש. לדבריו גידל יחד עם רעייתו 4 ילדים, 13 נכדים והרבה מאד כלבים. 40 שנה עבד בלול והיום הוא נחשב למומחה בינלאומי בין מגדלי גזע מיוחד במינו של כלבי פינשר ננסי. אלה הם כלבים שחורים או חומים, קטנים וחלקים, וששיערם כמו גזוז, אפם ארוך ואוזניהם מחודדות. דוד מספר על עצמו, שנולד „עם כלב ביד". אביו, גידל כלבים וזה היה משהו יוצא דופן בארץ מולדתו של דוד, צ'כוסלובקיה. אחרי עלייתו ארצה, גילו בקיבוץ, שאכן דוד אוהב כלבים וגם מבין בכלבים.

בימים ההם הייתה גברת מנצל ידועה כמומחית בגידול כלבים ודוד נהפך לתלמידה ומעריצה. הוא עבר קורסים מיוחדים לגידול כלבי שמירה ורוב כלבי השמירה אשר „נוייסר" לצה"ל הם תלמידיו. דוד הסתפק בכך והתחיל לטפח כלבים גזעיים טהורים לשם שמירה. היום, הקים דוד ליד ביתו מחנה וכו, כרגע, 17 כלבי פינשרים ננסים. אין תערוכה ואין תחרות, שדוד לא מציג את יבול עבודתו: הננסים הזעירים ויקרי־הערך. שאלתי אותו: ואיך האשה מתייחסת לכל הכלביה הזאת? דוד חייך וענה: מי שמגדל כלבים יודע שסבלנות, סובלנות, חוכמה ואהבה הם הערכים להצלחה. האשה הבינה. שאלה הם חיי ונכנעה.

לדברי דוד, מה שטוב לכלבים טוב לבני אדם ואחרי שנמצא את הדרך. להתייחס נכונה לכלבים, תשתפר גם התנהגותנו זה לזה.

ג'יין אסף עם סופה. כלבת וישלה. מגזע הונגרי עתיק שבובה בבית המלוכה האוסטרי.

שאלתי את יו"ר ההתאחדות, דורון גילה, למה משקיעים כל כך הרבה כסף עמל וזמן בגידול כלבים ומה מריץ את מגדלי הכלבים לגדל כלבים גזעיים בלבד? ודורון הסביר: מתמיד נחשב הכלב לחבר נאמן לבני האדם. כלב גזעי הוא בעל תכונות מיוחדות ולפי הגזע שלו אפשר לומר כמעט בוודאות, איך הוא יתנהג, איך יראה כשיגדל. מה תכונותיו ומה האפשרויות הטמונות בו. אילוף נכון על־ידי מאלפים מומחים, מעניק לנו כלבים בעלי ערך ציבורי. היום כלבי שמירה, כלבים המגלים סמים, כלבי־מרדף, כל אלה חשובים לנו והטובים הם כלבים גזעיים.

בתערוכת הכלבים יישתתפו כאלף כלבים, שבעה שופטים מפורסמים מרחבי העולם וכן תשעה שופטים בעלי שם בינלאומי מישראל. עליהם יוטל לבחור את אלופי הכלבים, שיזכו בתארים שונים, ביניהם אליפות היופי והאופי הבינלאומי ואליפות ישראל. דרך אגב: כלב צעיר לא יכול להיות אלוף.

אז נחכה ל־10 באוקטובר ונוכל להנות ממגוון הכלבים הגזעיים. אני אבוא עם הכלב הלא גזעי של חברתי, שהוא הכלב חמוד ביותר, אף על פי שאיננו יודעים מי היתה אימו, לא כל שכן אביו...

חיה יוסף
צלם: אבי שטיל

סריגות בחורף

את החורף טרם מרגישים, אבל חוברות סריגה מתחילות כבר לצאת לאור. בשנים האחרונות הן צמודות ליצרני צמר ובכל אחת מציעים לך להשתמש בצמר בזה ובזה. תוצרת פירמה זאת וזאת, שהיא במקרה המוציל של החוברת...

לסוגי הצמר שמות יפהפיים, של פרחים ואבנים טובות, נערות יפות ואתרים מעניינים. אבל בכל חנות צמר, שאינה בלעדית ליצרן מסויים יודעים לייעץ ולהחליף חוט הנקרא, נניח, „בלנית" בחוט ששמו „גולן", כי שניהם באותו עובי, אותו מירקם ואותו מישקל. גם הצבעים זהים.

האם כדאי לסרוג? שאלה טובה. תלוי למי. מי שיודע ונהנה מכך — ודאי שכדאי לו. (או לה, כמובן). למי שמסוגל לשבת מול טלוויזיה, והידיים, אוטומטית, מזיזות את הצנורות ־ ודאי שכדאי. תמיד יוצא יותר זול לקנות צמר ולסרוג משהו שרוצים, בצבע שבוחרים, מאשר לקנות בגד מוכן. אבל אם מישהו, או מישהי, (מחליט (ה) לסרוג רק מפני שכולם סורגים, רק מפני שהפרסומת משכנעת אותו(ה) שזה חצי חינם, רק בתקווה שגם הוא (היא) יכול — אזי האפודות האלה, כמו ידידך, יוצאות יקרות מאוד. קונים צמר, קונים צנורות (מסרגות), קונים חוברת הדרכה, מתחילים לסרוג, מתבלבלים, פורמים, מתחילים מחדש, פורמים, שוב מתחילים, יוצא עקום. ברוב יאוש לא פורמים, גומרים משהו גועלי, מחביאים בפינה של הארון, לא לובשים אבל גם לא זורקים, כי איך אפשר לזרוק כל כך הרבה כסף ועבודה ומאמץ? הכי גרוע זה למצוא חנות של מציאות, שאריות צמר יפה, בזיל הזול. מתפתים לקנות מזה ומזה ומזה, בשביל כל המשפחה, אחר כך הבית מלא שקיות צמר, ואפודות בשלבים שונים של התחלה ופרימה. בכסף זה אפשר היה לקנות אפודה אחת טובה ויפה, וזה היה הרבה יותר משתלם.

טוב, אבל סורגים לא רק בשביל החיסכון, זה גם מרגיע את העצבים ונותן הרגשה שלא מבזבזים זמן, ובכלל ־ כולם סורגים והדגמים שבחוברות כל כך, כל כך יפים שבא לסרוג ומיד שוכחים את הנסיון של החורף שעבר, שלפני שנתיים, ושוכחים את כל השקיות המתגלגלות בפינות, ורצים לחנות מציאות כי הצבעים השנה משגעים, והדגמים שבחוברות מתאימות לנו ־ חלום!

בכל זאת נזכרתי איפרופו חוברת סריגה של פולגת לחורף 1987. החוברת הגדולה ביותר שפולגת הוציאה עד כה. 66 דגמים לגברים, לנשים, נערות וילדים. ביניהם כאלה שהותאמו במיוחד לסורגים המתחילים. ההסברים מלווים תצלומים צבעוניים, הצבעים השולטים הם צבעי־האדמה, צבעים מתכתיים וגם צבעים עליזים — הצבעים ששלטו בקיץ אבל עמומים וכהים ויותר. הצללית מתאפיינת בכתפיים רחבות, ושרוולים רחבים, הבגד עצמו צמוד לגוף, לא „זרוק", חוץ מכמה טוניקות ארוכות — הכל עד המותן. מחשופי וי, או סירה. פולגת מציעה חוטי סריגה חדישים, מבריקים, מסורגים (מוהר) שזורים. ומעניין לציין, שהסריגה המסורתית של עין ימין ועין שמאל מפנה את מקומה ל„אורו", גם אלור חוזר לאופנה, ובחוברת הסברים ברורים איך לעשות זאת.

(צב"ש)

סוודר המשלב שלושה צבעים במעויינים שבחזית. הצווארון גדול, מרוחק מהצוואר והגזרה רכה (מחוברת פולגת)

פינת אוכל

עוגת דבש מהילטון

בשנים האחרונות יש מסורת, שמלון הילטון מוכר בחגים מאפה מסורתי לכל מי שמעוניין. בפורים — אלה אוזני המן, בחנוכה — סופגניות ובראש השנה — עוגת דבש, כמובן. עוגה זו, בגודל אחיד של 26 ס"מ קוטר, תימכר בטרקלין המלון ב־2־3 באוקטובר תמורת 28 ש"ח, למי שיטרח ויזמין אותה טלפונית (640282). מי שמוותר על האריזה היפה ומוכן להסתכן ולהכין עוגה כזאת בבית — בבקשה, המרשם האוריגינאלי של השף.

1/2 ק"ג (2 1/2 כוסות) קמח, 5 ביצים, 325 גרם (1 1/4 כוסות) דבש, 325 גרם (1 1/4 כוסות) סוכר, 150 גרם (3/4 כוס) שמן, 1/2 ליטר (2 1/4 כוסות) מים, 15 גרם (כף) סודה לשתייה.

בוחשים במערבל את כל החומרים עד שמתקבל מיקצף עדין וקליל. יוצקים את הבלילה לתבנית אפייה משומנת (מס. 24־26) ואופים בחום בינוני כשעה.

זה מה שיש

במיח"א מבוקשים מתנדבים

השנה לומדים במוסדות מיח"א יותר תינוקות. פעוטים וילדים לוקים בשמיעה מאשר בשנים הקודמות, בעיקר הודות לפעולת איתור נרחבת של תינוקות כאלה, המתבצעת על־ידי מיח"א והמחלקה „לאם ולילד" של משרד הבריאות. היום, עקב מודעות ההולכת ומתפתחת בציבור, רבים הילדים המקבלים טיפול על־ידי צוות מקצועי, כדי להשתלב בחברה השומעת.

מיח"א תל־אביב מטפלת בילדים מאשדוד בדרום עד חדרה בצפון. אך המיניבוסים העומדים לרשותה והמתנדבים המסייעים, אינם יכולים להתגבר על בעיות ההסעה, הנובעות מפיזור הילדים באזור.

על מנת להבטיח לילדים כבר בגיל הרך את הטיפול המתאים, זקוקה מיח"א ברחיפות למתנדבים נוספים להסעת הילדים. פעם בשבוע או יותר. מאזור מגוריהם למרכז מיח"א ברמת־אביב.

במשביר אין העלאת מחירים

המשביר לצרכן לא יעלה את המחירים, למרות הודעת משרד המסחר והתעשיה על התייקרויות נוספות במשק, כולל 6 אחוז במוצרי טקסטיל. על כך מסר מאיר גוית, מנכ"ל המשביר. והוסיף, שדווקא לקראת החגים פתח המשביר במבצעי הוזלה, כולל „שבועיים בלבן", שבהם נמכרים בהנחות גדולות מוצרי טקסטיל שונים.

שנה חדשה, כלים חדשים

כל הסבור ששנה חדשה היא הזדמנות טובה לרכוש — לעצמו או כמתנה ־ כלים חדשים ויפים, ימצא כאלה למכביר ובמיגוון מחירים בדנישפלוס למשל, נמכרים עתה מוצרים של רודא־גוצ'יני, ברטינצ'ו, רויאל קופנהגן, ארצברג ואדמס — אם שמות אלה אומרים לכם משהו. יש שם למשל, בקבוק מזיגה מזכוכית, הנקרא ברנית קלאק־קלאק, (וזה הצליל שיוצר הנוזל הנשפך ממנו), ומחירו 69 ש"ח. כוס רגל־החסידה, תואמת — 34 ש"ח יש בקולקציה של כוטינצ'י — קערות לפירות מקרמיקה שמחירן נע בין 37 ל־66 ש"ח (בתמונה). ויש גם מערכת אוכל של ארצברג (גרמניה) תמורת 396 ש"ח וגם — שימו לב — מבחר כפות בישול מפלסטיק קשיח, בעיצוב יפיפה, תמורת 4.90 ש"ח.

... ובלפיד נעמן

ברשת חנויות של לפיד נעמן תמצאו כלים סוג א' וסוג ב', עם פגמים קלים, במחירים מצחיקים. ספל בירה מזכוכית פניציה עולה 99 אגורות, כלי איחסון ניתן להשיג ב־5 ש"ח, ומי שרוצה משהו רציני — בבקשה: כלי קרמיקה חסין חום, רב־שימושי, טוב בעיקר לפונדו, אבל גם להגשה ולאיחסון — 66 שקל חדש...

The Bridge הגיע ארצה

אם אתה מבין בעור, אתה יודע ש The Bridge כמוצרי עור זה בערך כמו פיאז'ה בשעונים. למפעל הנמצא בפירנצה, איטליה יצאו מוניטין עולמיים כיצרן מוצרי עור המצטיינים ביופיים ובאיכותם. חברת „שוגון", שבבעלותה מפעל לייצור מוצרי עור „כחול לבן", ייבאה ארצה משלוח מיוחד של תיקים וארנקים תוצרת The Bridge לקראת החגים, או מי שמחפש מתנה למי שיש לו הכל...

קורנפלקס תוצרת הארץ

הגיע לחנויות קורנפלקס תוצרת הארץ, של תלמה. קורנפלקס הם פתיתי תירס קלויים, מי יגיד שלוש מלים במקום אחת? היצרן טוען שהמוצר פותח בשיתוף עם יצרן אנגלי ידוע, אבל הותאם לטעם ישראלי: פריך מאד ושומר על פריכותו גם בתוך חלב, הוא פרווה — למאכלי בשר וחלב כאחת וכשר מטעם בית־דין־צדק של לונדון! בינתיים מיובא קורנפלקס זה מאנגליה. עד להשלמת המפעל בערד. אחר־כך הוא יהיה כחול־לבן למהדרין. קופסה בת 375 גרם צריכה לעלות 3.30 ש"ח.

אני השמרטפית החדשה...

חוויה משולבת

מתחילת ספטמבר ועד להודעה חדשה נמכר במרכז „החויה הישראלית" ביפו העתיקה כרטיס משולב למופעי החוויה הישראלית ולתערוכת החוויה ההולוגרפית.

בחוויה הישראלית נערכים מופעי המולטימדיה, המתארים את תולדות עם ישראל בארץ־ישראל. הטכניקה מיוחדת: מסך ענק עם אפקטים קולנועיים ואור־קוליים בעברית ואנגלית עם תרגום סימולטני לצרפתית, ספרדית וגרמנית. משהו כמו חזיון מצרה בזעיר אנפין, מאתיים שנה בדקה וחצי.

התערוכה של ההולוגרמות (צילומי לייזר), ומוצרים הולוגרפיים (תכשיטים, כרטיסי ברכה), מעניינת יותר. אבל זה כמובן עניין של טעם. על כל פנים, הכרטיס המשולב לשתי החוויות עולה 10 ש"ח במקום 11.5 ש"ח לשני כרטיסים נפרדים. יש גם תיאטרון בובות לילדים ומסעדה, אבל זה לא כלול בכרטיס.

פרווה נאה

מה עושים כדי שלחיית הטיפוחים שלך — כלב או חתול או סוס, למשל, תהיה פרווה בריאה, יפה ומבריקה? מברישים אותה. כמובן, בהתמדה.

רוצים משהו נוסף? בבקשה ־ „אסיא מעברות", יצרני הבונזו, מייבא ומפיץ עכשיו אבקה המכונה „פרוונית", תערובת שקולה ומאוזנת של ויטמינים A, B ו־E ושל חומצות שומן לא רוויות. שילוב זה, אומר היצרן, המסתמך על וטרינרים, מקנה לפרווה ברק וחיוניות, מונע גרדת, (המציקה בעיקר לסוסים) ונשירת שיער.

את הפרוונית מוסיפים למזון החיה, פעם ביום לסוס 3 כפות לכל 225 ק"ג ממשקל גופו, לכלב (או חיה קטנה אחרת) — כפית לכל 4 ק"ג ממשקל גופו; (1 כף־3 כפיות־10 גר' בערך). נמכר באריזות של 500 גרם, אולי גם גדולות יותר לסוסים. הכלבים, יש להודות, אינם מתלהבים מהטעם, לך תסביר להם שזה טוב לפרווה...

שולחן החג ב„היפר־היפר"

„אוסם" ו„לפיד נעמן" חברו יחדיו תחת קורת הביתן הלבן ב„היפר־היפר" למבצע „שולחן החג". המבצע, שהחל ב־17/9/86 ויימשך עד ערב החג 3/10/86, מציג למבקרי ה„היפר־היפר" דוגמא לעריכת שולחן. רמי שטראוס, השף של אוסם, מלווה את המבצע בהסברים והדגמות.

חוברת מתכונים מיוחדת הוצאה למבצע ומחולקת חינם. המוצרים המשתתפים במבצע „שולחן החג" נמכרים בהוזלות מיוחדות, ולקונים־הרבה נותנים גם שי.

יפות ויפים

לחורף '87 יוצאת „יפית מורל" ברגמי טורבו, המתאפיינים בעיצוב דינמי. אתה לובש מערכת ספורט מפוטר, חולצה מאריג כותנה או ויסקוזה, ג'קט מג'ינס — ומייד מתאים לך להיות „גמרץ". היצרן מבטיח איכות, יציבות הצבעים ותפירה מעולה. בתמונה: סווצ'רים יוניסקס, מפוטר ויסקווה עם שילובי ג'ינס. עיצוב: מלי אטייה.

רק בית"ר ת"א (1:2 נגד מכבי פ"ת) ונתניה (1:0 נגד לוד) עם מלוא הנקודות בלאומית

מלמיליאן הותיר בריאלובסקי פעור־פה 1:2

★ הפועל ת"א עדיין צולעת – 0:0 עם באר־שבע ★ מכבי ת"א מסתערת – 0:3 נגד יפו

★ כפר־סבא נוצחה בדקה ה־89 ביבנה 2:1 ★ הפועל פ"ת הלמה בבית"ר נתניה 0:3 ★ בני־יהודה – שמשון 1:1

הדקה ה־89. 15 אלף צופים, באיצטדיון בקרית־אליעזר. לפתע, שאגת שמחה מפי אוהדי בית"ר ירושלים. אורי מלמיליאן כבש שער נצחון לרשת סגנית האלופה, מכבי חיפה — 1:2. סיום דרמטי לדו־קרב המרכזי במחזור ה־2 בליגה הלאומית בכדורגל.

רק שתי קבוצות צברו בשני המחזורים הראשונים את מלוא הנקודות: בית"ר תל־אביב, העולה החדשה, שגברה על מכבי פ"ת — 1:2, ומכבי נתניה, שניצחה ביום שישי את הפועל לוד — 0:1.

האלופה, הפועל ת"א, עדיין צולעת. אתמול, בבלומפילד, לא ניצלה הזדמנויות רבות כדי לנצח את הפועל באר־שבע — 0:0.

לעומת זאת אותתה מכבי ת"א על כוונותיה העונה בהביסה בבלומפילד את מכבי יפו — 0:3.

הדקה ה־89 היא הדקה של הפועל כפר־סבא. במחזור הראשון ניצחה בדקה זו בבאר־שבע 1:2, ואתמול הפסידה דקה מהסיום ביבנה — 2:1.

נצחון משכנע להפועל פ"ת, במגרשה, על בית"ר נתניה — 0:3, ואילו דרבי הפרברים של תל־אביב, שנערך בשכונת התקוה, הסתיים בתיקו 1:1 בין בני־יהודה ושמשון.

קפטן הפועל תל־אביב, משה סיני, ספג אתמול אבן בראשו בבלומפילד. אנשי הפועל ת"א האשימו את אוהדי מכבי ת"א. תצלום: אריה קנפר

● לאומית

1.	בית"ר ת"א	2	2	–	–	2–4	6
2.	מכבי נתניה	2	2	–	–	0–2	6
3.	מכבי תל־אביב	2	1	1	–	2–5	4
4.	בית"ר ירושלים	2	1	1	–	3–4	4
5.	הפועל פתח־תקוה	2	1	–	1	2–4	3
6.	הפועל כפר־סבא	2	1	–	1	2–2	3
–.	מכבי חיפה	2	1	–	1	2–2	3
–.	מכבי יבנה	2	1	–	1	2–2	3
9.	מכבי יפו	2	1	–	1	5–3	3
10.	בני־יהודה ת"א	2	–	2	–	3–3	2
11.	שמשון ת"א	2	–	2	–	1–1	2
12.	הפועל לוד	2	–	1	1	3–2	1
–.	הפועל תל־אביב	2	–	1	1	3–2	1
14.	הפועל באר־שבע	2	–	1	1	2–1	1
–.	מכבי פתח־תקוה	2	–	1	1	2–1	1
16.	בית"ר נתניה	2	–	–	2	4–0	0

מני בסון מבקיע שער ראשון להפועל פ"ת לרשת בית"ר נתניה (0:3). תצלום: רוני קנזר

האלופה – שוב החטאות

הפועל ת"א — הפועל באר־שבע 0:0

שריקות־הבוז שליוו אתמול את כדורגלני הפועל ת"א ברדתם מכר־הדשא בבלומפילד לאחר התיקו — 0:0 עם הפועל באר־שבע לא עודדו במיוחד את מאמן ה„אדומים", דוד שווייצר.

האלופה לא הזכירה במאומה את אותה הקבוצה שזכתה בכתר האליפות. השמות נשארו כמעט אותם שמות, אך ההבדל היה בין „שמים וארץ". לא כדורגל מתוכנן, הרבה מקריות, חוסר מוצץ משווע ליד שער היריב, ובעיקר היעדר רוח לחימה. אם הפועל ת"א לא הצליחה לגבור אתמול על קבוצה נוחה מבחינתה, כהפועל באר־שבע — מצבה חייב לעורר דאגה.

הפועל באר־שבע עשתה את המוטל עליה. היא הגיעה לבלומפילד במטרה להשיג נקודת ליגה, אך אין ספק שעם קצת יותר תעוזה אפשר שהיתה זוכה ביותר מנקודת ליגה אחת. שחקני בירת הנגב ניצבו נכון במגרש. הם ניטרלו את שחקני הפועל ת"א סמוך לרחבת ה־16, וידעו אף לצאת למספר התקפות נאות. השוער מריו זוכוביצקי היה בטוח ואילו בלמו, שלמה אילוז, כמשחק ראש משובח „ניקה" את רחבת שערו. בבאר־שבע צר את העין שחקן אלמוני העונה לשם מאיר צרפתי, ששמר אישית על כוכב הפועל ת"א, משה סיני, שלא עשה הרבה.

בשער הפועל ת"א ערך אתמול הופעת־בכורה מחודשת השוער אריה אלטר, שלא נזקק לגלות יכולת מאחר שנבעטו לעברו 2־3 כדורים לא מסוכנים.

הרכש של הפועל ת"א, מיקי בן־שיטרית, נכנס כבר בדקה ה־2, במקום יהודה זגורי שנפצע, אך חולשתו גרמה להחלפתו בשבתאי לוי בדקה ה־67.

ההתקפות המסוכנות של הפועל ת"א על שער באר־שבע היו במחצית השנייה כאשר יהודה עמר (גרוע) החמיץ מארבעה מטר. כעבור דקה החטיא סיני מקרוב. בדקה ה־63 הגיע תורו של גיללנראו להחמיץ מול זוכוביצקי. בדקה ה־63 של החמיץ סיני. לא חלפו שבע דקות ולנדאו חיקה את סיני בהחמצה. לנדאו נרשם כמלך־ההחמצות כאשר בדקה ה־74 כשל לאחר בעיטת־מספרת.

ההתקפות המעטות של באר־שבע במחצית זו היו אף הן עקרות. אלי וייצמן, בדקה ה־69, ויגאל אוחנה, בדקה ה־82, הותירו את התיקו בעינו.

השחקן המצטיין: מאיר צרפתי

שפט עובדיה צבי, ששלף צהובים לרמי הרמה (הפועל ת"א), אלי און ורב רמלר (באר־שבע) לעיני 12 אלף צופים.

* הפועל ת"א: אלטר, הרמה, מוסטרל, אקהויז, הרשליקוביץ, ברנס, סיני, זגורי (בן־שיטרית, שבתאי לוי), עמר, לנדאו, לאנו.

* הפועל באר־שבע: זוכוביצקי, בן־חמו, דווידי, אילוז, גונן, עזרן, און, בן־שאנן (דהאן), צרפתי, אוחנה אלי, ויצמן (רמלה).

ציון משחק — כדור אחד.

יצחק ויסמן

● נוער

הפועל פ"ת–0:0 עם הפועל ירושלים

אלופת הליגה הלאומית לנוער בכדורגל, הפועל פ"ת, שמטה אתמול נקודה נוספת כאשר גם במשחקי המחזור השני שלא הצליחה לנצח, וסיימה בתיקו 0:0 עם הפועל ירושלים.

מכבי חיפה גברה על בית"ר ירושלים — 0:1, וכיפרה על הפסד הקבוצה הבוגרת — 2:1.

ייתר התוצאות: נווה־יוסף חיפה — הפועל כפר־סבא 0:1; הפועל ת"א — הפועל באר־שבע 0:1; מכבי ת"א — מכבי יפו 0:1; הפועל חיפה — מכבי נתניה 0:2; מכבי פ"ת — הפועל חדרה 1:2; הפועל ר"ג — בני־יהודה ת"א 2:3.

השוער חיסל את מכבי יפו

מכבי תל־אביב — מכבי יפו 0:3 (0:1)

מכבי יפו. לפני שבוע הצליחה הקבוצה להפוך פיגור בן שני שערים לנצחון סנסציוני על האלופה, הפועל ת"א (2:3). אתמול, כדי להמשיך במסורת נצחונות היתה חייבת למצוא שוער ברמה מתאימה, כי יותר מאשר חלוצי מכבי ת"א הבקיעו היה נמרוד אברהם האשם העיקרי בהפסד קבוצתו — 0:3.

מכבי ת"א פתחה את משחקי הבית שלה ברגל־ימין. הנצחון בוסס רק בחמש הדקות האחרונות, אבל אם היו חלוצי וקשרי מכבי ת"א מעיזים לבעוט יותר בטוחני שהיו מוצאים את הרשת עוד כמה פעמים.

מכבי תל־אביב הבליטה אתמול את שחקנה בני טבק, שהוכיח כי הוא חוזר לימיו הגדולים. טבק תופקד כקשר, בניגוד למשחקו בעבר כחלוץ. הוא „חתך" בהגנת מכבי יפו והיה נייד: חילק כדורים לחבריו וגילה כושר גופני מעולה.

מכבי ת"א הוכיחה כי היא נמצאת בדרך הנכונה — הדרך למאבקי הצמרת. הקבוצה פעלה תוך שיתוף פעולה של כל שחקניה בתכנון ההתקפות. מאזור הגיחו דודי אוזלאי ואבי כהן, וכן הקשרים משה גריאני, וכמובן בני טבק, אליהם נוספו שני הפועלים השחורים של הקבוצה, חיים גולדברג וארז לולו, שגם הם ידעו לרדת ולגונן על שערם, יחד עם החוליה האחורית.

המשחק—נפתח בהתקפה תל־אביבית, אך עודד מכנס ואלי דריקס לא מצאו את הרשת. בחלוף חצי שעה החלה יפו להעיז יותר ואז נראה היה כי היא לא תהיה יריב קל לפיצוח. דוד אמיגה החמיץ פעמיים מתוך הרחבה, לפני ששוערו, נמרוד אברהם, טרף את כל הקלפים. דקה 35: דוד אוזלאי מסר כדור לחיים גולדברג. באגף שמאל: גולדברג התקדם ומ־20 מטר שלח כדור מסובב. וחלש, שחמק מידי שוער יפו, וחדר לרשת — 0:1.

במחצית השנייה נרגעו מעט שחקני מכבי ת"א. הם מיעטו לסכן את שער יפו, ורק סמוך לסיום הגבירו התקפותיהם. הצעיר יאיר סנדורי החליף את עודד מכנס, והחל להתעלל בהגנת יפו.

עשר דקות לסיום הדהים בני טבק את יושבי היציעים: הוא שלח כדור מטווח של כ־20 מטר שהפתיע גם את שוער יפו — 0:2.

אלי דריקס הבין את המסר, וכעבור שש דקות שיחרר שוב טיל לעבר שער היפואים שגם הוא הותיר את נמרוד אברהם פעור־פה — 0:3.

השחקן המצטיין: בני טבק

שפט חיים ליפקוביץ, לעיני 12 אלף צופים, באיצטדיון בלומפילד.

* מכבי ת"א: גינזבורג, מיקי כהן, אבי כהן, מנשה שמעונוב, דוד אוזלאי (קרייס), גולדברג, לולו, גריאני, טבק, מכנס (סנדורי), דריקס.

* מכבי יפו: אברהם, כהן־צדק, רניאל, בוטביקה, ד. מאיר (רגמי), אלקולומברה, סלימן, יוסי לוי, מנשה מזרחי, צ'יפרוט (לניארו), אמיגה.

אורי שטינבך

● [illegible]

1.	מכבי יבנה — הפ. כפר־סבא	1
2.	הפ. ת"א — הפ. באר־שבע	x
3.	מכבי ת"א — מכבי יפו	1
4.	מכבי נתניה — הפ. לוד	1
5.	הפ. פ"ת — בית"ר נתניה	1
6.	מכבי פ"ת — בית"ר ת"א	2
7.	בני־יהודה — שמשון ת"א	x
8.	מכבי חיפה — בית"ר ים	2
9.	בית"ר נהריה — הפ. חיפה	2
10.	הפ. ים — הפ. עכו	x
11.	מכבי עמידר — הפ. טבריה	2
12.	הכח ר"ג — מכבי שעריים	2
13.	הפ. דימונה — הפ. ר"ג	x
14.	הפ. יהוד — הפ. בית־שאן	x

יצחק בלחסן כובש את שער־הנצחון לבית"ר ת"א לרשת מכבי פ"ת (1:2). תצלום: רוני קנזר

שים לב

ג'ונגל בארצית

איגוד הכדורסל נמצא במילכוד. משחקי הליגה הלאומית נפתחו אחרי „שיפוץ" חוזים, כמובן כלפי מעלה, אבל תושבני ש.המנוקשי־תגדול בליגות בכדורסל נמצא דווקא בליגה הארצית. בליגה זו משקיעים בראש־חוצות. תקנון תשלומים, שהוא נחלת כל מרכזי הספורט, הפך לנייר חסר־ערך.

כלי־התקשורת התלהבו בתחילת השבוע שעבר מהופעתו של אריל ויליאמס במדי אליצור נווה־דוד רמלה. גם הערב ימשיך אריל הגדול לקטוף כדורים חוזרים ולקלוע נקודות במשחקי הליגה הארצית. הוא אינו היחידי שמעורר חשדות לגבי הסכומים שמקבל, אבל הוא הבולט. התשלום המותר לכדורסלן הבכיר בליגה זו הוא 13 אלף שקלים חדשים. נו, באמת, האם מוכן ויליאמס לשחק תמורת סכום כזה, ויהיה ציוני כאשר יהיה...

יש לי חדשות, גם אחרים, בקבוצות שונות, לא יעלו למגרש הפארקט תמורת „סכום מצחיק" כזה. יש קבוצות עם חמישה שחקני־תיגבור. התקנון מרשה שלושה. האם הן עומדות במבחן התשלומים?

אני יודע שבאיגוד הכדורסל ישנה התלבטות קשה בקשר לליגה הארצית, אך דומני שאם לא ינקטו מייד ביד־חזקה לעקירת הג'ונגל השורר בליגה זו בשטח התשלומים יאבד איגוד הכדורסל את כוחו המוסרי כדי להתמודד בעתיד עם המציאות. נוצר הרושם, שהאיגוד מאבד במהירות שליטה על קבוצותיו והכדורסלנים הם שמכתיבים את המדיניות.

אם מדובר בבלוף־תשלומים בליגה הארצית הרי שהדבר מקרין גם כלפי מטה, לליגה א', וגם לליגות ב', וכך, חוליה אחרי חוליה, ניתקת השרשרת והקבוצות שוקעות בבוץ טובעני, בלי שירגישו בכך.

אפשר להוציא עדיין את העגלה. לשם כך צריך אומץ־לב. קבוצה המפרה את התקנון ראויה לעונש חמור, עד כדי פירוקה. „קנסים סמליים" לא יצילו את המצב. לכן, המבחן גדול וקשה, אך אם לא יסתמו במהירות את הפירצות ישתלט השקר על הכדורסל הישראלי כולו.

* * *

צריך לדעת להפסיד

מלחמתן של קבוצות הליגה הארצית וליגות א' נגד מדיניות הצימצום השרירותית של ההתאחדות לכדורגל היתה צודקת עד ליום ראשון, בשבוע שעבר. ברגע שפנו לבית־הדין העליון חייבות הקבוצות לקבל את החלטתו, גם אם היא מקפחת אותן ומנציחה מדיניות התאחדותית.

לדעתי, שגו קבוצות הליגה הארצית וליגות א' שלא הציגו את הכלל היסודי, שאי־אפשר להחליט שבוע־שבועיים לפני פתיחת הליגות על מבנה חדש לאחר שכבר השלימו היערכות והשקיעו סכומים גדולים לתיגבור שורותיהן.

כיום עליהן לתבוע, ראשית כל, לשנות את התקנון שפגע בהן קשה. ההתאחדות תעשה צדק אם תקבע בתקנונה כי שינוי מבנה, או מדיניות של עליות וירידות, יש לקבוע שנה מראש ולא להנחית נוק־אאוט על קבוצות.

בסוף השבוע הושג הסכם והקבוצות שיחקו אתמול. ההבטחה: ועדה תדון במדיניות הצימצום. החשש מפגיעה בטוטו שוב ניצח.

* * *

בעקבות השרים – עסקני הספורט...

צפה לגל־נסיעות מחודש של עסקני ספורט לחוץ־לארץ. אמנם בשטח זה אין הפוגה. נוסעים — חוזרים — ונוסעים. לעתים יש נסיעות מעוררות תמיהה. אבל ככה זה.

לעסקני הספורט יש ממי ללמוד... שרים לא נוסעים? לאף אחד לא יכול להיות רגשי־נחיתות.

האם זה יעזור לספורט שלנו? ישנם כאלה שאומרים שכן. אחרים טוענים שישראל תישאר תמיד באותו מצב. לא הנסיעות והשתדלנות ישנו את המצב בכדורגל, למשל. רק שינוי מדיניות יגרום למהפך המיוחל. בינתיים ממריאים. קוני גרסים. פגישות. עניינים. חלק מהגוף הספורטיבי שלנו. ועוד טוענים שלספורט אין כסף...

המשחק המרכזי

מלמיליאן פצח ב...רן

בית"ר ירושלים — מכבי חיפה 1:2 (1:1)

מאת יוסף גלזר

אורי מלמיליאן. את השם יזכרו בעיר־הכרמל עוד שבועות ארוכים. מה לא נאמר על הכדורגלן המחונן הזה. רב־אמן של כדורגל, ביצועיסט ממדרגה ראשונה; כוכב בחסד עליון. אתמול לא היה אורי בשיאו. רק לעתים רחוקות הציג את כישוריו האמיתיים. אולם מה אפשר לדרוש מכדורגלן יותר מאשר הבקעת שני שערים במשחק־חוץ כה קשה.

15 אלף הצופים שגדשו את יציעי האיצטדיון בקרית־אליעזר חזו כמיפגן כדורגל בינוני. על כר־הדשא, שהשתפר מאד לעומת השבת הקודמת, וכמזג אוויר קריר ואידיאלי לכדורגל, לאור זרקורים, ניתן היה לצפות משתי הקבוצות לתצוגת כדורגל משכנעת יותר.

ייאמר מייד, תוצאת המשחק מקפחת מעט את החיפנים, ואין ספק כי תיקו היה הולם יותר את המאבק השקול. אולם חולשתה של מכבי חיפה, באה לידי ביטוי בכל משחקיה האחרונים, היתה בולטת מאד. דניאל בריאלובסקי נכנע לכדורגלן יהודי טוב ממנו... אורי מלמיליאן. דניאל אינו משותף מספיק ע"י חבריו, וגם אם מציג שליטה נאה בכדור, הרי שהתכליתיות ממנו והלאה. גם שאר חבריו החלוצים היו צל של עצמם. רק ניר קלינגר וליאור רוזנטל בלטו במכבי חיפה, שחסרה את ציון מרילי המורחק.

האורחים מבית"ר ירושלים, בעידוד אלפים מאוהדיהם, חסרו את שלמה שירזי המורחק ובן־הרוש הפצוע. הם שיחקו בהקרבה רבה, אך כי ללא גאוניותו של מלמיליאן, ספק אם היו יוצאים עם שלל כלשהו מהמבצר החיפני.

שני השערים הובקעו במחצית הראשונה תוך דקה אחת. בדקה ה־43 בעט בריאלובסקי כדור־עונשין משמאל, ואלי כהן שיגר משישה מטר לרשת — 0:1.

היתרון החזיק מעמד דקה אחת, מהעבר השני פרץ אלי אוחנה משמאל, עבר שני מגינים, ומלמיליאן, מימין, הסתער על הכדור המוגבה, ונגח חזק לרשת — 1:1.

שער הנצחון הובקע בדקה ה־89. כדור־סרק פשוט „טייל" ברחבת שער מכבי חיפה; אבי רן ורפי אוסמו רצו לעברו, ספק נתקלו זה בזה, ספק השתהו בשל אי־הבנה ביניהם, ומלמיליאן הגיח מאי־שם, ובין שניהם דחק את הכדור לרשת — 1:2.

השופט החלש עובדיה בן־יצחק הצהיב את החיפני אלי כהן והירושלמים אלי אוחנה ושמואלי.

לפני שריקת הפתיחה בירך ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, את השחקנים.

השחקן המצטיין: אורי מלמיליאן

* בית"ר ירושלים: יוסי מזרחי, אבי כהן, אשש, חנן אוזלאי, נחמני, קדוש, שמואלי, סמי מלכה, מלמיליאן, אוחנה, גולדר (שוורץ).

* מכבי חיפה: רן, אודרוני, אוסמו, אלי כהן, קלינגר, ליאור רוזנטל, אבוקרט, ממן, בריאלובסקי, סלקטר, ארמלי.

כפר־סבא – הכל בדקה ה־89

מכבי יבנה — הפועל כפר־סבא 1:2 (1:1)

כניסתו של ציון יעקב, שחקנה הותיק של מכבי יבנה, בדקה ה־72 (החליף את שלום לוי, שחקן החיזוק ממכבי חיפה), הביאה למפנה בסגנון המשחק של יבנה. עד לדקה זו היתה הקבוצה במגננה. התקפות גברו ובדקה ה־89 קיבל ציון יעקב כדור מעקנין ובבעיטה עזה חשבונו ברשת כשוער הפועל כפר־סבא, אדיר שמיר, הצליח רק להשחית את כניסת הכדור לשער — 2:1.

המשחק היה חלש ביותר ולמגרש עם המהמורות והשיפועים המשונים היתה השפעה ישירה על יכולת שתי הקבוצות. בעיקר סבלה מכך הפועל כפר־סבא, שיכולתה מושתתת על משחק טכני ומסירות קצרות.

פתיחת המשחק סימנה יתרון למכבי יבנה, ששחקניה הסתערו על שער כפר־סבא. שחקני יבנה לא בחלו באמצעים, ובדקה ה־8 וה־16 ספגו אבי פרץ ומירו בן־שמעון מיבנה, כרטיסים צהובים, על פגיעות במיקל יפה מכפר־סבא.

בדקה ה־27 נשאו מאמצי יבנה פרי בשער נפלא של רפי אוסמו. שבעט מ־25 מטר כדור מסובב, שנחת בשיפולי הרשת — 0:1.

כפר־סבא יצאה להתקפות, ובדקה ה־37 הרים נח אינשטיין, השחקן הותיק במגרש, כדור לא מסוכן לרחבת שער יבנה; לסנר שיצא לכדור נראה קולט ולפתע שמט ולאלי יאני לא נותר אלא לבעוט לרשת החשופה — 1:1.

במחצית השנייה נטלה כפר־סבא את הרסן ותקפה רבות את שערו של לסנר. מנגד היו למכבי יבנה שתי הזדמנויות נפלאות לכבוש שערים. בדקה ה־56 נגח שלום לוי נפלא ושמיר היה במקום וקלט. 67 בעט חלפון (החליף את אבנעים ביבנה) כדור אדיר למשקוף.

הדקה ה־76 היתה משמעותית לכפר־סבא. בדקה זו קיבל יפה, שהיה המצטיין במחצית השנייה, כדור: פרץ היטב ועבר את כל הגנת יבנה ומטווח קצר בעט בפזיזות לחוץ.

בדקה ה־89 שער נצחון ליבנה. במחזור הראשון כבשה כפר־סבא שער נצחון דקה לסיום בבאר־שבע והפעם ספגה שער בדקה זו. שער אומלל שהיה כולו של ציון יעקב — ואכזבה של אדיר שמיר.

צהוב נוסף נשלף במחצית השנייה לחלפון מיבנה. בכפר־סבא איכזב מאד אלי יאני, שהיה כבד ואיטי.

השחקן המצטיין: מנשה עלואה

שפט יוסף דיאמנט, לעיני 800 צופים, ביבנה.

● מכבי יבנה: לסנר, סלומון, סלר, עלואה, אזולאי, אבי פרץ, בן־שמעון, שלום לוי (ציון יעקב), ועקנין, רפי אוסמו, אבנעים (חלפון).

● הפועל כפר־סבא: שמיר, אוידינגר, סיימון, בן־חיים, אינשטיין, מרגון, מימוני, יפה, גרמיש, יאני, רבובו (בן שיוחק), מאיר ניזהר).

שלום דגן

● מלך השערים

1.	מלמיליאן (בית"ר ירושלים)	3
2.	בלחסן (בית"ר ת"א)	2
–.	דריקס (מכבי ת"א)	2
–.	יאני (הפועל כפ"ס)	2
–.	יגאל מנחם (מכבי נתניה)	2
–.	מרכוס (הפועל פ"ת)	2

„בלט אווירי" במשחק בבלומפילד. בו ניצחה מכבי ת"א את יפו (0:3). תצלום: אריה קנפר

אייל הזרים חיים לבני־יהודה

בני־יהודה ת"א — שמשון ת"א 1:1 (1:0)

דרבי הפרברים בין בני־יהודה ושמשון תל־אביב, הסף למסורת של תיקו. אתמול, בשכונת התקווה, הובילו השמשונים 0:1 לאחר כדור ה־11, אותו ניצל הותיק גדעון דמתי, אך קשר בני־יהודה, אייל חיים, הצליח להשוות ל־1:1.

המשחק נפתח בלחץ קל של שחקני בני־יהודה, אולם לאחר מספר דקות התאזנו הכוחות.

התקפה רדפה התקפה. בשורות בני יהודה איכזבה חוליית הקישור שהיתה הססנית. כל הכדורים נמסרו לשחקני היריב. הדברים אמורים במיוחד לגבי השחקן הוותיק רמי לוי.

לעומת זאת היה הקישור של שמשון טוב. הבולט בשורות שמשון היה אבינועם עובדיה, שעשה ככל שעלה על רוחו במגרש. הוא חילק כדורים מדודים לחבריו בהתקפה, והיה שותף לשער אותו כבשה שמשון.

ההחמצה הראשונה במשחק היתה שייכת לחלוץ בני־יהודה, משה אייזנברג. בדקה ה־6 פרץ יחידי, אחרי מסירה מצויינת של אייל חיים ותוך כדי ריצה בעט כדור חזק; בלם שמשון, נסים ברדה, בלם את הכדור לקרן, שלא נוצלה.

דווקא בדקות השליטה של שחקני בני־יהודה הוכשל קשר שמשון, אבינועם עובדיה, בדקה ה־39. יגאל הלל הבחין בעובדיה, העביר לו כדור ארוך, וזה דהר לרחבה. בלם בני־יהודה, יעקב סגל, ניסה לבלום את הכדור, וספק הכשיל את הקשר. השופט יצחק בן־יצחק הורה על הנקודה־הלבנה, למרות מחאותיהם של אנשי בני־יהודה, שעסקניהם אף חדרו למגרש. חלוץ שמשון, גדעון דמתי, בעט פנימה — 0:1.

במחצית השנייה המשיכו ה„זהובים" לתקוף את שער שמשון, ובדקה ה־56 כמעט שער: אייזנברג הכין כדור מצויין למישל דיין, בהופעת־בכורה, וזה בעט מקרוב לשחקים.

שער השוויון של בני־יהודה ריחף באוויר, ואכן, בדקה ה־83 פרץ המגן דוד סלמן מימין, הגביה כדור לרחבה והקשר אייל חיים התרומם מעל כולם ונגח פנימה — 1:1.

השחקן המצטיין: אבינועם עובדיה

שפט יצחק בן־יצחק, בשכונת התקווה, לעיני 4000 צופים. הוא שלף כרטיסים צהובים לעברם של אבינועם עובדיה ויום־טוב שוקרון משמשון.

● בני־יהודה: אסייג, סלמן, רוזנטל, סגל, שרעבי, רמי לוי, אייל חיים, מנצור (קוסטיקה), דיין, אייזנברג, מלחי (שירזי).

● חדד, דחרי, ברדה, אורי כהן, הלוי, יגאל הלל, אפרים שמעונוב, אבי מלכה (זיתון), עובדיה, דמתי, שוקרון.

נפתלי כהן

בלחסן – שער נצחון

בית"ר ת"א — מכבי פ"ת 1:2 (0:1)

העולה החדשה, בית"ר תל־אביב, המשיכה בסדרת נצחונותיה ותוך שבעה ימים השיגה 6 נקודות. „הקורבן" הפעם היתה קבוצת מכבי פתח־תקוה, שנוצחה במגרשה — 2:1.

בית"ר ת"א, שניצחה בשבוע שעבר את הפועל פ"ת (1:2), לא התקשתה לזכות בנצחון השני על מכבי פ"ת, המופיעה העונה בהרכב צעיר. לפתח־תקואים ניתנו אתמול לפחות שלוש הזדמנויות קורצות להבקיע את שער בית"ר ת"א, אך רפי כהן, אלישע לוי ודורון רבינזון, לא ידעו לנצל אותן.

בית"ר ת"א, בניצחונו של יצחק בלחסן, שהיה השחקן המצטיין במגרש, נתנו את הטון במערכת שלבי המשחק. בדקה ה־16 הצליח נסים ג'דבי, שוער בית"ר ת"א, להדוף בזינוק מרהיב, את בעיטתו של אלישע לוי ממכבי פ"ת. כעבור שתי דקות „הדביק" יצחק בלחסן מבית"ר ת"א כדור לקורת שער מכבי פ"ת.

בדקה ה־25 עלו האורחים מבית"ר ת"א ליתרונם הראשון. הכל החל ברגליו של בלחסן, שהעביר כדור לנסים כהן, שפרץ לקו הרוחב מסר למרכז ודוד לביא, בפעולתו הראשונה היחידה, בעט לרשת החשופה — 0:1.

חלפו 60 שניות ודורון רבינזון, מלך־השערים של העונה החולפת, קלט כדור־תחר מהגנת בית"ר, ובבעיטת־סיבוב השווה ל־1:1.

כעבור עשר דקות ניתנה למכבי פ"ת הזדמנות־פז לעלות ליתרון אולם רפי כהן בעט מול שוער בית"ר מעל הקורה.

בדקה ה־62 נקבעה תוצאת המשחק: מאיר יחזקאל קלט כדור, הגנת מכבי פ"ת ציפתה לשריקה לנבדל אולם זו לא באה, והכדור הועבר הישר לרגליו של בלחסן, שמול סביאן בעט לרשת וקבע 1:2 לבית"ר ת"א.

השחקן המצטיין: יצחק בלחסן

שפט גבי לוי, לעיני 2500 צופים, באיצטדיון הפועל פ"ת.

● בית"ר תל־אביב: נסים ג'דבי, קצב, צמח, ידיד, יעקב כהן, עוזן, מזרחי, נסים כהן, יחזקאל (בן־נתן), בלחסן, לביא.

● מכבי פתח־תקוה: סביאן, מ. כהן, דניאל, אזולאי, זאן, אלישע לוי, נוריאל, בניה, גרולו (בן־שמעון), רפי כהן (אביטל), רבינזון.

עמי רוזנברג

שער נצחון ביבנה בדקה ה־89: כפר־סבא נוצחה 2:1. תצלום: מאיר פרטוש

יגאל מנחם – שוב המציל

מכבי נתניה — הפועל לוד 0:1 (0:0)

במשחק חד־צדדי ברוב שלביו ניצחה ביום שישי קבוצת מכבי נתניה את הפועל לוד 0:1. לאחר שער מכריע בדקה ה־80 מרגלי יגאל מנחם, מי שזיכה את מכבי נתניה בשלוש נקודות גם שבוע קודם־לכן בדרבי הנתנייתי.

התוצאה אינה משקפת את מה שאירע במגרש. מכבי נתניה היתה ראוייה לנצחון גבוה יותר וגם אז לא יכלו שחקני לוד להתלונן על קיפוח.

החל משריקת הפתיחה תקפו שחקני נתניה גלים־גלים את שער לוד, עליו הגן בהצלחה יעקב בנורים. בדקה ה־15 בעט מרדכי חלפון מ־20 מטר כדור מעל למשקוף וכעבור עשר דקות שיגר חלפון את רונן גבאי לרחבה, זה השתחרר ממגנן לוראי ובעט חזק למשקוף.

במחצית השנייה — אותה התמונה. נתניה תקפה ולוד התגוננה בנוקשות במטרה לחלץ נקודה.

רק בדקה ה־80 הובקע שער־הנצחון: שמעון פרץ מסר כדור־מטעה ליגאל מנחם, שנכנס למשחק כמה דקות קודם־לכן; מנחם כידרר ולפתע הניף רגל ימין ובעט כדור מסובב מ־20 מטר לפינה השמאלית הנמוכה, ממש העתק לשערו שבוע קודם־לכן בדרבי הנתנייתי — 0:1.

השחקן המצטיין: מרדכי חלפון

שפט יאיר טילינגר, לעיני 3500 צופים, במגרש בית"ר נתניה. כרטיס צהוב נשלף לשחקן לוד, אורי בנורים.

● מכבי נתניה: אריה חביב, שמעון מנחם, בר, חסן, גואטה, מסיקה (יגאל מנחם), בוארון, חלפון, שמעון פרץ, רוני לוי, גבאי (עציוני).

● הפועל לוד: יעקב בנורים, יצחק בנורים, נעמן, אורי בנורים, שלמה חביב, קטשוילי (יעקב הלל), ברטור, בן־ממט, שמואלי, סמרג'ה, שרביט (מאירה).

דוד בכר

שלישייה במחצית טובה אחת

הפועל פ"ת — בית"ר נתניה 0:3 (0:3)

אלון חזן. את שמו יזכרו כדורגלני בית"ר נתניה זמן רב. מה שעשה להם חזן במחצית הראשונה קשה לתאר. הוא היה הגורם העיקרי שקבוצתו, הפועל פ"ת, ניצחה — 0:3.

חזן נע ככספית במגרש, הבקיע „שער מהסרטים"; היה שותף לשער נוסף והצליח עוד שלוש פעמים לאיים בבעיטותיו החזקות על שערו של שמעון לביא. שוער בית"ר נתניה.

הגנת בית"ר נתניה היתה חדירה והתקשתה בהרחקת הכדורים. לאחר שתי החטאות של ניר לוין ואלון חזן, הוליכו שחקני הפועל פ"ת ביתרון בן שער. בדקה ה־23, צירוף בין חזן ללוין: לוין שלח כדור למני בסון, שלא היה מכוסה: בסון לא נכשל מול לביא — 0:1.

חלפו חמש דקות, ואלי מחמוד הגביה כדור קרן מימין, וגבה־הקומה נגח מקרוב לרשת — 0:2.

מנגד איכזבו שלושת הוותיקים של בית"ר — ישראל פוגל, ויקי פרץ ושלמה קירט.

שלוש דקות להפסקה נקבעה תוצאת המשחק. זה החל בפריצה סוחפת של מרכוס מימין, הוא חדר לרחבה, מסר כדור־רוחב לאלון חזן; שהסתובב ובבעיטה חזקה לפינת השער הכניע את לביא — 0:3.

במחצית השנייה דעך קצב המשחק. הנתנייתים גילו עירנות אבל החלוצים כלל לא סיכנו את שער הפועל פ"ת.

השחקן המצטיין: אלון חזן

שפט יצחק רוזנברג, לעיני 3000 צופים, באיצטדיון הפועל פ"ת.

* הפועל פ"ת: רוני גרבי, לסרי, ברדוגו, אלון, דוד לוי, רחמים, חזן (אליה), מחמוד, לוין, מרכוס, בסון (קלמנוביץ).

* בית"ר נתניה: לביא, מאסי, סרוסי, גלם, גניש, תשובה, חיים לוי (טוביאנה), שמולביץ (סימוני), קירט, פוגל, פרץ.

משה רוזנברג

● ליגה א'

צפון

● רעננה: הפועל רעננה — הפועל עליה כפ"ס 0:2 (0:1). שערים לרעננה: מוטי בכר (19) ויוסי גיטלמן (77). שפט רחמים דינצ'י, לעיני 150 צופים.

● חיפה: בית"ר חיפה — הפועל קרית־אתא 1:3 (0:1). כבשו לבית"ר חיפה: יוסי בן־חמו (40, 53) ואילן לופט (55). לקרית־אתא: חמזה אבו ליל (52). שפט ישראל ביבי, לעיני 100 צופים.

● עפולה: מכבי עפולה — הפועל טייבה 2:2 (0:1). לעפולה הבקיעו: מרדי תייט (31) ושמעון אלבז (48). לטייבה: זועבי (68) וסולימן (80). שפט דוד יוסף, לעיני 250 צופים.

● טמרה: הפועל בני־טמרה — מכבי אור־עקיבא 0:1 (0:0). שער־הנצחון: עומר עמר (68). שפט יהודה גלעדי, לעיני 500 צופים.

● חדרה: מכבי חדרה — מכבי טמרה 0:0. שפט מאיר ברקן, לעיני 500 צופים.

● טירה: הפועל טירה — הפועל טירת־הכרמל 3:3.

● נצרת: מכבי אחי נצרת — הפועל קרית־שמונה 0:0. שפט שלמה יוסף לעיני 150 צופים.

הצמרת הצפונית (לאחר המחזור ה־2)

1.	בית"ר חיפה	2–4	3
2.	הפועל רעננה	1–3	3
3.	הפועל ט. הכרמל	6–7	3
4.	הפועל טירה	4–5	3
5.	הפועל ק. שמונה	1–2	3
–.	הפועל בני־טמרה	1–2	3

דרום

● בית־שמש: הפועל בית־שמש — הפועל ראשל"צ 1:2 (0:0). לבית־שמש כבשו: עמוס מימון (48, 75). לראשל"צ: איתן שלום (55 בבעיטה: 11). גמו גלעד מבית־שמש הורחק (57). שפט יוסף קארדי, לעיני 200 צופים.

● אשקלון: הפועל אשקלון — הפועל רמלה 0:1 (0:1). שער־הנצחון: יואל מסוארי (13). שפט דוד דמקורדה, לעיני 500 צופים.

● באר־שבע: בית"ר באר־שבע — הפועל רמת־השרון 1:2 (1:2). שערים לבאר־שבע: מלכה (1 בבעיטת־11) ומשה אלוש (19). לרמת־השרון: דהאן (38). שפט דני קורן לעיני 800 צופים.

● חולון: לזרוס חולון — מכבי קרית־גת 1:1 (1:1). השער לקרית־גת: יואש שמואלי (32). ללזרוס: שאול דעבול (41). שפט דוד בן־ברוך, לעיני 200 צופים.

● בת־ים: הפועל בת־ים — הפועל אזור 0:0. שפט מימון אסולין, לעיני 150 צופים.

● אור־יהודה: הפועל אור־יהודה — הפועל קרית־מלאכי 0:0. שפט יעקב שיינר, לעיני 1000 צופים.

● מרחבים: הפועל קרית־אונו — הפועל ירוחם 1:2 (0:1). שערים לקרית־אונו: אלעד (30) ודבורה (70). לירוחם: אנקב (80). שפט אריה וולף, לעיני 300 צופים.

הצמרת הדרומית (לאחר המחזור ה־2)

1.	הפ. בית־שמש	1–4	4
2.	הפועל קריית־אונו	1–3	4
3.	מכבי קריית־גת	1–2	3
4.	הפועל אשקלון	0–1	3

חדרה (1:2 במרמורק) וטבריה (2:4 בעמידר) — הפתיעו בפיסגה

שלוש קבוצות זכו במלוא הנקודות בשני המחזורים הראשונים בליגה הארצית בכדורגל שתיים מהן — די במפתיע. כל השלוש ניצחו אתמול בחוץ: הפועל חדרה במרמורק — 1:2 — הפועל טבריה ברמת־עמידר — 2:4, ומכבי שעריים ברמת־גן על הכח רמת־גן — 0:1.

גם הפועל חיפה זכתה בנצחון חוץ, בנהריה, על בית״ר נהריה, העולה הלאומית — 0:1.

ארבעה משחקים הסתיימו ללא הכרעה: הפועל ירושלים — הפועל עכו 1:1; בית״ר רמלה — הפועל חולון 0:0; הפועל דימונה — הפועל רמת־גן 0:0; הפועל יהוד — הפועל בית־שאן 2:2.

הפועל חדרה — הפועל מרמורק 1:2 (1:1)

הפועל חדרה המשיכה לנצח. אתמול השיגה נצחון־חוץ 1:2 על הפועל מרמורק.

המחצית הראשונה היתה שקולה. שלמה גולן מחדרה הוליך, במבצע אישי, את חבריו ליתרון כבר בדקה ה־16. פנחס שכטר ממרמורק הישווה בבעיטת־יעף (23), וקבע את תוצאת המחצית.

לאחר ההפסקה הורחק שמואל מחדרה (67) על פגיעה בשחקן יריב ללא כדור. חדרה, עם נחיתות מספרית, כבשה שער נצחון, דקה לסיום, מרגלי שלמה מזרחי, שניצל טעות בהגנת היריב.

שפט רחמים שאשו, לעיני 200 צופים, במגרש מכבי שעריים.

הפועל טבריה — מכבי רמת־עמידר 2:4 (1:2)

הפועל טבריה לא התקשתה להביס בחוץ הרכב צעיר של מכבי רמת־עמידר — 2:4.

כתבנו יוסף חכם מציין כי דווקא עמידר הוליכה 0:1 משער של עופר מזרחי (19). חלפו שתי דקות ועופר דן הישווה בכדור־עונשין מ־16 מטר. טבריה, שגילתה עדיפות, הוליכה (31) משער שכבש יעקב לוי. יוסי עררי (49) בבעיטת־11 ועופר דן (65) קבעו 1:4 לטבריה. עזרא אליהו, קשר עמידר, צימקם (74).

שפט צבי שריה, לעיני 150 צופים, ברמת־עמידר.

מכבי שעריים — כח רמת־גן 0:1 (0:0)

אורן קתה, חלוץ מכבי שעריים, היקנה לקבוצתו נצחון חוץ — 0.1 על הכח רמת־גן.

המשחק היה ירוד ברמתו ושער־הנצחון הובקע בדקה ה־79: שמחה גד, הבולט במגרש, חלף בקלות על פני שומרו, רוני בן־זכריה, העביר כדור־רוחב לקתה, שקבע בנגיחה את תוצאת המשחק.

בדקה ה־80 נגח נסים הרוש למשקוף שער שעריים.

שפט משה אשכנזי, לעיני 600 צופים, בשעריים.

הפועל חיפה — בית״ר נהריה 0.1 (0:0)

הפועל חיפה זכתה בנצחון בכורה בליגה הארצית, לאחר שגברה 0:1 במשחק־חוץ על בית״ר נהריה.

החיפנים גילו עדיפות בשרה, בעיקר במחצית השנייה. שער־הנצחון הובקע בדקה ה־73: רונן רוקמן, שהיה הטוב במגרש, הגביה כדור־קרן; הגנת נהריה קפאה, ויוסי עמר נגח מקרוב לרשת — 0:1.

שפט דני ימפולה, לעיני 2000 צופים.

● ארצית

(לאחר המחזור השני)

1. הפועל חדרה	3-8	6
2. הפועל טבריה	2-7	6
3. מכבי שעריים	0-4	6
4. הפועל חיפה	2-3	4
". הפועל יהוד	2-3	4
6. הפועל חולון	0-1	4
7. הפועל עכו	3-3	2
8. הפועל בית־שאן	2-2	2
9. הפועל ר״ג	1-1	2
10. הפועל דימונה	0-0	2
11. הפועל מרמורק	3-2	1
12. הפועל ירושלים	4-1	1
13. בית״ר רמלה	6-2	1
14. בית״ר נהריה	2-0	0
". הכח רמת־גן	2-0	0
16. מכבי עמידר	7-2	0

הפועל ירושלים — הפועל עכו 1.1 (1:1)

שני שערים שהובקעו במחצית הראשונה חילקו את הנקודות במיפגש הביתי של הפועל ירושלים נגד הפועל עכו — 1:1.

כבר בדקה ה־4 פרץ שמעון ועקנין מעכו מימין, חדר לרחבה, מעביר כדור־רוחב ואהוד כחילה, בלם ירושלים, בנסיון הרחקה, החדיר את הכדור לשערו.

הירושלמים, שגילו עדיפות, לחצו ללא הרף על שער עכו אך הירבו להחטיא. בדקה ה־34 הגביה ועקנין כדור ויאיר אסייג הישווה בנגיחה ל־1:1.

שפט יהושע לויה, לעיני 400 צופים, בימק״א.

הפועל יהוד — הפועל בית־שאן 2:2 (1:2)

שער שכבש שבתאי שינה, חלוץ הפועל בית־שאן, שלוש דקות לסיום, הקנה לקבוצתו תיקו 2:2 נגד הפועל יהוד.

הלל קפלן, חלוץ בית־שאן, הצעיד את קבוצתו ליתרון כבר בדקה ה־7, בנגיחה נאה. בדקה ה־11 הישווה יורם אוחיון מיוחד מקרוב ל־1:1. בדקות אלו היתה יהוד בתנופה, ובדקה ה־18 הוליכה — 1:2, משערו של אהרון גונן.

תוצאה זו נשמרה עד לדקה ה־87, כששינה כבש את שער השוויון.

שפט יעקב אלימלך, לעיני 1000 צופים, ביהוד.

הפועל דימונה — הפועל רמת־גן 0:0

שוער הפועל רמת־גן, שמואל גילרדי, מנע אתמול מקבוצתו תבוסה בבאר־שבע נגד הפועל דימונה — 0.0.

לשיאו הגיע גילרדי בדקה ה־47, כשקלט כדור־11, אותה בעט יצחק בן־כרוך.

שפט בני כהן, לעיני 500 צופים, בבאר־שבע.

בית״ר רמלה — הפועל חולון 0:0

במשחק שעמד על רמה נאה נפרדו קבוצות בית״ר רמלה והפועל חולון, בתיקו ללא שערים.

שתי הקבוצות הופיעו עם מערכים התקפיים, ובהם בלטו בני רמתי (חולון) ומוטי לוי (רמלה).

הזדמנות טובה להכריע את גורל המשחק ניתנה לארז שקורקה (61), אך הוא בעט מקרוב מעל למשקוף שער בית״ר רמלה.

שפט שבתאי רווה, לעיני 400 צופים, ברמלה.

● במחזור הבא

בשבת לא ייערכו משחקים בליגות בכדורגל בגלל ראש השנה. המחזור ה־3 יתקיים ב־11 באוקטובר.

ליגה לאומית

בית״ר ירושלים — מכבי יבנה; שמשון ת״א — מכבי חיפה; בית״ר ת״א — בני־יהודה ת״א; בית״ר נתניה — מכבי פ״ת; הפועל לוד — הפועל פ״ת; מכבי יפו — מכבי נתניה; הפועל באר־שבע — מכבי ת״א; הפועל כפר־סבא — הפועל ת״א.

ליגה ארצית

הפועל בית־שאן — בית״ר נהריה; הפועל רמת־גן — הפועל יהוד; הפועל חדרה — הפועל דימונה; הפועל חולון — הפועל מרמורק; מכבי שעריים — בית״ר רמלה; הפועל טבריה — הכח רמת־גן; הפועל עכו — מכבי רמת־עמידר; הפועל חיפה — הפועל ירושלים.

מקדמה למכבי ראשל״צ — ניצחה את טריאסטה 15:22

● כדוריד

מאת יוסף חכם

אלופת ישראל בכדוריד, מכבי ראשל״צ, זכתה אמש בנצחון נאה ובמקדמה רצינית על הקבוצה האיטלקית טריאסטה — 15:22 (6:9), במשחק הראשון בין שתי האלופות בגביע־אירופה לאלופות.

מכבי ראשל״צ הוליכה לכל אורך המשחק — 0:3, 2:8 ו־5:9 בהפסקה.

לאחר שראשל״צ הוליכה 7:13 הקטינו האיטלקים ל־11:13. השוער יוסי סאמט החליף את אהוד סלע והפער צמח שוב — 11:17, בזכות משחק מצוין של אוסלנדר. בסיום נצחון נאה — 15:22.

שפטו במשחק: ניקו יאנקו וג׳ורג׳י סאנדו מרומניה.

כבשו למכבי ראשל״צ: אוסלנדר 8 (6 במכות־7); דרוקר 6; וסיפוביץ 2; מרכשוביץ 2; צרפתי 2; כנען 1 ובשן 1.

כבשו לטריאסטה: רוברטו ססקיאנס 7 (4 במכות־7); קלאודיו סקינה 3; פוריו סקופטה 2; מרקו בוצלה 2 ומילורד שיומיץ׳ 1.

בסיום המשחק ניסה האיטלקי סאקינה לפגוע בדרור בשן מראשל״צ, אך הכדורידן הישראלי מישה יוסיפוביץ הפריד בין השניים.

משחק־הגומלין בין שתי הקבוצות ייערך במוצאי ראש־השנה באיטליה.

אופק: רשות השידור מנסה להפעיל לחץ

מזכ״ל הפועל ויו״ר הוועד האולימפי, יצחק אופק, הגיב בשבת בחריפות על הודעת רשות השידור כאילו ההתאחדות לכדורגל מנעה מהטלוויזיה לצלם את משחקי הכדורגל, ולכן לא תשודר תוכנית ״מבט ספורט״.

אופק אמר כי האגודות אינן מונעות מהטלוויזיה לסקר את המשחקים, אלא שרשות השידור מנסה להפעיל לחץ ציבורי על הקבוצות בגלל סירובן לשדר את תוכנית הרדיו ״שירים ושערים״.

אופק ציין כי הנזק שנגרם לאגודות בגלל שידור התוכנית ברדיו ״שירים ושערים״ נאמד בעשרות אלפי שקלים לעונה, וכאשר החובות למס הכנסה הולכות ותופחות חייבות האגודות לעשות הכל למען הגדלת הכנסותיהן.

רשות השידור מציעה לכל קבוצה בליגה הלאומית 5000 דולאר, כאשר המחצית מהסכום מנוכה במקור על־ידי מס־הכנסה.

אופק ציין שאין לאגודות כל סיכסוך עם הטלוויזיה מאחר שהיא משדרת בערב, אחרי גמר המשחקים.

נציגי הרשות לא הגיעו

נציגי רשות השידור לא הגיעו לפגישה שנקבעה שלשום עם ראשי ההתאחדות לכדורגל.

יו״ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל, שאול סווירי, אמר אמש כי ההתאחדות לכדורגל דורשת סך־הכל סכום של 25 אלף דולאר לכל קבוצה, בעוד רשות השידור הסכימה לשלם רק 17 אלף דולאר.

לדברי ראש ההתאחדות לכדורגל היתה הסכמה לסכם על סכום של 21 אלף דולאר כדי לבוא לקראת אנשי רשות השידור.

סווירי ציין אמש כי אינו יודע את פשר אי־ההופעה של אנשי רשות השידור, אולם הביע תקווה שעוד השבוע יסוכם הסכום הסופי שתקבל כל קבוצה.

אוהדי הכדורגל — בני־ערובה

אוהדי הכדורגל היו אתמול בני־ערובה של רשות־השידור, כאשר גם הטלוויזיה וגם הרדיו, התעלמו כליל מהמשחקים.

בלי להכנס לפרטי הסכסוך, שאגב לדעתי אינו חמור כל־כך, הרי מה שעשתה הנהלת רשות השידור הוא משגה. משלמי האגרה חייבים לקבל מידע על המשחקים, לפחות תוצאות היו חייבים לפרסם במהדורות החדשות.

אם חשבה הנהלת הרשות ללחוץ באמצעות הצופים — על האגודות וההתאחדות לכדורגל, החטיאה את המטרה. היא חרגה מכללי ההגינות בכלי התקשורת והתעלמה כליל מהנעשה. מוזר רק, שהנהלת הרשות, שכל־כך דואגת למאזינים, אפילו לא מצאה לנכון לבוא ביום שישי לפגישה, שבסופה שבה היו מגיעים לעמק השווה.

את המצב הצילה תחנת ״קול־השלום״, שבאמצעים דלים סיפקה מידע מצוין לחובבי הכדורגל.

י.פ.

אסטון־וילה כפתה תיקו 3:3 על ליברפול

● הליגה האנגלית

1. נוטינגהאם	8	7-23	19
2. נוריץ׳	8	11-17	17
3. אברטון	8	8-13	15
4. קובנטרי	8	4-9	15
5. ליברפול	8	10-16	14
6. טוטנהאם	8	7-10	14
7. ווסטהאם	8	13-14	14
8. שפילד	8	11-13	13
9. וימבלדון	8	10-10	13
10. לוטון	8	7-8	12
11. קווינספארק	8	11-9	11
12. ווטפורד	8	8-10	10
13. סאותהמפטון	8	18-17	10
14. אוקספורד	8	10-7	10
15. ארסנל	8	5-5	9
16. לסטר	8	10-9	9
17. מנצ׳סטר־סיטי	8	6-5	9
18. צ׳לסי	7	13-7	6
19. צ׳רלטון	8	14-6	5
20. ניוקאסל	8	13-4	5
21. מנצ׳ יונייטד	7	11-9	4
22. אסטון־וילה	8	23-9	4

קבוצת אסטון־וילה, עם מנהלה החדש, הסקוטי בילי מקניל, הצליחה לפיים אתמול בתיקו 3:3 במפתיע באנפילד, עם מחזיקת התואר הכפול, ליברפול.

אסטון־וילה, האחרונה בטבלה, שאותה נטל באמצע השבוע מנהלה החדש, בילי מקניל, שניהל קודם־לכן את מנצ׳סטר־סיטי, הוליכה שלוש פעמים במשחק בטקם הישווה הסקוטי ג׳ון וורק פעמיים, וסטיב מקמהון חתם את התוצאה בדקה ה־81. נוטינגהאם מוסיפה להוליך לאחר נצחון על ארסנל — 0:1, משער שהבקיע נייג׳ל קלאף, בנו של המנהל בריאן, והיא מקדימה בשתי נקודות (19) את נוריץ׳, שניצחה את ניוקאסל — 0:2.

טוטנהאם הנחילה את ההפסד הראשון העונה לאברטון — 2:0, משעריו של קלייב אלן שהבקיע עד כה 10 שערים.

ווסטהאם סיימה בשפילד בתיקו 2:2, כאשר המורחק מהשבוע שעבר, הבלם מרטין, כבש את אחד השערים ללונדונים.

לעומת זאת נוצחה קווינס־פארק־ריינג׳רס בלונדון ע״י לסטר — 1:0.

צמד שערים של אולדריץ׳ העניקו נצחון לאוקספורד על צ׳רלטון — 2:3.

צמד שערים הבקיע גם פאשנאו, במשחק התיקו 2:2 עם סאות׳המפטון.

תוצאות נוספות: קובנטרי — ווטפורד 1:1; לוטון — מנצ׳סטר־סיטי 0:1 (שער: בריאן סטיל); נוריץ׳ — ניוקאסל 0:2.

היום ייערך המשחק ה־11 באולד־טרפורד כשמנצ׳סטר־יונייטד תארח את צ׳לסי.

בליגה השנייה נערכו מספר משחקים מרתקים: בירמינגהאם — איפסוויץ׳ 2:2; רדינג — קריסטאל־פאלס 1:3 (בחוץ); ברנסלי — גרימסבי 0:1 (בחוץ).

סונס חזר והבקיע לריינג׳רס

גרהאם סונס ריצה את עונשו, וכבש אתמול שער במשחק הנצחון של ריינג׳רס על אברדין — 0:2.

דנדי־יונייטד, מוליכה בראש טבלת הליגה הסקוטית, עם 15 נקודות מ־9 משחקים, לאחר שסיימה בתיקו 1:1 עם היברניאן. סלטיק עלתה למקום השני, לאחר נצחון־חוץ על פלקירק 0:1. נצחון חוץ השיגה קליידבנק על מדרוואל — 0:1. דנדי והארטס נפרדו בתיקו 0:0.

אשת שגריר גרמניה — אלופת הגולף

סילביה האס, אשת השגריר הגרמני בישראל, זכתה ביום שישי בקיסריה באליפות ישראל בגולף.

בעלה, השגריר, ליווה אותה לאורך כל התחרות, במסלול של 8000 מטר.

● הליגה הגרמנית

ברמן — באיירן 1:1

המיפגש בין האלופה וסגניתה, באיירן מינכן וורדר ברמן, הסתיים אתמול בברמן בתיקו 1:1. לאחר שהחלוץ הצעיר רודי פלר הקנה יתרון לוורדר כשהכניע את השוער הבלגי של באיירן, זאן מארי־פאף.

לברקוזן איבדה את המקום השני בעקבות הפסדה למנשנגלאדבאך — 2:1. את מקומה תפסה המבורג שגברה לעיני 25 אלף צופים על העולה החדשה, הומבורג — 1:3.

את התוצאה הגבוהה ביותר במחזור השמיני השיגה דורטמונד, כשהביסה בליל־שבת את בלאו־וייס ברלין — 0:7.

שבעה שערים הובקעו גם בדיסלדורף, כאשר הקבוצה המארחת, פורטונה, הפסידה לשאלקה — 4:3.

15 אלף צופים חזו בקלן בתיקו 0:0 בין הקבוצה המקומית, עם מאמנה החדש, קריסטוף דאום ושטוטגרט.

תוצאות נוספות: קייזרסלאוטרן — מאנהיים 2:3; נירנברג — אורדינגאן 1:1; בוכום — פרנקפורט 0:2.

הליגה המערב־גרמנית
(לאחר 8 מחזורים)

1. באיירן מינכן	7-18	13
2. המבורג	8-17	12
3. לברקוזן	7-18	11
4. שטוטגרט	7-18	11
5. וורדר ברמן	11-15	11
6. שאלקה	15-17	11
7. קייזרסלאוטרן	10-15	9
8. ארדינגאן	12-14	9
9. בוכום	10-11	9
10. דורטמונד	10-19	8
11. פרנקפורט	9-11	8
12. מאנהיים	14-13	8
13. מנשנגלאדבאך	15-9	5
14. הומבורג	17-7	5
15. פ.צ. קלן	15-6	4
16. בלרווייס ברלין	23-7	4
17. נירנברג	17-9	3
18. דיסלדורף	24-7	3

6500 שחיינים צלחו הכנרת

כ־6500 צולחים מכל חלקי הארץ, מהגליל העליון בצפון ועוד לערבה בדרום, השתתפו בשבת בצליחה העממית ה־33 של הכנרת, לזכרו של יעקב חסיד, ממארגניה הראשונים של הצליחה.

הצליחה לאורך 4 ק״מ, מקיבוץ האון לצמח, אורגנה על־ידי המועצה האיזורית עמק־הירדן ומרכז הפועל, ובשיתוף עיתון ״ידיעות אחרונות״.

ראשוני הצולחים זינקו למים כבר בשעה 6 בבוקר, וכעבור שעה וחצי הגיעו לחוף צמח. נתיב הצליחה סומן על־ידי 40 סירות דייגים ועוד מספר סירות סיירו לאורך המסלול, ביניהן סירות משטרה ומגן־דוד־אדום.

בין אלפי הצולחים השנה היתה גם קבוצה של 18 איש מסגל שגרירות גרמניה בישראל, קבוצה של אנשי או״ם המשרתים ברמת־הגולן ובדרום־לבנון, משפחות רבות עם ילדיהן, קבוצות רבות ממקומות־עבודה מאורגנים ועוד.

גביעי הוקרה מיוחדים הוענקו לארבעה שחיינים שצלחו את הכנרת יותר מ־25 פעמים: יעקב קופלר (33 צליחות); ישראל ארנון (27); גד הראל ותגי פלתאי (26).

מכבי ת״א זכתה בגביע נעמ״ת

קבוצת הכדורסל של מכבי ת״א זכתה אמש בגביע נעמ״ת בכדורסל לנשים לאחר שגברה במשחק־הגמר על הפועל גבעת־חיים — 57:79.

במשחק על המקום השלישי ניצחה בני־יהודה ת״א את הפועל ת״א — 54:56.

ביום שישי נערכו המשחקים המוקדמים, והם ניצחו בנות גבעת־חיים את הפועל ת״א — 61:63, ומכבי ת״א את בני־יהודה — 64:97.

את הגביע לקבוצה המנצחת העניקה מזכ״ל נעמ״ת, מאשה לובלסקי.

המשחקים נערכו בקיבוץ גבעת־חיים ושפטו בהם: שלמה גולן ואלי אריאלי בגמר וכן זאב גרימן ווריף.

הכוכבים ניצחו את הפועל ר״ג 60:76

קבוצת כוכבי אמריקנים גברה אמש על הפועל רמת־גן — 60:76 (30:37), במשחק אימון שנערך באולם ביהוד.

האמריקנים הוליכו לכל אורך המשחק.

גארט — אלופת ההתעמלות

פרנסין גארט מהפועל קרית־ביאליק זכתה אתמול באליפות הפועל לבוגרות בהתעמלות על מכשירים, לאחר שצברה בקרב־4 — 37.80 נקודות.

גארט זכתה בבכורה בכל ארבעת המקצועות האישיים. שנייה היתה טלי אוספלד (ת״א) — 35.60 נקודות, ושלישית — רביטל שרה גם היא מת״א — 35.45 נקודות.

צרפת־סין

0:3 באליפות העולם

באליפות העולם בכדורעף בצרפת, גברה הנבחרת המארחת על סין — 0:3.

באותה תוצאה הכניעה איטליה את ונצואלה; ברית־המועצות את פולין; קובה את טייוואן וארה״ב את יוון.

קרני ניצח במירוץ בורנשטיין

יאיר קרני מהפועל עמק־חפר זכה אתמול במירוץ למרחק 10 ק״מ, על שמו של מאמן האתלטיקה, יעקב בורנשטיין ז״ל, מייסד אגודת עמק־חפר, שנפטר לפני ארבע שנים.

קרני סיים בזמן של 32.25 דקות, שני היה עמית נאמן (אס״א ת״א) — 32.55, ושלישי — אמיתי אלמוג (הפועל אשקלון) — 33.05 דקות.

בין הנשים הגיעה ראשונה עמאל עבדאלעל (סולם־צור) — 45.50 שנ׳ לפני אסתר מיוזר (עמק־חפר) 46.12 ורחל שמידט־הלה (עמק־חפר) — 47.10.

בין הוותיקים מעל 40 ניצח אלי רון (עין־גב), ובגילאי 50 ומעלה זכה יצחק עתיר מאיילות.

השתתפו 150 רצים, והמירוץ נערך באיצטדיון בקיבוץ גבעת־חיים.

גביע־המדינה לאס״א ת״א

● כדורמים

קבוצת אס״א ת״א זכתה אתמול בגביע־המדינה בכדורמים לאחר שניצחה בגמר, לאחר הארכה, את הפועל קרית־טבעון — 7:10.

בתום הזמן החוקי היתה התוצאה תיקו — 7:7.

שערים לאס״א: זוהר רהב 3; יגאל בן־יגל 3; רפי מלמן 1; מיכאל שטיינברג 1; מיקי וייצן 1 ורוני כהן 1. לקרית־טבעון: רוני קרן 4; אבי שנלר 2 ורונן צוקרמן 1.

שפטו יאיר סקלי ומרקו אדריאן.

* קבוצת הכדורמים של הפועל עמק־הירדן/אפיקים זכתה בגביע המדינה לגילאי 14 לאחר שגברה בגמר על הפועל קרית־טבעון — 4:6.

* במשחקי הליגה הארצית לגברים בכנים, הושגו אתמול התוצאות: הפועל ירושלים א׳ — אס״א ירושלים 0:6; מכבי רחובות — מכבי כפר־המכבית 1:5; מכבי חצפון ג׳ — הפועל ירושלים ב׳ 2:4.

רובינזון, במדי הפועל ת״א נגד הפועל ירושלים — הערב

● כדורסל

הכדורסלן שחום־העור, דונאלד (רון) רובינזון, שהגיע ביום חמישי, נרשם כבר ביום שישי באיגוד הכדורסל והערב ב־8 ילבש את מדי הפועל ת״א, שתתמודד במשחק ליגה, במחזור ה־2, באולמה, עם הפועל ירושלים.

משחק זה, וכן המיפגש בין אליצור נתניה והפועל רמת־גן, הוקדמו להערב מאחר ששתי הקבוצות ייכנסו כבר מחרתיים למעגל גביע־אירופה.

רובינזון (2.07), ששיחק בעבר בדיבוס ההולנדית, נרשם מאחר שברצון הפועל ת״א לשתפו גם בגביע־קוראץ׳. הופעת־הבכורה נגד הקבוצה החזקה של הפועל ירושלים, תהיה עבורו מבחן טוב, שכן 48 שעות לאחר־מכן עשוי להופיע באתונה נגד אפולון היוונית.

צפוי מאבק מסקרן. שתי הקבוצות ניצחו במחזור הראשון בליגה הלאומית, בשניות הסיום: מייק לאירי קלע סל נצחון, חמש שניות לסיום, להפועל ת״א בחולון (72:74), וראלף רניאלס הלהיב בסל של 3 נקודות בשניית הסיום במשחק הפועל ירושלים נגד מכבי חיפה (106:109).

כדורסלני הפועל ת״א יצטרכו להיות במיטבם מול קבוצה ירושלמית שאפתנית, שתבוא ללא רגשי־נחיתות. עדיין לא ידוע אם חיים ולוטיקמן, הפצוע ברגלו, יוכל לשחק בהפועל ת״א.

המשחק השני יהיה הערב בנתניה, כשאליצור נתניה, תארח ב־8.30 את קבוצת־הטלאים של הפועל רמת־גן. נתניה לא תתקשה לנצח את יריבתה, שטרם התאקלמה בליגה.

* המשחק הבין־ארצי בכדורסל, בין ישראל ואיטליה, ב־22 באוקטובר, יהיה בקאורטה — על כך נמסר בסוף השבוע.

משחקי השבוע

* הערב: בליגה הלאומית: הפועל ת״א — הפועל ירושלים; אליצור נתניה — הפועל רמת־גן.
* שני: בליגה הלאומית: מכבי חיפה — הפועל חיפה; הפועל איתן גבת — מכבי ת״א; הפועל הגליל־העליון — בית״ר ת״א; מכבי רמת־גן — הפועל חולון.
* שלישי: בגביע־קוראץ׳: אפולון אתונה — הפועל ת״א (ביוון); אליצור נתניה — קראוונוס ניקוסיה (בנתניה).
* רביעי: בגביע־קוראץ׳: אליצור נתניה — קראוונוס ניקוסיה (בנתניה).
* חמישי: בגביע־אירופה לאלופות גברים: פולי־באסקט — מכבי ת״א (בשווייץ); בגביע־אירופה לאלופות נשים: ספורטינג אתונה — אליצור ת״א (ביוון).

נהריה — מוצקין בארצית, צפון — הערב

משחקי המחזור ה־2 בליגה הארצית בכדורסל ייערכו הערב. במחוז הצפון צפוי מאבק מסקרן בנהריה בין שתי קבוצות הטוענות לכרטיס־העלייה, הפועל נהריה ומכבי קרית־מוצקין.

שאר ארבעת המשחקים (הפועל עפולה/העמק מרשה): הפועל בית־אלפא — הפועל בקעת בית־שאן; מכבי בת־גלים — הפועל עין־דור/תבור; הפועל עמה״י — מכבי חדרה; הפועל גן־שמואל — מכבי כרמיאל. מכבי נתניה — חופשית.

בדרום יהיו המשחקים: אליצור נוה־דור רמלה — הפועל נען; מכבי דרום ת״א — מכבי ראשל״צ; אס״א ת״א/רמת־השרון — בית״ר ירושלים; מכבי פ״ת — אליצור ת״א/פ״ת; מכבי ירושלים — הפועל גבעתיים; אליצור קרית־אונו — הפועל קרית־גת.

ארבע קבוצות ישראליות השבוע בגביעי־אירופה

מאת ישראל פז

ארבע משש נציגות ישראל בגביעי־אירופה בכדורסל יכנסו השבוע למעגל המשחקים בסיבוב הראשון. קבוצת הפועל חולון עלתה לסיבוב השני בגביע־אירופה למחזיקות־גביע ללא משחק, ואילו קבוצת הנשים של מכבי דרום/רמת־חן תקיים את שני משחקיה בגביע־רונקטי בשבוע הבא באיטליה.

ראשונות ייכנסו מחרתיים קבוצות אליצור נתניה והפועל ת״א בגביע־קוראץ׳. לאליצור נתניה לא תהיה בעיה לחלוף על פני משוכה נמוכה.

קבוצת קראוונוס ניקוסיה החלשה, שהובסה בעונה שעברה פעמיים ע״י הפועל ת״א (140:38 ו־127:58). הקפריסאים, כמו בעונה שעברה, העתיקו מסיבות בטחוניות את שני המשחקים לנתניה, שתמחץ את יריבתה ותעלה בלי בעיות לסיבוב השני. שני המשחקים יתקיימו תוך 24 שעות.

קבוצת הפועל תל־אביב, שגם היא משחקת בגביע־קוראץ׳, תצא לאתונה למיפגש עם אפולון היוונית. הקבוצה היוונית לא הרשימה בעונה שעברה. קבוצה בינונית שהפתיעה כשהתברגה לצמרת. בכדורסל היווני עברה האיכות מאתונה לסלוניקי. עיר בה יש שתי קבוצות חזקות — אריס, עם גאליס, ופ.א.או.ק. למרות זאת לא יקלו היוונים את המלאכה על הישראלים, שיצטרכו להיות במיטבם כדי לנצח באווירה ביתית עוכרת. המשחק שנקבע להיערך ביום רביעי הוקדם ליום שלישי.

שני המשחקים בגביעי־אירופה לאלופות, גברים ונשים, ייערכו ביום חמישי. קבוצת מכבי ת״א, המקווה להצליח העונה יותר מאשר בשנים האחרונות בגביע־האירופי היוקרתי, תצא לשווייץ למיפגש עם האלופה, פולי־באסקט. הכדורסל השווייצי נמצא בתחתית הדירוג באירופה אולם בקבוצות השווייציות חלה עלייה, הן באיכות והן בהתעניינות. לקבוצות צורפו שחקני תיגבור מצטיינים. לקבוצת פולי־באסקט הצטרף לאחרונה כדורסלן אמריקני מצטיין, קאלבין הולמס, שהגביר את תיאבונם של השווייצים לנסות ולהפתיע את מכבי ת״א.

אין ספק, השווייצים מודעים לעובדה שמכבי ת״א היא קבוצה טובה מהם בהרבה, נראה שגם בחוץ יכניעו מיקי ברקוביץ, קווין מאגי וחבריהם את היריב השווייצי.

באותו ערב תתמודד אלופת הנשים של ישראל, אליצור תל־אביב, מחוזקת ברכש אמריקני, באתונה, נגד קבוצת ספורטינג. יש להניח שגם אם תפסיד אליצור במשחק הראשון באתונה תצליח להכניע את היריבה היוונית בגומלין בתל־אביב. אבל נראה שגם הערב תוכל אליצור ת״א לגבור על יריבתה היוונית, שכן הכדורסל הנשי היווני הוא בינוני ומטה.

לכל ארבע הנציגות הישראליות יש סיכוי סביר לחלוף על המשוכות הראשונות שהוצבו בדרכן.

שליח מהפועל ת״א למינכן להחתמת רובינזון

נציג של הפועל ת״א עומד לצאת מחר למשרד פיב״א במינכן, כדי לנסות להחתים [illegible] את הכדורסלן [illegible] רובינזון [illegible]

גבעתיים שוקלת הגשת צו מניעה בארצית

קבוצת הכדורסל של הפועל גבעתיים שוקלת הגשת צו מניעה להמשך משחקי הליגה הארצית בכדורסל. טענת גבעתיים: שקבוצות רבות אינן עומדות בהגבלות תקנון התשלומים, ועוקפות [illegible] המקפח קבוצות אחרות.

* טניסאיות הפועל ת״א עשו אתמול צעד חשוב לזכייה בליגה הלאומית בטניס לאחר שגברו על מכבי ת״א ב׳ — 0:5.

מאחורי הקלעים

ג׳מצ׳י יתחרה עם מיקי ומוטי ב... מסחר

עסקני כדורסל – שחקנים פעילים בליגות הנמוכות * קרטר עדיין אוהד חולון * יעקבסון לדקל: העיקר לנצח בטקטיקה * אשת היו״ר רקדה בלהקה במסיבה לבעלה * ותיקי הפועל תל־אביב נזכרו בימים הטובים * כמעט ברוגז קשטן–שרף * האם יחזור כפרי לבת־ים?

כדורגלנים ותיקים במסיבת הפועל תל־אביב בגן־האורנים: מימין — אברהם פרידריך, דני בורסוק, שמעון בן־יהונתן, שאבי בן־ברוך ורחבית רוזנבוים.

* * * עסקנים שהם כדורסלנים — ועוד ירוקים. יצחק ויסהוף מספר כי גוני זהר, הגזבר החדש של איגוד הכדורסל, משחק בהפועל תל־יצחק מליגה ג׳. הערב יתמודד צהר נגד חבר נשיאות אחר, שלמה שטיגלמן, המופיע באליצור וינקלר נתניה. מייד אחרי המשחק ישמש צהר משקיף במשחק הליגה הלאומית בין אליצור נתניה והפועל רמת־גן * * * בהנהלת איגוד הכדורסל ישנם שני חברים נוספים שהם כדורסלנים פעילים. האחד הוא אמטון בהן מקיבוץ נחשונים המשחק בהפועל גבעת־השלושה (ליגה ג׳). השני הוא איתן בן־דור, המשחק בהפועל בני־עטרות מליגה ב׳. לבן־דור תהיה בעיה. ישיבות הנהלת האיגוד מתקיימות בימי רביעי. באותו ערב נערכים גם משחקי ליגה ב׳ * * * מתח בחיפה. העמותה העצמאית של הפועל חיפה בכדורסל איננה מאפשרת כניסה חופשית לכדורגלני האגודה למשחקי הליגה בהיכל־הספורט ברוממה. הכדורגלן שלמה שטיקר, חובב כדורסל מושבע, נאלץ לרכוש מינוי ב־150 ש״ח לפני משחק הליגה בין קבוצות הפועל חיפה והפועל הגליל־העליון, ואילו מאמן הכדורגלנים, יצחק שום, שהגיע לרוממה יחד עם חבר־שותפו שלמה שרף, מאמן מכבי חיפה, קיבל כרטיס־הזמנה מעיתונאי. אגב, שום חזר ביום שלישי מאימון קבוצתו לכפר־סבא והתבשר על לידת ילדו השלישי — ריווחו של יוסף גלזר * * * קפטן כדורסלני הפועל חיפה, גדנתן דלזל, ששבת במחזור הראשון נגד הגליל־העליון בגלל חוק־ההתאזרחות, לא היה משועמם. הוא הביא עמו רדיו־טייפ ענק, חיבר אותו למערכת הרמקולים ובעת חימום הקבוצות שמעו 2500 הצופים ״מוסיקת כסאח״ החביבה על דלזל * * * דורון ג׳מצ׳י, הכדורסלן הבין־לאומי של מכבי ת״א, התקנא בשני חבריו לקבוצה, מיקי ברקוביץ ומוטי אריואסטי, להם חנויות ספורט. ג׳מצ׳י עומד לפתוח חנות למוצרי־ספורט בקניון ברמת־גן. עכשיו מתלוצצים במכבי ת״א כי נוסף למאבק בין השלושה במגרש תהיה גם תחרות מי ימכור סחורה טובה יותר. * * *

חגיגה ומחלה

* * * קבוצת הכדורסל של הפועל ת״א ערכה ביום שלישי מסיבת־הפתעה לשחקן גדן ויליס, שחגג באותו יום את יום הולדתו ה־34. ויליס התקשה לומר דברי־תודה. כל־כך נרגש היה. לאחר שחיסלו את העוגה ושבעו התפזרו הכדורסלנים לבתיהם. תוצאת יום־ההולדת: גדן ויליס חלה בשפעת * * * יצחק ויסהוף מספר כי אוהדי הפועל חולון קיבלו בתשואות את כדורסלן העבר של קבוצתם, מייק קארטר, המשחק במכבי נתניה בליגה הארצית, כשבא לחזות במשחק בין הפועל ת״א והפועל חולון. קרטר התאכזב מהתוצאה. הוא סיפר כי ביקש לשוב לחולון, אך בקבוצה העדיפו את עומר יעקבי * * * רכז הכדורסל בהפועל וסגן יו״ר איגוד הכדורסל, איתן חפר, מגיע לאירועי הכדורסל עם רעייתו רחל. בפתיחת משחקי הליגה הלאומית נכחו השניים באולם בחולון. רחל חפר התגלתה כאוהדת נלהבת של הפועל ת״א. איתן ישב לידה מאופק ו...נייטראלי * * * במשחק הצמרת בליגה הארצית, בין אליצור נווה־דור רמלה ואליצור קרית־אונו, שרר מתח רב. בתום המועד החוקי כשהלוח הורה על שוויון 91:91 וקבוצת רמלה כבר חסרה שניים משחקניה הבכירים, בחמש עבירות אמר מאמנה שמואל יעקבסון: ״יכול להיות שנפסיד את המשחק אבל בטקטיקה אנצח את גרשון דקל, מאמן קרית־אונו״. לעזרתו של יעקבסון בא ארל ויליאמס, ורמלה ניצחה 97:98 * * * 1000 הצופים שחזו במשחק הליגה בין מכבי ת״א והפועל רמת־גן (62:123), הגיעו ליד־אליהו בעיקר בזכות המבצע החדש של מחלקת הכדורסל במכבי ת״א: מבצע מינויים משולבים לגביע־אירופה ולליגה. המינויים חולקו בתוך נרתיק מהודר באשר לכל בעל מנוי יש כרטיס־זיהוי דוגמת כרטיס האשראי. בעזרת הכרטיס, הנקרא ״מכבית״, יזכו אוהדי מכבי ת״א לחניית חינם, להנחות בקניית מוצרי החברה המאמצת ״עלית״ וכדומה — מספר אורי שטויבר * * *

מסיבת הפתעה ללא... הפתעה

* * * כאלף איש הוזמנו בליל־שבת, בשבוע שעבר, למסיבת־הפתעה בגנשונית בחולון לציון בחירתו של יורם אוברקוביץ כיו״ר איגוד הכדורסל. הבאים הופתעו כאשר גילו את אוברקוביץ ניצב ליד הכניסה ומקבל בחיוך את הבאים. מסתבר שיורם גילה את ההפתעה. הוא היה רק מופתע מכמות האנשים שבאו לכבודו, ביניהם היה גם השר גד יעקבי * * * רעייתו של היו״ר החדש, רונית, הופיעה בתכנית האמנותית בלהקת ריקודי־העם של ותיקי פתח־תקוה * * * גבריאל לוי, מנהל להקת שלום 86, שהוא חברו של יורם אוברקוביץ מילדות, העניק לו גביע שקיבל ב... 1966 בכינוס הפועל השמיני — ריווחו של יוסף חכם * * * עוד מסיבה גדולה היתה בשבוע שעבר. מחלקות הכדורגל והכדורסל של הפועל ת״א חגגו את פתיחת העונה. האווירה בין הכדורגלנים לא היתה נלהבת לאחר ההפסד, יום קודם־לכן, למכבי יפו (3:2). אבל ראויים לציון ותיקים רבים שבאו להיזכר כמו רחבית רוזנבוים, שאבי בן־ברוך, דני בורסוק, אברהם פרידריך, שמעון בן־יהונתן ואחרים. גם שייע פייגנבוים היה שם. כאשר נשאל מה להפועל ת״א כשהוא מאמן כיום את בית״ר נתניה השיב שייע: ״תמיד הייתי הפועל ת״א — ותמיד אהיה כזה״ * * * בין הכדורסלנים היו הראשונים־שבראשונים: רבי פריסק, נסים קאולי וטוביה טשבן. בשולחן סמוך אפשר היה לראות את הממשיכים, ובראשם את רמי גוט, ארז לוסטיג, משה (משוש) בארי, גדעון הס, אורי גוטהולף ועוד רבים * * * הכדורסלנים חשו במסיבה מקופחים מאחר שעיקר תשומת־הלב הופנתה ע״י המנחים דן שילון, אלי ישראלי ומני פאר לכדורגלנים. הסיבה: השלושה אוהדים במיוחד את קבוצת הכדורגל * * * ענת דרייגור, קפטן קבוצת הנשים של אליצור ת״א, היתה בשבוע שעבר מתוסכלת. היא החמיצה ייצוג אגודתה בערב האולימפי שהוקרן בטלוויזיה. הסיבה: מנהלה, יוסי ולך, שנשא את הכרזתה של ענת, אורית ליטני, שכח להודיע לה על האירוע * * * ערב יציאתו לחופשה בארה״ב נפרדו שופטי מחוז חיפה מהבין־לאומי יוסף ברגמן, שהפסיק לשפוט אחרי 32 שנה, מהן 20 כבין־לאומי. כאשר הוענק לו גביע לפני המשחק בין הפועל חיפה והפועל הגליל־העליון ע״י רכז המחוז, יואב אוברלנדר, ירדו למשטח חבריו הבין־לאומיים לשעבר, מרדכי נהרי, ישראל מירובסקי ויצחק מיסטינר, וכן שני שופטי המשחק, ברוך זלינגר ושמעון גוטליב. אגב, ״האימפריה״ השיפוט של חיפה, שמנתה בעבר למעלה ממחצית הבין־לאומיים, ישנם העונה רק 3 מ־20 שופטים בליגה הלאומית: אברהם זגרל, שמעון גוטליב ושלום בלצר וזאת אחרי שהורדו מהלאומית הוותיק שאול קניג, והצעירים משה ולף ויוסף ליבליך, ולא הועלה אף חיפאי * * * פעם כדורסלן — תמיד כדורסלן. יוסף גלזר מספר כי הכדורסלן הוותיק יעקב ליותן, בן ה־41, שהיה בעבר לאומי בהפועל יגור והפועל גבת/יגור, עדיין פעיל. ליותן הוא השחקן המצטיין של הפועל ותיקי יגור מליגה ג׳, שהוא גם מאמנה. במיפגש נגד הפועל צפון חיפה שיחק בכל 40 הדקות כשמולו התייצב ותיק אחר, יריב ורשבסקי * * *

בעיטת־הפתיחה לא צולמה

* * * כמעט בכל שנה ניתן לראות בכל העיתונים את בעיטת־הפתיחה של העונה החדשה. השנה זה לא קרה — מדגיש מרדכי חביב. וכל כך למה? מתברר שלכל צלמי העיתונות שהגיעו למשחק בלוד, בין מכבי ת״א והפועל לוד (2:2), היו בעיות כניסה ועד שהדבר סודר החל כבר המאבק. לפני שהשחקנים בעטו התכבד יו״ר ההתאחדות לכדורגל, שאול סווירי, בכדור־הפתיחה. לידו ניצבו סגנו עוזריקם מילצן, וראש עיריית לוד, מקסים לוי. את התמונה הזו לא תראו לעולם * * * בתחילת העונה כשנודע שמכבי חיפה מתכוונת לרכוש את אורי מלמיליאן מבית״ר ירושלים, גרם הדבר לנתק ביחסי שני המאמנים, דרור קשטן (בית״ר ירושלים) ושלמה שרף (מכבי חיפה), ששיחקו יחד בהפועל כפר־סבא והיו חברים טובים. הבשורה האחרונה היא שהשניים התפייסו עוד לפני המשחק בין שתי הקבוצות אתמול. קשטן ושרף נראו כבר בפתיחת הליגה הלאומית יושבים זה ליד זה בלוד, במשחק התיקו (2:2) בין מכבי ת״א והפועל לוד * * * מיקי בן־שיטרית ויוסי קרמר הם בני אותו מחזור במכבי חיפה. הם שיחקו יחד בקבוצת הילדים, בקבוצת הנערים, בקבוצת הנוער ועלו יחד לבוגרים. עתה הם מתווכים במשותף בהישג נדיר. הם היחידים שלבשו בקריירה שלהם את מדי מכבי חיפה, מכבי ת״א והפועל ת״א * * * כדורגלן הפועל ת״א, מאיר בלושטיין, עמד לעבור השנה לשמשון ת״א. מרדכי חביב מספר שאף יצא עם הקבוצה למסעה בארה״ב והשתתף במחנה־האימונים באירופה. בלושטיין חלם לכבוש שערים בליגה הלאומית ולראות את עצמו על המרקע. אבל... בתחילת השבוע עבר בלושטיין להפועל רמלה מהמחוז הדרומי בליגה א׳ * * *

קאופמן: עסקים וכדורגל

* * * הכדורגלן הוותיק של הפועל חיפה, אבי קאופמן, עושה חיל גם בעסקים. יש לו חנות בשר, סוכנות לארטיקים ובשבוע שעבר פתח גם... חנות לתקליטים * * * בהפועל חיפה היו שציינו כי מפח־הנפש שנגרם לדוד שווייצר, מאמן כדורגלני הפועל ת״א, בריכישת השוער החיפאי גיורא אנטמן, מהווה ״תגמול מתוק״ מאחר שלפני שנתיים מכר שווייצר, אז מאמן בית״ר ירושלים, את אלי מיאלי להפועל חיפה, בסכום רומה של 50 אלף דולר. כעבור כמה שבועות נאלצו החיפנים לוותר על מיאלי * * * קבוצת הפועל עכו מהליגה הארצית מנהלת מו״מ רציני הן עם השוער גיורא אנטמן, והן עם הבלם יורן פרסלני. השניים, מהקריות, הם חברים טובים של המאמן העכואי, רוני דורח. בין המשכנעים את פרסלני היה גם ראש עיריית עכו, אלי דה־קסטרו * * * שעה קלה לאחר שמאמן מכבי פ״ת, ליאון קונסטנטינובסקי, שחזר בשבוע שעבר משירות מילואים ממושך התגייסה בתו הבכירה, ציפי, לשירות סדיר. ליאון מיהר, איפוא, מבסיס צבאי אחד לשני כדי לשהות עם בתו ביומה הראשון בצה״ל * * * קבוצת מכבי פ״ת היא היחידה בליגה הלאומית שלא העבירה לשורותיה ולו גם שחקן חדש אחד. לזכותה, כל שלוש ההעברות המותרות * * * אביו של כדורגלן מכבי ת״א, אלון נתן, מזני, ידוע כאוהד מושבע של הקבוצה שאינו מחמיץ משחקים של בנו. אבל את המשחק עם הפועל לוד, לפני שמונה ימים, החמיץ, הוא התאבל על מות אחיו. במשחק זה כבש אלון נתן את השער הראשון למכבי ת״א בעונת 87־1986 בנגיחת־ראש * * * בקבוצת הכדורגל של הפועל בת־ים מתגעגעים ל״ימי דוד כפרי העליזים״. המאמן שהצעיד אשתקד את בת־ים לזכיות היסטוריות באליפות ובגביע אינו מאמן העונה אף קבוצה. מרדכי חביב מגלה כי מחליפו, אהוד דקל, כבר היה שותף לשני הפסדים. נגד הפועל כפר־סבא והפועל קרית־אתא. בהפועל בת־ים לא מסתירים את העובדה שבקצב הזה תיעשה פנייה לכפרי לשוב ולאמן את הקבוצה. בעוד כחודש תצא הקבוצה למשחק הראשון בגביע־אירופה לקבוצות אלופות, נגד אלופת לוכסמבורג * * * דורות של ספורטאים באו לחלוק כבוד לשני חתני חיפה לספורט: מאמן השחייה אריה פייגנבאום (77), וותיקת המורות לחינוך גופני והכדורסלנית והאתלטית בעבר אמירה הדרוזי (69), שקיבלו את הפרסים מידי ראש עיריית חיפה, אריה גוראל. בין הבאים לפייגנבאום היו ותיק חניכיו, סאול האנדרדי, ואחרון החניכים שהכשיר, טל משקיף, בן ה־20. בוועדה היו חברים שני חתני הפרס הקודמים: אהרון (דולק) עמישב ואברהם קליין, וכן חבר מועצת העיר, נסים שהם, כדורגלן מכבי ובית״ר חיפה בשנות ה־60, שהוא כיום נציג המערך * * * אנשי מכבי ראשל״צ — לא היו זקוקים למתורגמן מיוחד כאשר קבוצתם שיחקה אתמול באולמה עם אלופת איטליה בכדוריד, קבוצת טריאסטה, בגביע־אירופה לאלופות. המתורגמן היה הכדורידן מישה יוסיפוביץ, שבעבר שיחק בליגה האיטלקית — ריווחו של יוסף חכם * * *

השליח ששקע בפיצה

מאת חנה איש־הורביץ, ניו־יורק

„פיצה ותפופים". זהו בערך תרגום שמה של מסעדה בשירות עצמי בעיירה פיירלון בניו־ג'רסי, בה מוגשים סלטים ישראליים ואחרים, פלאפל בפיתה, ופיצות שהגבינה בהן עשויה מ„חלב ישראלי" – כשר למהדרין.

אברהם לובל, מי שהיה עד לפני כשבועיים שליח העלייה של הסוכנות היהודית בניו־יורק, עומד ליד דלפק ההגשה. עד לפני שבועיים היה שליח עלייה של הסוכנות היהודית בניו־יורק. הוא התפרסם כאשר נודע שלא חזר לישראל עם סיום שליחותו, והחל לעבוד בפיצריה, שלדבריו, שייכת לחברו.

לובל בן 31, בוגר ישיבת הסדר, יליד ארצות־הברית שגדל בברונקס ועלה לישראל עם הוריו לפני 20 שנה. טכנאי רנטגן, נשוי לישראלית, אב לשני בנים, בני שש וחצי ושמונה, בביתו דיברו אנגלית כל השנים. אחיו ואחותו מתגוררים בארצות־הברית. באחרונה הגיעו לכאן גם הוריו.

„הייתי שליח עלייה טוב, הוא אומר. 400 עולים עלו דרכי במשך השנתיים שהייתי שליח. ועוד שמונה קבוצות מאורגנות, כ־300 איש, ביקרו בארץ, במסגרת „תור ועלה", תוכניות קיץ וסמינר עלייה. עוד רבים באו למשרדי ושוחחו איתי לפני נסיעתם לישראל... אף פעם לא התלוויתי לקבוצה שנסעה לארץ. כאשר אבי עבר ניתוח, נסעתי לארץ על חשבוני".

דתי, חובש כיפה, אברהם מתגורר בשכונת פלאטבוש בברוקלין. הוא מספר כי היה במצוקה כספית כששירת כשליח. המכונית שרכש בכספי הלוואת ההתכנסות שקיבל מהסוכנות, נגנבה

אברהם לובל נשלח לאמריקה מטעם הסוכנות כדי למכור את ישראל ליורדים. עכשיו הוא מוכר משהו אחר ומסביר למה אינו יכול לחזור ארצה

ממנו למחרת רכישתה. הוא לא טס ברחבי ארצות־הברית, לא טייל ולא שהה בבתי־מלון, כפי שעושים, לדבריו, שליחים אחרים. „נתתי תמורה מלאה על עבודתי ולא זכיתי להכרה".

החוזה של אברהם עם הסוכנות היה לתקופה של שנתיים, עם אופציה לשנה נוספת. הוא ביקש לממש את האופציה, אך הממונים עליו לא הסכימו לכך. אומר לובל: „למשפחת אשתי בישראל יש בעיות חמורות מאוד. אם אחזור ברגע זה, ייפגע שלום הבית שלי, שבעבר כבר נפגע מסיבה זאת". הוא סיפר לממונים עליו על מצוקתו האישית, אך לדבריו, לא זכה לתשומת־לב הממונים, שדאגו רק לקידומם הפוליטי. „ובעוד שאמרו לי שיש קיצוצים, קיבלו ארבעה שליחים חדשים".

על מענק החזרה בסכום של שלושת אלפים דולר שמקבל שליח סוכנות עם סיום תפקידו, הוא אומר: „הסכום הזה מיועד לרכישת מקרר וחפצים אחרים. מדוע מקבלים אותו קיבוצניקים? להם יש הכל והם עושים טיול יפה בארצות־הברית".

הוא עצמו לא החזיר לסוכנות את הסכום הזה, ולדבריו, גם לא התבקש להחזירו. הוא הסביר לגזבר המשרד בניו־יורק, כי יש בדעתו לעמוד בתנאי החוזה עם הסוכנות, ולחזור לארץ תוך שלושה חודשים מסיום עבודתו. „יש לי דירה בירושלים ועבודה טובה, ואני מחכה שהעניינים יסתדרו אצל משפחת אשתי בארץ". בינתיים, הוא עובד בפיצריה.

מסתבר, ששליחי הסוכנות אינם נדרשים להפקיד שטרי בטחון להבטחת החזר המענק הכספי שהם מקבלים. בסוכנות רווחת הדעה, שיש יתרון לשליחי עלייה שיש להם רקע אמריקני, וניתנת להם עדיפות. אולם לאנשים אלה קל להיקלט בארצות־הברית. ולכן יש מקרים בהם שכר ההכנה הטובה יותר שלהם עם היהודים האמריקנים, יוצא בהפסד הינתקותם הקלה מישראל.

מי חטף את סאם קורדונסקי?

יש כאן הכל: בנקאי יהודי עשיר, חבורה של חוטפים על רקע פנאמה וקולומביה וגם... הפי־אנד. בפרשה שיכולה ליהפך בקלות לסרט לא רע יש עוד פרט אחד לא ברור: מה הקשר בין חמשת החוטפים למאבק במשטר פינושה בצ'ילה

מאת יוסף אלפרן, ז'נבה

במחצית השנייה של ספטמבר ייפתח בז'נבה אחד המשפטים המעניינים ביותר בעיר בעשור האחרון. פרקליטות הקאנטון השלימה לא מכבר את כתב־האישום נגד שלושה אזרחי צ'ילה ושני אזרחי שוויץ, החשודים בקשר לחטיפת אחד מראשי הקהילה היהודית של פאנאמה, הבנקאי סאם קרדונסקי.

המעשה שהחל ב־11 במארס 1984, יכול לשמש, ללא ספק, תסריט טוב לסרט. קרדונסקי בן ה־64 מטייל לבדו ליד אחוזתו שבפרברי בירת פאנאמה, כאשר שני גברים ואישה בעלי חזות דרום־אמריקנית מתנפלים עליו. לניצול השואה מפולין אין זמן להבין מה מתרחש. מזריקים לו במהרה סם מרדים ומכניסים אותו לרכב הממתין בסביבה.

כאשר מתעורר הבנקאי הוא מרגיש שכבר הספיקו להעבירו לרכב אחר. עיניו מכוסות. היושבים ברכב שותקים.

קרדונסקי אינו מבין מדוע הדבר קורה לו. מעולם לא קיבל מכתב איומים וגם לא עסק בפוליטיקה. אבל הוא לא שואל שאלות וגם לא יכול להתנגד כאשר גוררים אותו אחר זמן־מה למסוק. הוא משער שהטיסה במסוק ארכה 4־5 שעות. (חוקרי משטרת פאנאמה סבורים כי הוטס להרי קולומביה).

לאחר הנחיתה שוב מועבר הבנקאי לרכב ־נוסע בדרכי עפר מספר שעות, עד הגיעו ־צריף, שם יוחזק 20 חודש.

סוהריו, הנושאים מסכות, אינם מדברים אליו, אינם מדברים זה עם זה בנוכחותו: הם מביאים לו כל יום מזון ואת הדלי בו הוא עושה את צרכיו. אחרי שבוע לערך, הם שוברים את השתיקה, מורים לו לכתוב לבני המשפחה. „למען המשפחה" מקליטים גם קלטת וידאו. כך אפשר יהיה להראות שקרדונסקי חי וקיים.

7 מיליון דולר כופר

על־פי דרישת החוטפים, מבקש הבנקאי מבני־המשפחה „לא לעשות בעיות" ולשלם כופר של ... 90 מיליון דולר!

אבל, בקלטת הווידאו השנייה מורידים החוטפים את דרישתם ל־25 מיליון דולר. הקלטת השלישית עוד יותר צנועה: 7 מיליון דולר. פשרה.

תאריך המסירה נקבע ל־7 בנובמבר 1984, בציריך.

ב־4 בנובמבר בא בנו של הבנקאי, פרד, לציריך ובעזרת שלוש מכוניות צילום שכורות מצלם 70,000 שטרות בני 100 דולר כל־אחד שהוא נושא עימו לתשלום הכופר. כעבור שלושה ימים ממתין איש על הכביש היוצא מציריך לצפון־שוויץ. נראה כמי שמתפש טרמפ. בידיו שלט כתוב ספרדית: „שמי סם".

מכוניתו של פרד קרדונסקי נעצרת ליד „מבקש הטרמפ". בנו של הבנקאי החטוף מוסר ל„טרמפיסט" מזוודות ובתוכן 7 מיליון דולר.

ב־21 בנובמבר משוחרר הבנקאי לחופשי. אחרי שהוא מקבל זריקת הרדמה הוא מתעורר במגרש חניה של שדה התעופה של בירת אקוואדור, קיטו, ובכיסו כרטיס טיסה (במחלקה הראשונה) לבירת פאנאמה.

בדיוק באותו יום, שלושה מתוך חמשת החשודים העומדים להישפט, מצליחים לפרוט עשרות אלפי דולרים כברן. מעודדים מן ההצלחה, הם נוסעים לז'נבה ומגייסים שני חברים נוספים להמשך המבצע. האישה השוויצית שבחבורה מעוררת חשד כאשר באה תורה כאחד הבנקים של ז'נבה. היא מבקשת להמיר 50,000 דולר בבת־אחת. הרבה כסף. היא יוצאת בחופזה מן הבנק כאשר הקופאי מבקש ממנה יותר פרטי זיהוי, ובלשי המשטרה שהוזעקו על־ידי הבנק מגיעים מיד ומתחילים לעקוב אחריה.

בדירתה באחת מן השכונות העממיות של העיר, הם מוצאים 680,000 פרנקים שהתקבלו באמצעות המרת הדולרים, ועוד 950,000 דולר המיועדים להמרה בז'נבה.

„לוחמי חופש"

בפני חוקרי המשטרה, טוענים החשודים כי לא ידעו דבר על „העסקה" שבוצעה בציריך בין החוטפים ומשפחת קרדונסקי. לדבריהם, הם אוהדי הארגון השמאלי MIR, הנאבק במשטרו הצבאי של פינושה.

השופט־החוקר גילה לעיתון מקומי, כי עד כה קיבל עשרות מכתבים לא רק מדרום־אמריקה, אלא גם מצרפת, איטליה ונורבגיה, ובהם בקשה ל„שחרר את לוחמי החופש הנלחמים למען החזרת הדמוקרטיה בצ'ילה".

אבל 782 שטרות שנבחרו במקרה מן הכסף הנמצא אצל החשודים, נושאים כולם מספרים זהים לאלו המופיעים בצילומים שערך בנו של קרדונסקי, לפני מסירת הכופר.

לעת עתה נראה, כי יש הוכחה ברורה לשותפות החשודים בפשע, ונותר רק לראות אם הפרקליט יבקש להרשיעם על חטיפה ורכוש גנוב או גם על שותפות פעילה בחטיפת הבנקאי.

ההפיכה עוד לא חזרה אל הקסרקטין

הגבלות עדיין מוטלות על הפעילות הפוליטית. מפלגות אסורות נדרשות לפעול תחת שם אחר. הצבא העביר את השלטון לממשלה אזרחית, אבל שש שנים אחרי — בתורכיה עוד מריחים את ההפיכה

מאת פול בולדינג

הצבא חזר כבר מזמן אל הקסרקטינים, אולם ההפיכה שבוצעה לפני שש שנים בראשותו של הגנרל קנאן אוורן, עדיין מטילה צל על המדיניות התורכית.

ממשלה אזרחית בראשות ראש הממשלה, טורגוט אוזאל, קיבלה את השלטון מידי הצבא לאחר הבחירות, שנערכו לפני קרוב לשלוש שנים, אך עדיין מוטלות הגבלות על הפעילות הפוליטית.

אוזאל מקווה כי בחירות המילואים, שייערכו ב־28 בספטמבר ב־11 אזורי בחירה, יהוו הצבעת אמון בממשלתו. לא צפויה כל סכנה לרוב הפרלמנטארי שבידי מפלגתו, „מפלגת המולדת" השמרנית. אך לדברי משקיפים, ויותר שמרוב יריביו נמנע מלהשתתף בבחירות של נובמבר 1983, יביאו תוצאות עלובות לגביו עתה ללחץ לערוך בחירות נוספות בקרוב.

סקרי דעת־קהל שלפני מערכת הבחירות העלו, כי מפלגתו של אוזל תזכה לפחות בחמישה מבין 11 המושבים המוטלים על כף־המאזניים, אך היא עומדת בפני התקפות עזות הן מצד השמאל והן מצד הימין. רק שלוש מפלגות הורשו להשתתף בבחירות של 1983, אולם עתה מותר לכל המפלגות המדיניות הקיימות לטול חלק בבחירות.

ואולם, הגבלות אחרות נשארות בתוקפן. המפלגות שלפני ההפיכה אסורות, אף־כי הופיעו מחדש בשמות אחרים, גם מנהיגיהן מנועים מלעסוק בפוליטיקה מפלגתית. מותר להם לנאום באסיפות בתמיכה באחת המפלגות, אך אין הם רשאים לעמוד בראש מפלגה או להציג את מועמדותם לבחירות.

הצבא טוען כי תפס את השלטון ב־12 בספטמבר 1980 כדי לבלום את הנחשול הגואה של אלימות פוליטית, שעלתה ביותר מ־5,000 חיי־אדם, שניצל את שלוש שנות שלטונו כדי לשנות קווים רבים של החיים הציבוריים. הוא ביצע רפורמות בחינוך הגבוה, הגביל את פעילות האיגודים המקצועיים, סגר את כל המפלגות הפוליטיות הקודמות ואסר על מנהיגיהן לעסוק בפוליטיקה מפלגתית במשך 10 שנים.

כן אסר ביקורת על ההפיכה ועל פעולות הכת הצבאית השלטת. אוורן, רמטכ"ל צבא תורכיה לשעבר ועתה נשיאה, אמר כי היה צורך להגביל את חירויות הפרט ואת החופש הפוליטי כדי למנוע חזרה לתוהו ובוהו הפוליטי.

על־אף ההגבלות, ארגנה מפלגת „דרך האמת" הימנית נאומי בחירות לראש הממשלה הקודם, סולימן דמירל, שהודח על־ידי ההפיכה. יריבו הוותיק וראש הממשלה־לשעבר, בולנט אצ'וויט, ניהל תעמולה למען המפלגה הדמוקרטית השמאלית הקטנה.

ההגבלות נתנו ליריבה של יוון נשק בהתנגדותה לנירמול היחסים בין תורכיה ובין הקהיליה האירופית. תורכיה קיוותה לשווא כי פגישת שרי־החוץ של הקהיליה עם עמיתם התורכי ב־16 בספטמבר, הראשונה מאז 1980, תקדם את השתלבותה באירופה.

מאז עלה לשלטון, הנהיג אוזאל דרכי מחשבה של כלכלת־שוק חופשית בתורכיה, אשר בשיטותיה הכלכליות חלו אך שינויים מועטים מאז כינון הרפובליקה ב־1923.

הוא יצר סביבה נאותה לגידול רב בייצוא, בעיקר של מוצרי תעשייה במקום הייצוא החקלאי המסורתי, בדרך שרק מועטים חשבו לאפשרית לפני עלייתו לשלטון.

התחזיות הטובות האחרונות הן תצפית בדבר צמיחה כלכלית כשיעור של 7.6 אחוזים במונחים ריאליים השנה, יותר מכל שיעור צמיחה במדינה תעשייתית מערבית כלשהי.

ואולם, אוזאל ניצב בפני אתגרים כלכליים רבים, אם יישאר בשלטון עד למועד שנקבע לבחירות הבאות ב־1988.

הגירעונות במאזן התשלומים ובתקציב עודם גבוהים, והאינפלציה, שהתייצבה עתה בשיעור של 38 אחוז, מעוררת תלונות חוזרות ונשנות בקרב הציבור.

נוכח החוב החיצוני, המגיע ל־25 מיליארד דולר, וגרעון חשבונאי שוטף בסך 922 מיליוני דולר בחמשת החודשים הראשונים של השנה – פי־שלושה מאשר בשנת 1985 – תידרש הממשלה לטפל בזהירות בצעדיה הכלכליים כלפי חוץ, לבל תדאיג את הבנקים הבינלאומיים.

הבנקים שמחו עד־כה להלוות כספים לתורכיה, בפרט הבנק העולמי שסיועו הנרחב בהלוואות, בשנתיים האחרונות, עזר לתורכיה לקיים את התחייבויותיה בתשלום חובות.

בתורכיה עצמה אמר נגיד הבנק המרכזי, יאווז קאנוני, החודש, כי היקף מחזור הכספים, המאיץ את האינפלציה, הגיע לרמה מסוכנת בגלל הוצאותיהן של הרשויות המקומיות, ויש לצמצמו.

אם אוזאל לא יצליח להוריד את עליית המחירים ל־25 אחוז עד סוף 1986, תהיה זו השנה השלישית שבה לא תושג אותה מטרה.

(„רויטר")

טורגוט אוזאל

סערה בקוץ' מים

מאת ז'אן כהן, כתן

סערת רוחות אחזה בחוגים שונים בבירת יוון. הגורם להתרגשות הוא מאמר ב„ניו־יורק פוסט" מן ה־17 בספטמבר, שכתב ראש עיריית ניו־יורק, אדוארד קוץ'.

קוץ' תוקף את ממשלתה הסוציאליסטית הנוכחית של יוון, בראשות אנדריאה פאפאנדריאו, בחריפות רבה ותכופות גם בצורה בלתי־הוגנת. הוא הגיב בכך על ראיון עם ראש העיר של אתונה, דימיטרי באיס, אשר התפרסם ב־31 באוגוסט ב„ניו־יורק טיימס". באיס העיר הערות אווילית על היחסים בין יוון ובין ארה"ב, על היהודים ביוון ועל היהודים בכלל. כך, למשל, אמר: „כאשר אני אומר יהודים אני מתכוון להון גדול. אנו קושרים אותם עם ממון. האין זה כך גם בארה"ב?" בכך ניסה לנמק, מדוע תומכים היהודים במפלגה השמרנית.

האנטישמיות — מיטע

מאמרו של קוץ' קומם לא רק את ממשלת יוון ואת היהודים התומכים בה, אלא גם אותם יהודים שאינם אוהדים את הממשלה הנוכחית. בישיבה מיוחדת של ועד הקהילות היהודיות ביוון נתקבלה החלטה חריפה בגנות המאמר. לאחר הכחשת הטענה של קוץ' כי ממשלת יוון הנוכחית הינה אנטישמית, נאמר בהחלטה כי ההיפך הוא נכון. „רבים מן החוקים המבטיחים את חופש הדת ביוון, נושאים את חתימת הממשלה הנוכחית".

ואמנם, האחרון מבין שורת צעדים אשר נלקטו ביוון נגד הגזענות והאנטישמיות, הוא חוק שהתקבל בשנת 1984, המטיל עונש על אנטישמיות. למעשה, יוון היא החברה היחידה בקהיליה האירופית המגדירה את האנטישמיות במפורש כפשע.

ההחלטה של ועד הקהילות מנסה גם לערער על תוצאות משאל דעת־קהל, שנערך באתונה, והמצביעות על־כך שהציבור היווני אינו רואה ביהודים היוונים, בדרך כלל, יוונים. בהחלטה בעניין זה נאמר: „עורכי המשאל ביקשו מן הליגה האמריקנית נגד השמצה עזרה בניסוח שאלון מדעי, כדי לבצע סקר משלהם בשאלה, מה דעתם של היוונים על... אזרחיהם היהודים". למרות שגיאות שונות בביצוע משאל זה נראה, שתוצאותיו אינן כה רחוקות מן האמת. אך זו אינה תופעה יוונית ייחודית. תושבי כל מדינות אגן הים התיכון רואים ביהודים בארצותיהם יותר ישראלים מאשר אזרחים מלאים במקומותיהם. ייתכן

התרגשות רבה אחזה בחוגים שונים ביוון בעקבות פולמוס בין ראש עיריית ניו־יורק אדוארד קוץ' לבין ראש עיריית אתונה דימיטרי באיס, שהשמיע הערות שהתפרשו כאנטישמיות

שהגורם לבילבול זה הוא הקירבה לישראל. אך לפחות בנוגע ליוון יש לומר, כי הדעות הללו מעולם לא הביאו לפעולות אנטישמיות נגד האוכלוסיה היהודית המקומית. אפילו בימי מלחמת לבנון, כאשר האווירה ביוון היתה חמורה מאוד לגבי ישראל והאוכלוסיה היהודית המקומית, היתה הפעילות האנטישמית יותר מעליבה מאשר מאיימת. „ומעולם לא הגיעה לממדים שניתן למוצאם יום יום במערב־אירופה", אמר פקיד של הקהילה באתונה.

הצילו יהודים

ז'רמיין זוסטי, בת 60, יהודיה ובתו של בעל הבנק הגדול ביותר בסאלוניקי לפני מלחמת העולם השנייה, דיברה על המזל שהאיר לה בימי הכיבוש הגרמני: „לולא ידידי היוונים־נוצרים, שהעבירוני ממחבוא למחבוא בבתיהם, עד שעברתי עם משפחתי לאתונה וחייתי שם עם תעודת זהות מזויפת בשם אמיליה קוקינאקי, אינני סבורה כי אני ובני משפחתי היו נשארים בחיים".

אומר יצחק אליעזר, בן 65, שנטל חלק בתנועת ההתנגדות היוונית: „אינני מסכים לדברים רבים שהממשלה עושה. אך אני רוגז על טענתו של אדוארד קוץ', כי ממשלת יוון וכל תושבי יוון הינם אנטישמים. האמן לי, אני יודע מה שאני אומר, ניצלתי בעזרתם".

ליאון אלאלוף, כיום סוחר באתונה, אומר על מאמרו של קוץ': „הראה לי עוד מדינה באירופה, פרט לדנמארק, אשר בה כתב ראש המדינה דה־פאקטו מכתב לשלטונות הגרמניים, אשר בו תבע כי לא יגורשו יהודים". אלאלוף מתכוון לארכיבישוף דאמאסקינוס, אשר בימי הכיבוש ייצג את ממשלת יוון החופשית, בניגוד לממשלת הבובות שהגרמנים הקימו. דאמאסקינוס גייס 250 אנשי רוח, שחתמו על המכתב.

אמצעי בטחון תוך 24 שעות

אך המחלוקת אינה רק על העבר אלא גם על ההווה. אף כי ממשלת יוון הנוכחית מנהלת מדיניות פרו־ערבית תקיפה מאז עלתה לשלטון, „אי־אפשר לכנות — לדברי אחד היהודים באתונה — טרוריסטית מדיניות המבטיחה את שלומה של הקהילה היהודית. ראה־נא מה שקרה אחרי הטבח באיסטנבול", אמר אותו מקור. „הממשלה התקשרה איתנו מייד ונקטה ליד המוסדות היהודיים, אמצעי בטחון בממדים שלא ראינום בעבר".

יום לאחר הטבח באיסטנבול הורה ראש הממשלה לבנו לטפל אישית בבטחון היהודים המקומיים ומוסדותיהם. ובמה שייחשב בעתיד כשיא בהתגברות על ביורוקראטיה, הושלמה תוכנית הבטחון, אשר הוכנה על־ידי משטרת יוון בשיתוף עם הקהילה היהודית, תוך 24 שעות.

ג'ורג' פאפנדריאו, סגן שר־התרבות ובנו של ראש הממשלה, שנשאל על תוכנית הבטחון, אמר: „ראשית, אני מופתע מן השאלה. לגבינו אין הבדל בין יהודים ויוונים. בבילנו קיימים רק יוונים יהודים. כשם שקיימים יוונים נוצרים־אורתודוכסים, יוונים מוסלמים וכדומה. ולפיכך, אם מיגזר מסוים של אזרחינו זקוק להגנה מיוחדת מסיבות חיצוניות, הרי הגנה זו מוענקת לו מתוך חובתה המוסרית והפוליטית של כל ממשלה להגן על אזרחיה".

אין ספק, כי הממשלה היוונית הנוכחית עושה יותר מכל ממשלה קודמת כדי לעזור לאוכלוסיה היהודית ולכבדה. הדוגמות האחרונות לכך הן קריאת כיכר בסאלוניקי על שמם של היהודים אשר נרצחו בשואה, והקמת אנדרטה באושוויץ לזכר 66,000 היהודים היוונים אשר נרצחו שם.

אך על אף כל המאמצים הללו, הבעיה הגדולה ביותר היא העיתונות היוונית. אף־כי הממשלה טוענת, כי אין לה שליטה עליה, היא תיטיב לעשות אם תטפל בה, מאחר שהמאמרים האנטי־ישראליים והאנטישמיים, המתפרסמים בה תכופות, בוודאי אינם משרתים אותה. שכן מעשיות כגון „יהודים שורפים יערות יוונים" או „יהודים הם המקור למחלת איידס" ודאי אינם תורמים לשיפור תדמיתה של יוון.

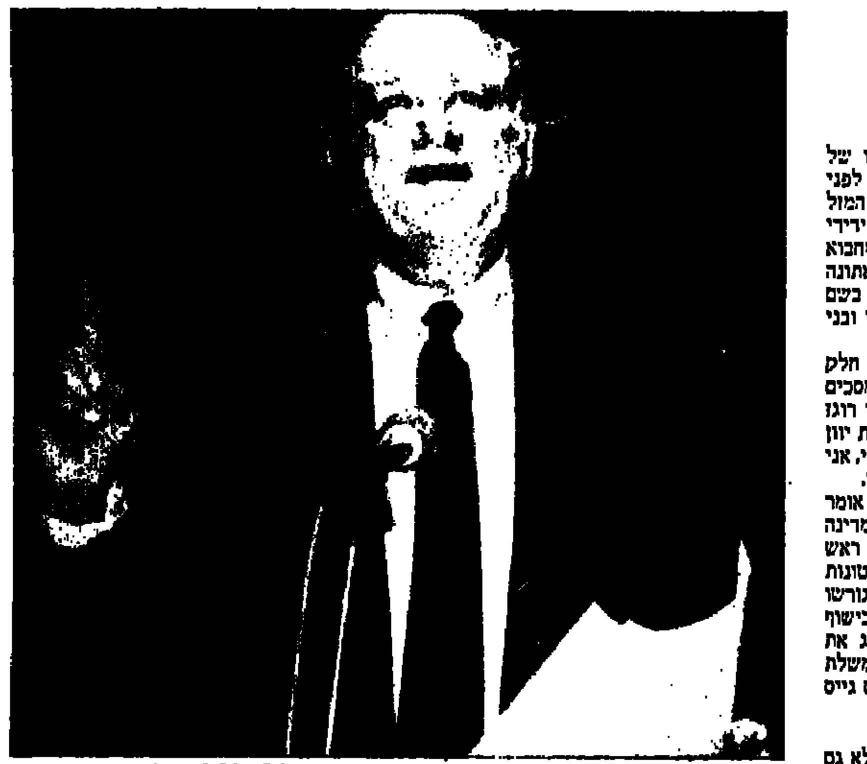

„הורס החלומות של אבא ואמא"

מאת ד.ק. ג'ושי, ניו־דלהי

המהומה הגוברת בקרב מפלגת הקונגרס השלטת היא סימפטום למה שנראה בעיני העם כאובדן שליטתו של ראש הממשלה, ראג'יב גאנדי, בענייניה הלאומיים של הודו.

שר־האוצר לשעבר והאיש מס' 2 בממשלתה של אינדירה גאנדי, פראנאב מוחרג'י, הבראהמיני נמוך־הקומה ומעשן מקטרת, בן האצולה של בנגאל, עומד בראש המרד נגד גאנדי מן החוץ, והוא מנסה לארגן את מה שהוא מכנה „נאמניה של אינדירה" תחת דגלה של מפלגה חדשה, שתיקרא „הקונגרס הלאומי ההודי (אינדירה גאנדי)".

הוא מתאם את מאמציו עם „נאמן אינדירה" אחר, גונדו ראו, שעמד כראש ממשלה של מפלגת הקונגרס במדינה הדרומית קארנאטאקה, עד שהפסיד בבחירות שם. ראו התחיל בהקמת מפלגה חדשה במדינתו. מוחרג'י וראו הוצאו ממפלגת הקונגרס באשמת „קשר" לחתור תחת ממשלתו של ראג'יב מבפנים.

מוחרג'י קיים ועידה פוליטית מרשימה של נאמניו בכלכותה באמצע אוגוסט אך ועידתו של ראו, שבוע אחרי כן, היתה כשלון. אלו הן הכנות להקמת המפלגה החדשה לפני סוף השנה. כבר הוקמה ועדת תיאום.

מעניין שחוגים מאוכזבים בתוך מפלגת הקונגרס אינם מתלהבים ביותר ממוחרג'י, ראו וחברי מפלגה אחרים, שגורשו ממנה, אף־כי הם מסכימים כנראה לביקורת שמותחים הללו על מנהיגותו של גאנדי.

מי שהיו מקורבים לאינדירה גאנדי, ונדחקו הצידה על־ידי בנה ראג'יב, היו התוצר של תרבות פוליטית חדשה, בהשראת בנה השני, סאנג'אי גאנדי, אשר נהרג בתאונת מטוס: תרבות של אנשי שרירים, כנופיות־מאפיה וכאלה שצברו הון באמצעים מפוקפקים. הם היו בלתי־פופולאריים הן בשורות הקונגרס והן בקרב העם.

מוחרג'י לא נבחר מעולם ללוק סאבהה (הבית התחתון של הפרלמנט ההודי) והוא חבר הבית העליון, לאו דווקא מטעם מולדתו, מערב־בנגאל, אלא מטעם גוג'אראט.

את מידת הפופולאריות של גונדו ראו ניתן למדוד על־פי העובדה, שתחת הנהגתו נחלה מפלגת הקונגרס תבוסה משפילה ואיבדה את קארנאטאקה, שהיתה בעבר מעוז של הקונגרס, למפלגת ג'אנאטה.

ואולם שניהם זוכים להד אוהד בליבותיהם של חברי קונגרס רבים, כאשר הם מאשימים את גאנדי בסגנון מנהיגותו ובצימצום תחום השפעתה של מפלגת הקונגרס. הקונגרס, שהבטיח לעצמו 81 אחוזים מבין המושבים בלוק סאבהא, זכה ל־61 אחוזים בלבד בבחירות לפרלמנטים ב־11 מבין מדינות הודו ב־1985, והשפעתו ירדה ירידה נוספת בבחירות המילואים ללוק סאבהא ולפרלמנטים המקומיים – אומר מוחרג'י, הטוען כי העם מאבד את אמונו במפלגה.

מסעות לחו"ל

„נאמני אינדירה" וחלק מחברי הקונגרס מותחים ביקורת על ראג'יב גאנדי בשלושה תחומים עיקריים:

א) מדיניותו החותרת להסכמים – בפונג'אב, באסאם ובמיזוראם – היתה הרת פורענות לגבי מפלגת הקונגרס, מאחר שבעקבות ההסכמים נפלו פונג'אב ואסאם לידי האופוזיציה, ובמיזוראם עזר למורד־של־אתמול, לאלדנגה;

ב) המדיניות הכלכלית נעה ימינה, והמדיניות הסוציאליסטית המסורתית של הקונגרס נקברת בשקט. המדינה מושפעת על־ידי כוחות השוק, ומושם הדגש על העברת תחומים כלכליים שלמים לידיים פרטיות ועל יבוא „טכנולוגיות בלתי־חשובות למתיהנין";

(ג) מסעותיו התכופים לחו"ל תוך הזנחת הבעיות הלאומיות, ב־20 החודשים לפני נסיעתו להאראה, לוועידת המדינות הבלתי־מזוהות, הוא ערך ביקורים אצל 24 עמים שונים, ובחמש מדינות, ושהה 10 שבועות מחוץ לגבולות הודו.

רוב חברי מפלגת הקונגרס השלטת שותפים לביקורת של מוחרג'י, שההסכמים לא השיגו את מטרתם והרעו את גורלה של המפלגה בפונג'אב, באסאם ובמיזוראם. אין הם מעריכים כראוי את העובדה, כי מדיניות הפיוס של גאנדי היתה הדרך היחידה של שפיות ושל התנהגות תרבותית, ושאילו נמשכה מדיניותה של אינדירה גאנדי, של עימות והליכה על סף־התהום, היתה הודו שוקעת כיום לתוך משבר עמוק.

עלינו להודות כי ההסכמים בפונג'אב ובאסאם לא הביאו עד כה שלום ויציבות בשתי מדינות־ספר אלה, אך את הסיבות לכשלון יש לחפש במקום אחר.

קן צרעות

מבקריו של גאנדי בתוך מפלגת הקונגרס ובין ה„מורדים" בה מסוגו של מוחרג'י, מאשימים אותו בהתרחקות מן המדיניות הסוציאליסטית של ג'ואהארלאל נהרו ושל

נראה שראג'יב גאנדי מאבד את השליטה ● המדיניות הכלכלית נעה ימינה והמדיניות הסוציאליסטית נקברת בשקט ● נאמני אינדירה מתארגנים להביס את מפלגת הקונגרס

אינדירה גאנדי ובכניעה ללחצן של החברות הרב־לאומיות. „אין למשכן את המשק ההודי לחברות הרב־לאומיות. „אין למשכן את המשק ההודי לחברות הרב־לאומיות ויש להעניק למיגזר הציבורי את התפקיד הראשי בכלכלה אנטי־מונופוליסטית", מנסח מוחרג'י את תמצית ביקורתו.

מתנגדיו של ראג'יב סבורים, כי עמדתם קיבלה הצדקה עקב דרישת שר הממשלה המרכזית ואסאנט סאתה לדיון ציבורי על תפקיד המיגזר הציבורי בעתיד. הוא עצמו בדעה כי המיגזר הציבורי נעשה מלה נרדפת לסוציאליזם, וכי „אין להניח כי נתקדם בתחירתנו לצימצום העוני אם לא נקטין את הוצאותינו".

סאתה פגע בדברים אלה בקן צרעות. ראג'יב נאלץ להכחיש להחלטה של סיעת הקונגרס בפרלמנט, כי אין לממשלתו כל כוונה לסטות מן המדיניות הסוציאליסטית ומבכורת המיגזר הציבורי. אולי כדי לרמוז שסאתה זוכה לאהדתו, הוא הודה למחרת היום שאיננו טועה לגמרי, וכי „הוא עצמו שואל כמה זמן יותר למיגזר הציבורי לצבור הפסדים".

מדיניות הליברליזציה במשק ונטייתו הברורה של ראג'יב לתחרות וליעילות מספקות חומר למתנגדיו, הטוענים בתעמולתם כי הוא מוליך את הודו לקראת חברה רכושנית והורס את חלומותיהם של נהרו ושל אינדירה גאנדי ואת הישגי השקעות העבר, על־ידי מדיניותו הכלכלית ש„עד כה נכשלה", כביכול.

גם חברי קונגרס מאוכזבים

אין צורך בניתוח מעמיק כדי להגיע לכלל מסקנה, כי מסע־הצלב הפוליטי של „נאמני אינדירה" נובע במידה רבה מפגיעה אישית. מוחרג'י פוטר מממשלתו וראו הודחק לבידוד פוליטי לאחר שהפסיד את השלטון בקארנאטאקה. רבים מאלה שטופחו על־ידי סאנג'אי הוצאו ממסדרונות השלטון, ואלה שמתחו ביקורת מרה על אינדירה גאנדי ב־1978, כאשר היא פילגה את המפלגה, בולטים בנוכחותם בסביבה הקרובה של ראג'יב.

ואולם אין להתעלם מן העובדה, שגם מספר רב למדי של חברי קונגרס מסורתיים מאוכזבים מאופן תיפקודו של ראג'יב. הם מוצאים עצמם מרוחקים מראש הממשלה, ואינם שותפים לתהליך קבלת ההחלטות שלו. רוב חברי הקונגרס סבורים כי ראג'יב סומך על אנשים בלתי־מנוסים ואי־פוליטיים, או על מלחכי־פינכא וביורוקראטים.

אולי הגורם הראשי לעירעור רוב חברי הקונגרס על מנהיגותו של ראג'יב הוא היעדר הכאריזמה האלקטוראלית שלו. לא זו בלבד שלא הצליח להחזיר למפלגה את המדינות שאמו הפסידה לאופוזיציה – אנדרה־פראדש וקארנאטאקה – הוא אף איבד את השליטה בשלוש מדינות נוספות – פונג'אב, אסאם וסיקים.

קיימים חששות מבוססים כי מפלגת הקונגרס תפסיד בבחירות האזוריות של השנה הבאה עוד שתי מדינות – את האריאנה ואת מיזוראם. אנשי המפלגה השלטת אינם מצפים אף בחלומותיהם הוורודים ביותר להחזיר לעצמם את השלטון במערב־בנגאל ובטריפורה מידי המפלגה הקומוניסטית המארקסיסטית.

חיזוי פילוג במפלגת הקונגרס

המורדים בקונגרס, הקוראים לעצמם „נאמני אינדירה", מקווים לשוות לעצמם יתר אמינות לאחר הבחירות האזוריות, שיערכו בכמה מדינות בראשית השנה הקרובה. הם חוזים פילוג בקונגרס לאחר־מכן.

אמנם, אין להניח כי בידי מנהיגים שהובאש ריחם, כמו מוחרג'י וראו, לבנות מרכז כוח יריב, מאחר שהם קשורים במדיניות של כנופיות־מאפיה בהשראתו של סאנג'אי גאנדי, אך שום הירהורי לב לא יוכלו לבטל את הסכנה, שמפלגת הקונגרס תקרוס תחת המעמסה הכבדה, של הבעיות הפוליטיות והכלכליות של הודו.

שולמן ישלם בעד המתים

מאת יוסף אלפרן, ז'נבה

בתי־חולים בג'נבה, ברן, לוזאן וציריך, מעולם לא היססו לאשפז חולים לוביים שהיו מגיעים אל שעריהם, לא אחת היישר משדה התעופה.

ממשרד החוץ בברן הוסבר למנהלי בתי־החולים, כי הביטוח הלאומי בלוב דומה מאוד לזה הנהוג בצרפת השכנה. כלומר, הוא מכסה את הוצאות האישפוז גם כאשר זה מתבצע מחוץ לגבולות המדינה. „לא תהיה כל בעיה לקבל את התשלום. רק הגישו בזמן את חשבונותיכם לשגרירות לוב", נאמר למנהלים.

ואולם, עתה מצטערים בתי־החולים צער רב על שהאמינו להבטחות משרד החוץ השווייצי, כשחשבו שהנפט יעשיר את לוב לנצח.

ואמנם, מספר החשבונות הרפואיים שטרם כובדו על־ידי „הלשכה העממית" של לוב בבירת שוויץ, הלך וגדל בחודשים האחרונים, וטוענים שהם מסתכמים בקרוב ל־5 מיליון פרנק.

למרות הדיסקרטיות השווייצית המסורתית, דובר בית־החולים הקאנטונאלי של ז'נבה הודה לא מזמן בקיומו של חוב לובי כלפי בית־חולים זה בשווי של 900,000 פרנק (מתוך 3.5 מיליון פרנק שהשגרירות היתה חייבת ב־3 השנים האחרונות).

על־פי העיתון מברן, בה אושפזו בבית־החולים העירוני אשתקד 406 לובים, מגיע החוב הלובי שם ל־1.2 מיליון פרנק.

בתי־החולים בבירת שוויץ לא ניתקו את הקשר עם השגרירות, מחשש שלא יראו עוד את כספם. תחת זאת, העדיפו שיטה דיפלומטית: הם הפחיתו את מספר מקומות האישפוז המיועדים ל„חולים זרים"...

„בעבר היו מקרים בהם קיבלנו אפילו 30 חולים לובים ביממה, אך עתה לא מקבלים יותר מ־10 חולים זרים", סיפר מנהל בית־חולים מקומי. אשר למחיר, הוא גילה שכל „חולה זר" משלם 405 פרנק ליום במחלקה הראשונה ו־350 פרנק במחלקה שנייה, „רק תמורת האישפוז".

מתים ללא דורש

„א.ג. נפטר בבית־החולים של קאנטון ז'נבה. קרוביו מתבקשים לפנות מיד להנהלה". לא בטוח שמודעה זאת, כמו רבות אחרות שהתפרסמו לפניה, תזכה לעניין. מאז תחילת השנה פירסמה הנהלת בית־החולים הקאנטונאלי 82 מודעות מסוג זה, אך רק 45 נענו. כאשר הסיבה לדבר נעוצה באי־רצון או באי־יכולת הקרובים לשלם את חוב המתים. אכן, „המתים הלא־מבוקשים" עניים וביטוח הבריאות שלהם, כאשר הוא אמנם בנמצא, אינו מכסה את התשלום היומי (120 פרנק).

מה עושים כאשר קרובי המת לא מתייצבים בבית־החולים? מחכים 10 ימים מאז פירסום המודעה, ולאחר מכן שורפים את הגופה (מנהג הרבה יותר נפוץ אצל הפרוטסטנטים מאשר אצל הקאתולים).

„הוצאות השריפה במשרפה הציבורית של ז'נבה נרשמות אחר־כך על חשבון העירייה", הסביר האחראי על הטיפול במקרים מסוג זה בבית־החולים הקאנטונאלי.

מאת יהושע מרקוס

סדרה שביעית של דגלי חברות האו"ם

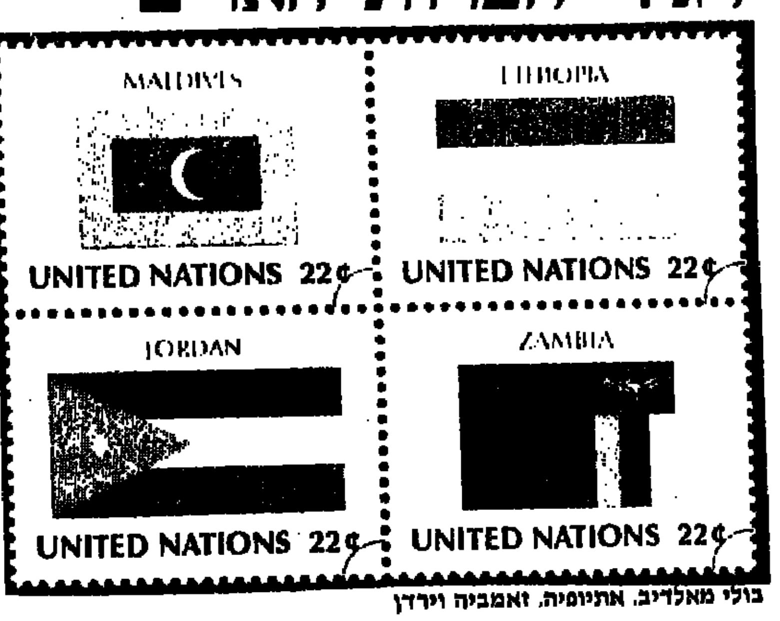

בולי מאלדיב, אתיופיה, זאמביה וירדן

ב־19 בספטמבר הופיעה הסידרה השביעית של בולי דואר האו"ם המוקדשים לדגלי המדינות החברות בארגון האומות המאוחדות. הסידרה כוללת 16 בולים בצמדים בני ארבע יחידות, שהודפסו בדפוס „קורובואיוזיה" בשוויין בצבעים רב גוניים ובערכים של 22 סנט. הדגלים המופיעים בסידרה זו נבחרו בהגרלה (בסידרה הרביעית הופיע בול עם דגל ישראל).

המדינות שנבחרו הפעם הן ניו־זילנד, הרפובליקה העממית לאו, מאלדיב, אתיופיה, בורקינה פאסו, גאמביה, ירדן, זאמביה, איסלנד, אנטיגואה וברבודה, רומניה, טוגו, אנגולה, בוטצואנה (מדינות חסות של דרום־אפריקה), מאוריטאניה וקולומביה. מעטפת יום ראשון של סידרה זו צויירה בידי קירסטן המרלינג מבית־הספר לאמנות בהמבורג שבמערב גרמניה. הבולים עוצבו לפי דגלי המדינות המתנוססים בכניסה לבניין או"ם בניו־יורק.

מדליות זהב לישראלים

הגליון יולי־אוגוסט של הירחון הישראלי לבולאות, בטאון התאחדות בולאי ישראל, בעריכת אריה לין מספר על הצלחתם של אספנים מישראל שהציגו בתערוכת הבולים העולמית הגדולה ביותר בהיסטוריה הבולאית, „אמריפקס 86", שהתקיימה בחודש מאי בשיקאגו.

הקבוצה הישראלית כללה 20 תצוגות, וכן תצוגה נוספת של ישראלי שלא במסגרת הנציגות הישראלית — (והכוונה לספרו של יעקב צחור על דואר עברי, שצויין במדליית כסף).

אם לכלול ברשימת מדליות הזהב גם את המדליות המוזהבות, כי אז צויינו 11 תצוגות ישראליות כזוהבים.

יוסף חכמי, שהציג אוסף בולי ציילון, זכה במדליית זהב גדולה בתוספת פרס. הנס סינק, שהציג אוסף בולי אוסטריה (לומברדיה), זכה במדליית זהב גדולה. נחום קפלן הציג את בולי אתיופיה וקיבל מדליית זהב גדולה, על תצוגה של דואר־אוויר של אתיופיה זכה במדליית זהב רגילה. אלי וכר, שהציג בולי בוואריה, וד"ר א. ליבו, שהציג בולי המנדט הבריטי זכו במדליות זהב. זאב ברק, שהציג בולי בריטניה המלכה ויקטוריה, ועוזר אלישר, שהציג מעטפות שנשתמרו מתאונות מטוסים, זכו במדליות „מוזהב גדול".

כן זכו תצוגות בולאיות בנושאים ישראליים במדליות זהב. יעקב שבתאי ואיתמר קרפובסקי, שהציגו את בולי „מינהלת העם", וד"ר ירמיהו רימון, שהציג אוסף מחקרי של ישראל, זכו שלושתם במדליה מוזהבת.

השירות הבולאי זכה במדליית זהב על תצוגת בולי ישראל באגף התצוגות הרשמיות ועמד בתחרות עם תצוגות של 120 מדינות.

תצוגות נוער

ארבע תצוגות הנוער שנשלחו מישראל לתערוכת „אמריפקס 86" צויינו במדליות. ש. שבתאי מרמת־גן שהציג את בולי תולדות הציונות זכה במדליית כסף גדולה. א. טל ארגוב מנתניה, שהציג את ירושלים בבולאות, זכה במדליית כסף. זיו ברק מראשון־לציון, שהציג חיות־בר זכה במדליית ארד גדולה וסיגלית כהן מראשון־לציון, שהציגה תערוכות בבולים, זכתה במדליית כסף.

החלום השני

(המשך מעמוד 6)

אישית לא נתקלתי בשום בעיה.

ומה עם חינוך הילדים?

הילדים שלנו ילמדו בבית־ספר ערבי, זה בטוח. אבל זו לא בעיה, כי זה לא רחוק ואפשר להסיע.

ואיך הקשר עם המשפחות?

יש קשר שבועי, מבקרים הרבה. קשר טלפוני יומי. לא מנותקים.

בעיה עדינה

נחזור לפעולות הציבוריות, מה עם פעילות בשטח המוניציפאלי, בעיריית נצרת?

לנשים יש בעיה במגזר המוניציפאלי אצל הערבים. הממסד כולו גברי וגם יש דעה קדומה, בינתיים אין לאשה שום סיכוי.

ובמישור ההסתדרותי, הוועדה המרכזית?

עם כל הכבוד להסתדרות, לדעתי זה לא רציני. יכולת ההשפעה מוגבלת מאוד ורק בתחומים צרים. אישית אין לי בזה עניין.

ומה עם פרקליטות המדינה?

לא נוח לה לאמל עם השאלה הזאת, תראו, היא מנסחת דבריה בזהירות, יש לפי פה בעיה עדינה.

אישית אני לא מעוניינת להיקלע למצב בו אצטרך לפעול נגד מצפוני, במיוחד בנושא קרקעות ולייצג את המדינה במקרים לא לרוחי. אבל בפרקליטות אתה חייב לבצע הוראות. לכן אני מעדיפה להיות עורכת־דין פרטית ולשקול כל נושא לגופו ולהחליט לבד.

אפרופו קרקעות, מה דעתך על שטח 9?

כללית, חיובית ביותר. אבל כמשפטנית אני מאוד סקפטית, עד שלא נראה עובדות בשטח, ואנשים יקבלו את אדמותיהם, אי־אפשר לדעת מה יקרה. אני חוששת להצהיר שפרס ווייצמן עשו דבר טוב, כי זה עלול להשתנות.

והשר וייצמן?

וייצמן איש טוב. איש עם כבוד ועקרונות, שמוכן לוותר על כיסא בשביל עקרון.

נחזור לפוליטיקה. ציירת תמונה שההסתדרות זה לא זה, שטח מוניציפאלי חסום, פרקליטות בעייתי. אז בעצם מה שנשאר זה התחום המדיני?

בהחלט. זאת גם הסיבה שזהו הכיוון אליו אני חותרת.

ציירת אותך מאוד אינדיווידואלי עצמאי. תוכלי להשתלב במפלגה על כללי המשחק שלה?

כל אחד חייב לשמור על כללי המשחק במסגרת אליה הוא משתייך. כך גם במפלגה, אי־אפשר לעשות פלסתר מיחסי המשמעת והחברות במפלגה. אבל אני מאמינה שיש לשמור זהות עצמית ודעות.

מה דעתך על חברי הכנסת הערבים היום?

את רובם איני מכירה ממש. מה שבטוח, שהכי טוב הוא דראושה. הוא פעיל מאוד ומייצג היטב את ציבור בוחריו, וכתוצאה מזה הוא מאוד פופולארי ברחוב הערבי.

אינך חוששת ששאפתנות וקאריירזים ירתיעו אנשים?

זה האופי שלי. מבחינתי, כאשר אני מאמינה שיש לי היכולת והזכות, אני מוכנה להיאבק בכל הדרכים החוקיות והחבריות כדי להשיג את אשר אני רוצה. וכאשר אני מאמינה בדרך או מטרה, אני אשיג אותה בסופו של דבר. בנוסף לכך, איני חוששת מהתמודדויות וכשלון.

אינך חוששת מהתדמית ואובדן הפרטיות?

האמת, איני אוהבת פרסומת. אישית. אבל אם נושא או מישרה מסויימת מחייבת חשיפה, איני נרתעת מכך.

כיצד לא לנהל מאבק צודק

מאבק מקצועי, צודק ככל שהוא, דורש שיקול דעת, אסטרטגיה נבונה ושיתוף פעולה עם כל הגורמים היכולים לסייע. לעיתים העובדים מגיעים למסקנה זו באיחור. עובדי „אורדן" נתניה למדו זאת על בשרם.

כאשר מפעל „וולקן יציקה" בחיפה הושבת, לפני חודשים אחדים, כתוצאה מצעדים חד־צדדיים של ההנהלה, אשר פגעו בעובדים, פנו עובדי „וולקן יציקה" לעובדי „אורדן" (מפעל הנמצא באותה בעלות) לנהל עימם מאבק משותף — אך נענו בסירוב.

„היום ההנהלה פועלת נגד „וולקן", ומחר יפעלו נגדכם", הזהירו אנשי „וולקן", אך עובדי „אורדן" לא הסכימו, למרות שהיו בסכסוך עם ההנהלה מאז חודש ינואר על רקע אי־קיום סעיפים בהסכם העבודה, ודרישת ההנהלה לפגוע בתנאי השכר של העובדים.

תשעה חודשי סכסוך

במהלך 9 חודשי הסכסוך הסכים הוועד למספר צעדי התייעלות, שכללו פיטורי עובדים. הדבר לא עזר, ועם פתיחת הדיונים על הסכם העבודה המפעלי לשנה הבאה גברה המתיחות. אחד הגורמים למתיחות היה מסמך קונטרני של ההנהלה, שתבעה מעובדים ותיקים במפעל, שנפגעו במהלך עבודתם (נכים ואחרים, שכושר ראייתם נפגע) — לחזור למערך הייצור ולפנות את תפקידי השירותים בהם הועסקו „לטובת" עובדים קבלניים מבחוץ.

במהלך גיבוש מסמך נגדי של העובדים כונסה אסיפה כללית של עובדי המפעל, בניגוד להמלצת אנשי האיגוד ומועצת פועלי נתניה. בישיבה זו הוחלט על השבתת המפעל לאלתר. ההשבתה גרמה הפסקת המו"מ בין ההנהלה לעובדים, ונתק בינם לבין מועצת הפועלים. בעקבות השבתת המפעל וחסימת שעריו ע"י העובדים הוצאו צווי בית־משפט לחזרה לעבודה ולפתיחת שערים. הצווים הופרו ע"י העובדים.

בשלב זה נכנס לתמונה סניף מפ"ם בנתניה, אשר ניסה להוציא את העובדים מהסבך אליו נקלעו. מזכיר סניף מפ"ם בנתניה, איתמר גרסטל, רכז האיגוד המקצועי במפ"ם, דב אלקנתי, מיגל ביק ורבקה ג'ונסטון ביקרו במפעל ונפגשו עם נציגי הוועד. לאחר דיון סוער נרגעו הרוחות וחברי מפ"ם הגיעו להבנה עם הוועד, שעליו לפעול בעתיד אך ורק בתיאום עם מועצת פועלי נתניה. יום קודם לכן התקיימה הפגנה אלימה של עובדי „אורדן" בבניין מועצת פועלי נתניה, בה הושחת ציוד רב ע"י הפועלים. נוכח האווירה שנוצרה בעקבות הפגנה זו נראית ההסכמה שהושגה על־ידי חברי מפ"ם מרחיקת־לכת מבחינת העובדים, מה גם שהיא חייבה להשיג את הסכמת מזכיר מועצת פועלי נתניה, אשר נפגע מהתנהגות העובדים. בלחץ חברי מפ"ם הושגה ההסכמה.

עוד באותו יום התקיימה פגישה בין חברי ועד העובדים ומטה הפעולה של השביתה (שהוקם בנפרד מן הוועד בגלל צו משפטי, שאסר על הוועד לעסוק בכך), לבין מזכיר מועצת פועלי נתניה ורכז האיגוד המקצועי, ובהשתתפות פעילה של איתמר גרסטל מזכיר סניף מפ"ם.

ההישג העיקרי בפגישה היתה ההחלטה על המשך משותף של המאבק. לאחר מכן גובש במשותף מסמך חתום על־ידי חברי הוועד, שהוגש להנהלה, בו מפורטות דרישות מאד ממותנות של העובדים בגיבוי מועצת הפועלים. סוכם, כי במידה שההנהלה תראה במסמך בסיס למו"מ, יחזרו העובדים מיד לעבודה, תוך גיבוש לוח־זמנים למו"מ. הנהלת המפעל סירבה לקבל אחריות ולהתייחס למסמך, והעבירה אותו לעיון הבעלים, „כלל תעשיות" מה שעיכב את פתרון הסכסוך.

להחזיר את התמודדויות לתמונה

במקביל פעלו חברי הכנסת רפאל איתן ודן

יום באשדוד

חה"כ אמירה סרטני, חברת ועדת החינוך של הכנסת, התארחה באשדוד במסגרת „יום בישוב" שארגנו שלי אבני, שלמה אלקבץ והנרי אלקסלסי.

במהלך 13 שעות הביקור בעיר נפגשה סרטני עם מנהל מחלקת החינוך בעירייה, והרצתה לפני תלמידי כיתות י"ב. כן ביקרה בבי"הס „נור" לחינוך מיוחד, ונפגשה עם ועד ההורים של בית"ס התיכון המקיף ה'.

אחה"צ השתתפה באסיפה עם עובדי החינוך המשלים באשדוד, שהעלו את נושא השחיקה והקיצוצים בחינוך.

בערב סיירה אמירה סרטני בפרוייקט שיקום השכונות ובמתנ"סים, ולסיום נפגשה עם כל ועדי השכונות בעיר. (בתצלום: חה"כ סרטני עם מנהל ביה"ס המקיף ה' ועם נעמן שומר, הממונה על תרבות נוער וספורט בעיריית אשדוד).

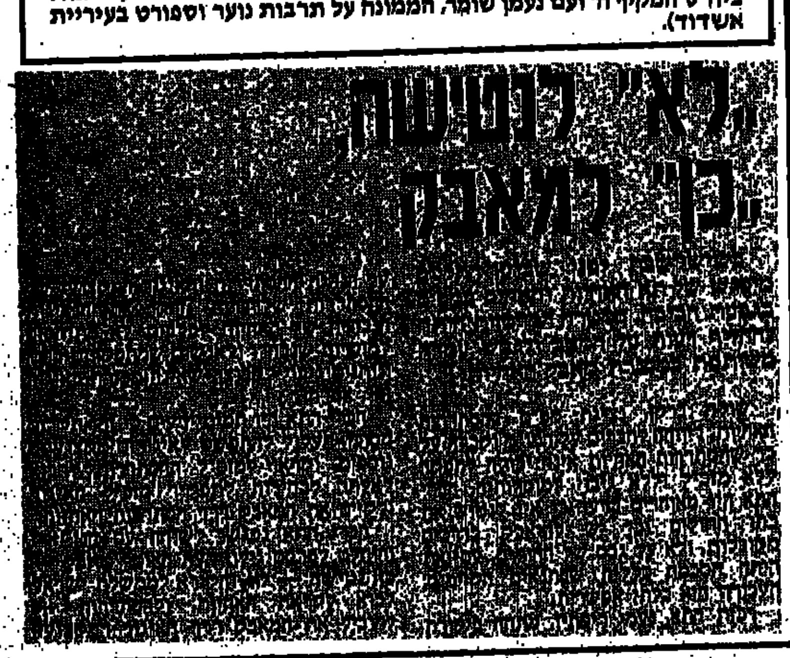

תאורה פנימית

על המתרחש במפ"ם

בעריכת יורם בר

כהן במגמה להביא לסיום הסכסוך. הצדדים השניים לתקשורת החזירו לא אחת את הגלגל לאחור, וגרמו לעובדים לשנות באהדה שההנהלה תישבר. חברי מפ"ם, בניגוד לגורמי של המרכז, נקטו שיטה אחרת. הם פעלו במכוון הרחק מזרקורי התקשורת במטרה להביא להרגעת הרוחות, להוריד את מי שצריך מהעץ הגבוה, ולהחזיר את הסכסוך לתמונה. מדיניות זו הוכיחה את עצמה ונתנה פירות.

ביום ד' התכנסו עובדי המפעל, ולמרות שלא התקבלה עדיין תשובה מ„כלל תעשיות", החליטו, משיקולים טקטיים, לחזור מיד לעבודה ולפתוח את הסכסוך במקביל, הוכרז על סיכסוך עבודה כדי שיהפוך בעוד שבועיים לשביתה אם הבעיות לא ייפתרו עד אז.

העצה הטובה של ועד המספנות לעובדי „אלובין"

מה קורה כאשר שלושה בעלים של מפעל נקלעים לסכסוך פנימי ביניהם בגלל קשיים בהם נתון המפעל?

ב„אלובין", מפעל לייצור מוצרי אלומיניום, במפעל חיפה, ניסו לפתור את הבעיה על גבם של העובדים.

למפעל „אלובין" שלושה בעלים: וגם רונאל וצימרמן. בעת הסכסוך ביניהם הציע צימרמן לשני שותפיו לקנות את חלקו במפעל, בתנאי שיפוטרו עד מוגדר מהעובדים ואילו הנותרים יוחתמו על חוזים אישיים, תוך פירוק הוועד והינתקות מהאיגוד המקצועי בהסתדרות.

„לכו ליוסי האדום"

בצר להם פנו אנשי הוועד להתייעצות עם ועד „מספנות ישראל". הללו היפנו את עובדי „אלובין" ליוסי סולומון. „לכו ליוסי האדום", אמרו להם. „הוא ומפ"ם יעזרו לכם".

דב אלקנתי ויוסי אירגנו לוועד פגישה בסניף מפ"ם חיפה עם חה"כ חייקה גרוסמן ועם אנשי מפ"ם במועצת פועלי חיפה. אלה הבטיחו לוועד לסייע להם לקדם את עניינם גם במסגרת ההסתדרותית, שהתכנסה להתמודד. אנשי ועד „אלובין" הודו על הסיוע, וציינו כי העזרה המוראלית היתה החשובה ביותר.

הגלגלים החלו לזוז מהר. התוצאה — צימרמן חזר בו מתביעותיו הקיצוניות, ועומד לרכוש את חלקם של שותפיו ללא תנאים מוקדמים. הוועד, מפ"ם חיפה וההסתדרות בעיר עומדים על המשמר, כדי שהעובדים לא ייפגעו.

● בית ג'אן —

מזכיר הסניף, מופרג' סללתה, וחברי ועד ההורים השכולים בישוב, שייח' חסין ריא, הוא חבר מפ"ם, אירגנו יום עם המשפחות השכולות בכפר. משלחת מפ"ם, שכללה גם את מלכה יורלבריך, מזכירת קרן באדר, ומנחם רז, חילקה שי לילדי המשפחות השכולות לרגל פתיחת שנת הלימודים. במהלך הפגישות נמסר על הקמת סיפריה, בעזרת קרן באדר ובעזרת תרומות של חברי הסניף. הסיפריה תשרת את כל ילדי הכפר.

בני המשפחות השכולות קיבלו את המשלחת בחמימות וציינו שמפ"ם נותרה אחד הגורמים האחרונים המקיימים קשר עם המשפחות השכולות בכפר, וכי חיבור מחזק אותם בהתמודדות היומיומית עם בעיותיהם המיוחדות.

● כפר כיסרא —

ביום שני שעבר נערכה פגישה ראשונה בין פעילי מפ"ם אילן שרה ומנחם רז לבין קבוצה מתושבי כפר כיסרא, בביתו של נסיב סלמן עבד־אללה. הפגישה התקיימה לאור שתושבי הכפר גילו עניין בקיום קשר קבוע עם מפ"ם, בעקבות אכזבתם מקשרים קודמים עם מפלגות אחרות, שלא קיימו את הבטחותיהן לסייע להם בפתרון הבעיות הרבות של הכפר בנושאי קרקע, בניה ללא רשיון, טלפון ועוד.

המארחים הסבירו את פנייתם למפ"ם בכך שנוכחו לדעת כי זו המפלגה היחידה המדברת בשפה אחת ליהודים ולערבים, וגם אם יכולתה לעזור לפתרון בעיות מוגבלת, היא עושה כמיטב יכולתה.

הרימון בבית משפחת עמר בעכו — לא על רקע חבלני

משטרת מרחב הגליל הודיעה ביום ו', כי בחקירתה התברר שלא היה רקע חבלני או גזעני לפרשת פיצוץ הרימון שאירע לפני כחודש ימים בבית משפחת עמר, ברח' לוחמי הגטאות בעכו, ואשר כתוצאה ממנו נפצעו כמה מבני המשפחה.

מפקד משטרת מרחב הגליל, ניצב־משנה יעקב גנות, מסר לכתב עת"ם, כי החקירה העלתה את החשד שאחד הנוכחים בבית שיחק ברימון־יד שמצא לפני כשנתיים בשדה חרוש בקרבת העיר. אירעה מסיבה שטרם הוברה

במקום ההתפוצצות וכתוצאה ממנה נפצעו כמה מבני המשפחה. האיש החשוד ששיחק ברימון נפצע גם הוא ועודנו מאושפז בבית־החולים, ומפאת מצבו לא היה אפשר להביאו בפני שופט להארכת מעצרו. עם זאת הוא נחקר על־ידי המשטרה ולאחר שיחלים יש בדעת המשטרה להשלים את התיק ולהעבירו לפרקליטות.

החשד המיוחס לו הוא — מציאת נשק ואי־דיווח על כך למשטרה, החזקת נשק שלא כחוק ורשלנות שגרמה לפיצוץ.

המידע על פיענוח הפרשה נמסר ע"י המשטרה לראש העירייה, אלי דה־קסטרו, והוא הגיב על כך באומרו, כי הדבר הוא בבחינת הוכחה ניצחת לכך כי לא תצלח מזימתם של אלה המנסים לנצל אירוע פלילי כדי להעכיר את האווירה ולסכסך בין יהודים לערבים, על־ידי הפרחת שמועות כאילו אירע הפיצוץ על רקע גזעני וכאילו יהודים היו אחראים לזריקת הרימון לבית משפחת עמר הערבית. (עתי"ם)

הועדה מקומית לתכנון ובניה
גליל מרכזי
רח' לוחמי הגטאות 10 — עכו
חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי גליל מרכזי עכו
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה גליל מרכזי עכו, הוגשה בקשה לקבלת הקלה/בבניה בתיק בקשה 118/86 ע"י מר סאלח עלי סערי במקום בוכב — טבקה. גוש 18468 חלקה 232.
ניתנת ההקלה בניית קומה שלישית במקום שיותר למבנה 2 קומות בלבד.
כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות להקלה, למשרדי הועדה המקומית ברח' לוחמי הגטאות 10 עכו, תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו.
משה סלע
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ובניה גליל מרכזי — עכו

ועדת משנה לתכנון ובניה — עיר עכו
הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 — עיר עכו למתן הקלה לתוספת מטבח בקומת קרקע מעל למותר שבתכנית כמפורט 1657.
מהות הקשה: תוספת מטבח וגג רעפים בשטח כ־35 מ"ר בקומת קרקע בקו בניין 0 ממערב בגוש 18001 חלקה 73 מגרש 46/47 ברח' שביל הסביון 16/14, אזור הוילות, עכו. בתיקי בקשה בנ/4877 בנ/4878.
ניתן לעיין בתכנית הנ"ל במח' ההנדסה בעיריית עכו בימים ובשעות קבלת הקהל.
כל הרואה עצמו נפגע מאישור התכנית ויש לו התנגדות יוכל להגישה תוך 15 יום מתאריך פרסום הודעה זו.
א. דה־קסטרו, יו"ר
ועדת המשנה לתכנון ובניה — עיר עכו

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה
ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת / בנית מגורים לבית על חלקה 20 בגוש 8215 רח' מונטיפיורי מס' 23 בחריגה, מאושרת כהקלה: 45–60 ס"מ מקו בניין צדדי.
את התכנית מס' 225/86 ניתן לראות במשרדי הוועדה.
התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
י. אלרואי
יו"ר הוועדה המקומית

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה
ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בנית מגורים לבית על חלקה 104 בגוש 8232 רח' אבנר בן־נר מס' 17 בחריגה, מבוקשת כהקלה: בנייה על הגג, 1.7 מ' מקו בניין קדמי כיישור קיים. 60–70 ס"מ בקו בניין אחורי ו־25 ס"מ בקו בניין צדדי. תכנית 291/86, ותוכ' 219/86 בגוש 8232 חלקה 483 רח' רייגס 44 בחריגה מאושרת כהקלה: 6.79% בק.ק. ו־40 ס"מ מקו בניין צדדי.
את התכניות ניתן לראות במשרדי הוועדה.
התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
י. אלרואי
יו"ר הוועדה המקומית

הועדה המקומית לתכנון ובניה
ר ע נ נ ה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965, להלן החוק
ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן הוועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6581 חלקה 182, 175, 170, 3 רח' בורר, מבוקשת הקלה 2% דהיינו 52% במקום 50% המותרים לפי תכנית רע/1/171.
כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הוועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לוועדה המקומית במשרדי העירייה.
ב. וולפוביץ
יו"ר הוועדה לתכנון ובניה

עיריית אשדוד
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעת פרסום / שמוש חורג / עפ"י הוראות סעיף 149 לחוק התכנון והבניה — תשכ"ה־1965
בהתאם לסעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית, בקשה להתרת שמוש חורג, מתכנית מפורטת מס' 102/03/3 (תיק בניה שד/557), שם המבקש ד"ר טוקאר־אפשטיין, מעונו רוגוזין 18/3 אשדוד, מהות הבקשה התרת שמוש חורג ממגורים למרפאת שיניים, בחלקה 3 בגוש 2077 ברחוב רוגוזין 18/3 אשדוד.
כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה אשדוד, בשעות קבלת קהל.
כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע כתוצאה מאישור שמוש חורג, רשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים במשרדי הוועדה המקומית הנ"ל, תוך 14 יום מפרסום זה.
א. אזולאי
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, אשדוד

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
ראשון־לציון
הודעה בדבר אישור שינוי
תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' רצ/1/11/6".
אלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 3943 חלקה 42 רחוב איזקסון.
עיקרי הוראות שינוי התכנית שינוי קו בנין, הרחבת דרך.
הודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3265 התשמ"ה, עמ' 657 ובעיתון בוקר „על המשמר" מתאריך 27.10.85 ובעיתון ערב „חדשות" מתאריך 24.10.85 ובעיתון נוסף „שער" מתאריך 19.10.85.
שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
ד. שיש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה לתת אישור להקלה לתוספת לאחוזי בניה 6% בלבד ברחוב קוממיות מס' 35 גוש 6638 חלקה 223.
תיק בנין 0355־1/0955
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת והטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. כספי, סגן ראש העירייה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

טלוויזיה

08.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל 08.03 שעת כושר 08.15 תלמוד — שניים אוחזין — פיטגא 1 08.40 מסך לכסויות (יסודי) — יש לי חלום 09.00 אנגלית ו' 09.20 השעה שלי — דירה להשכיר 10.10 אנגלית ז' 10.30 הגיל הרך — פרפר נחמד — הבה נתנפיסה 11.00 חשבון ה' — שברים שקולים 11.15 צרפתית 11.30 גיאוגרפיה ה'־ו' — יפן — מפעל 12.00 ספרות (תנכ"ב) — בלדות ב' 12.25 אנגלית ט' 13.00 אנגלית י' 13.30 מוסיקה — הקניון הגדול 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל 14.03 שעת כושר 14.15 בלי סודות — ת — אלפי מציג את הצליל 14.45 Hello Israel — ת. Jerrusalem through the ages 15.00 האוניברסיטה הפתוחה: החיזיון השקספירי — שקספיר ותאטרונו — חלק כ'. פסיכולוגיה בחינוך — אינטליגנציה מושג מורכב. עולם הכימיה — מבנה גבישי. 16.00 רחוב סומסום — סוף משחק — תחרות כדורסל נערכת ברחוב סומסום וקיפי לומד את כללי המשחק. 16.30 אי האלמונים — פרק 3 — ראלף, פיטר וגק מתחילים לחקור את האי ולנסות להתקיים בו. האי מפגיש אותם עם סכנות לא צפויות ככרישים ושרידי תושבים קודמים שהגיעו לאי. 17.00 ערב חדש — מנחה דן מרגלית 17.30 „קאכוי באפריקה" — סדרת דרמה בת 12 פרקים הפרק השישי: „המוות השקט". 18.20 סרט הנפשה 18.30 קיצור החדשות (ערבית) 18.32 סרטים מצוירים (ערבית) 18.45 „חידושים והמצאות" — מרע מורח חלק ב' — בבריטניה המדע מסייע לחקלאים מכל רחבי העולם להתמודד עם בעיותיהם. למשל הגדלת היבולים או לחמה ביולוגית במזיקים. (ערבית). 19.00 השבוע (ערבית). 20.00 כותרות מבט 20.02 „עד פוף" מגזין לפופ ולבידור. במרכז התכנית הפעם ראיון עם רמי קליינשטיין ושירים מתוך תקליטו החדש. עוד בתכנית משיריהם של טינה טרנר, לו ריד ואחרים. מנחים: ענת דולב ומנחם גרנית. 21.00 מבט לחדשות ומוסף „שער ראשון" 21.45 „שושלת" הפרק השנים־עשר — היחסים בין קלאודיה לסטיב במשבר: לאחר שסטיב מבלה לילה עם טד, טורח טד גם להסביר לה, שלא תוכל לשנות דבר. סטיב, לעומת זאת, מגיע למסקנה אחרת. אבל כאשר אביו בלייק קרינגטון מוצא את בנו מתחבק עם טד חיבוק־פרידה, הוא תוקף את טד באלימות. משבר גם ביחסים של קריסטל עם בלייק: כשהוא מובא הביתה שתוי ומעולף, היא משאירה לו מכתב קצר ונוטשת. 22.35 „סוף ציטוט" — תכנית שבועית בענייני ספרות מנחה: ירון לונדון 23.15 סיפורים מן הצד האפל — סדרת סרטי מסתורין. הסרט השישי והאחרון: „כתוב בקלפים" לקוראת בקלפים, הידועה בנבואותיה הטובות, הוגנבה חפיסת קלפים מכושפת. קלפים שגורמים לה לחזות שחורות תמיד. האומללה, גם אם תצליח להיפטר מן החפיסה המקוללת, לא תימלט מגורלה שלה. גורל שאותו לא ראתה. 23.40 פסוקו של יום וחדשות.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 „צלילי בוקר" 07.07 „בוקר טוב" — גריג: ששה קטעים לפסנתר 07.30 „שחרית מוסיקלית" 09.30 „קונצרט בוקר" 12.05 „אמנים באולפן" — גדעון פיק — צ'לו. וכריה פלאיון — פסנתר שוסטקוביץ': סונטה. שפקן סונטה מס' 3 בסי מינור 13.00 „קונצרט צהריים" 15.05 „חידון מוסיקלי" — (ש.ח.) 16.00 „קונצרט מנחה" 18.30 „מוסיקה ליום ראשון" 20.05 „ערב טוב" — כאן: אינוונציות כ־2 וכ־3 קולות 20.27 „מגישים שיר" 20.30 „הקונצרט הקאמרי השבועי" — 1) שלישיית המיתרים הירושלמית מוצארט: רביעיה לאבוב ולכלי קשת בפה מג'ור ק. 307 טניב: שלישיה בדה מג'ור. הינדמית: שלישיה. 2) ברכה עדן — אלכסנדר תמיר בטהובן: הפוגה הגדולה. מנדלסון אלגרו בריליאנטי. רחמנינוב: סויטה מס' 2. 22.30 „מסורות מוסיקליות בארץ" חג הצלב בכנסיה הארמנית האורתודוכסית 23.00 „מוסיקה מן העבר הרחוק".

רשת א'

07.30 „חיו שירים" — פזמונים ישנים ואהובים 08.05 „חגה" — עם בני הגרל 09.05 „השיר לא תם" — שירים עבריים 09.30 „מפגש" — מגזין לבעיות משפחה וחברה בשידור חי 10.30 „רדיו קל" — תכנית יומית בעברית קלה 11.10 השידור היומי לבתיה"ס סטור וצליל — תכנית לגיל הרך „לאן נעלם הרג'" — על־פי י.ל. פרץ 11.30 „השכלה והעת לכל" — צרפתית למתקדמים 12.05 „בערגות הבושם" 14.08 „לכת, ולכן ולכל המתעניין" — תכניות לילדים א) למעוטות — „שירים הם חברים של. ספורים" — ב) „הסתכנים" 14.45 לילדים הגדולים „תחיל בשק" — ילקוט כליבו 15.30 „עולם המדע" 15.55 „ספר חדש" — סקירה 16.05 „שאלה של טעם" עם חיים קינן (ש.ח.) 17.12 „מגישים שיר" 17.30 „האוניברסיטה הפתוחה" — „מבוא לתורת הלשון" 18.06 „מינות" „ערב שאל" ישראל 19.30 „שירורים לעולים 22.05 „תפוז ועץ" — תכנית על הקשר בין הורים לילדיהם, עורכת ומנחה: רבקה מיכאלי יועצת לתכנית: ד"ר עמירם רכיב — פסיכולוג העוברקליני ורפעם: „בעיות אכילה: הילד לא אוכל, הילד אוכל יותר מדי. מהי תזונה נאותה והאם אפשר לשנות הרגלי אכילה אצל ילדים ובני נוער. המאזינים באולפן יענו לשאלות הורים ילדים ובני נוער משעה תשע וחצי בערב. מספר הטלפון הוא 01"266221

רשת ב'

07.00 „הבוקר הזה" 08.05 „כוכב הבוקר" — עם „ארבעת האסים" 09.05 „ביקור בית" — עם רבקה מיכאלי 10.05 „כל צבעי הקשת" — מגזין יומי 12.10 „אליאלף ב־בית" — עם אהוד מנור 13.00 „חצי היום" — חדשות ופזמונים 14.06 „בת צחוק" — הומור והומור 15.03 רגעי קסם 15.51 לוח כורעשן 16.05 „שירים ועשורים" 17.10 „יומן כלכלה" 17.30 „על מספרים ואנשים" — מגזין המשק והחברה 18.08 „מסיבת עיתונאים" 18.45 היום בספורט 19.00 „היום הזה" 19.35 „עם ישראל" — מוסף לענינים יהודיים בעולם 20.05 „אור בעבודת" 22.05 „תזמורות כלי־נשיפה" — „בכבקתר" 23.05 „צלצול קליט" — שבועת לאומנויות בשידור חי

גלי צה"ל

06.30 „פוקחים עין" — החדשות הראשונות של היום. 07.07 „שבע אפס שבע" — עם אלכס אנסקי 08.03 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית 09.05 „אלה בוקר" — עם אלי ישראלי 10.05 „הפסקת 10" — עם מיכל ניב 11.05 „נכון לעכשיו" — עם רפי רשף 13.05 „קשר רדיו" — עם עברי גלעד 14.05 „רד רה יומי" — עם רוני לנץ ודני קרפל 15.05 „פגישה יומית" — עם אורלי יניב 16.05 „רדיו ספורט" — מגאזין ספורט 16.54 באמן מילולי — פינתו של אבשלום קור 17.00 „ערב טוב ישראל" — עם דן שילון, יעל דן ונוני סביר 18.05 שעה קלה על כלכלה עם שמואל נתשטן 18.45 „משולש" — עימות יומי בענייני השעה, יצחק לבני — יוסף לפיד מנחה יוסי עוזרר 18.57 הודעות לחיילים 19.05 פזמונים לכולכם 20.05 „מוסיקה נטו" — שעה של נעימות 21.00 מבט לחדשות 21.30 „לילה לא שקט" — פזמונים עבריים 22.05 על הרכש ועל הכפאק — שירים שהתחברו אוהבים 23.05 „לילה לילה" — עם יואב קוטנר 23.55 „שיחת חצות" — עם המשפטן ד"ר אמנון רשאל 00.05 ציפורי לילה משוחחות — דודו טופז משוחח על מאזינים 02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה 05.05 צלילי בוקר — שירים עבריים

רשת ג'

06.11 „בחורה לאשר" — להיטים ותיקים 07.07 „שיר בבוקר בבוקר" — שירים ופזמונים ישראליים 09.05 „מה. כבר תשעה" — עם אבי אתגר 10.05 רק מוסיקה 11.05 „שעה תמימה" — עם מלאכי חזקיה 12.05 „שבעים מי יודע" 13.05 „רק כימי חול" — עם מנחם פרי 14.06 „פזמון חוזר" 15.05 „חדש, חדיש ומחודש" — עם שש פטרי 16.05 „הצגה יומית" 18.08 „מצעד הפזמונים הלועזיים" 21.05 „ארום עתיק" — שירים 23.05 „לא גם לידם" — עם קובי ברקאי „הלילה היא שירים".

קולנוע

תל־אביב

9.30 ,7.15 ,4.10

אלנבי: בן תחת בן 9.40 ,7.10 ,5
אורלי: היפנים באים, היפנים באים
בית לסין: פריץ החתול 9.30 ,7.15 ,5 21.15
בן־יהודה: אהבה בשחקים 9.10 ,7.15 ,5
גת: הצבע ארגמן 9 ,6 ,3
גורדון: שתי אנגליות 9.30 ,7.00
דקל: יחסים מסוכנים
דרייב אין:
נמר הברזל 7.30
אהבות משתנות 9.30
סקס 12.00
הוד: תעלול קטלני 9.30 ,7.30 ,5
מוזיאון תל־אביב: „שואה"
לימור חדש: מקרוני
מאי: היחפן מבוורלי הילס 9.15 ,7 ,4.30
סינמה 1: הטרמפיסט 9.30 ,7.15 ,5
סינמה 2: מופע הקולנוע של רוקי 9.15 ,5.45
פאריס: עוברת אורח 9.30 ,7.15 ,2 ,12
מים 21.30
רביב:
חן 1: היחפן מבוורלי הילס 9.50 ,7.30 ,5
חן 2: דונה פלור נשואה לשניים 9.45 ,7.40 ,5
חן 3: הרומן של אתמול בלילה 9.45 ,7.40 ,5
חן 4: כ"ס לשוטרים מתקדמים 9.45 ,7.40 ,5.10 ,2 ,11
חן 5: שגעון של לילה 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
שחק: זכרונות מאפריקה 9.15 ,5.45
ד' ה' — אותלו 9.30 ,7.00
תל־אביב: מסיבו 3 9.30 ,7.15 ,5
תכלת: החברים של אלכס 9.30 ,7.15 ,5
צוותא: (בהפסקה)

רמת־גן

אואזיס: קור הרעם 9.30 ,7.30
לילי: תעלול קטלני 9.30 ,7.15
ארמון: היחפן מבוורלי הילס 9.30 ,7.15 ,5
רב־גן:
גן 1: צבע ארגמן 9 ,6
גן 2: כחום הגוף 9.50 ,7.30 ,5
גן 3: מקרוני 9.40 ,7.30
גן 4: ראן 9 ,6

ירושלים

אדיסון: אהבה בשחקים 9.30 ,7.30 ,4.30
אורנע: תלמידה מחשמלת 9.00 ,7.00 ,4.30
בית אגרון:
האיש שידע יותר מדי 18.00
החומה 20.15
גלגל אותה 22.15
האיש שידע יותר מדי 24.00
בנייני האומה: להתאהב 9.30 ,7.30
כפירו: זכרונות אהבה מפירנצה 9.30 ,7.00 ,4.30
אורגיל: היחפן מבוורלי הילס 9.10 ,7.00 ,5
מיטשל: תעלול קטלני 9.10 ,7.30
סמדר: הבוטנים 9.15 ,7.15
הבירה: שתי אצבעות מצידון 9.15 ,7.15 ,4.30
אוריון
אור 1: הצבע ארגמן 8.30 ,4.30
אור 2: סיפורה של אגנס
עדן: קור הרעם 9.30 ,7.30 ,4.30

חיפה

ארמון: זעקת אמת 9.30 ,7.15 ,4.30
אורה: זכרונות אהבה מפירנצה 9.15 ,7.00 ,4.30
חן: שושנת קהיר הסגולה 9.15 ,7 ,4.30
עצמון: אהבה בשחקים 9.15 ,7.00 ,4.30
פאר: היפנים באים, היפנים באים 9.15 ,7.00 ,4.30
קרן אור המחודש: שואה א' 6 ,1
רון: זכרונות מאפריקה 9.00 ,6.00
ד' ה' — אותלו 9 ,6.30 ,4
אמפי: תעלול קטלני 9.15 ,7.00 ,4.30
אורלי: הצבע ארגמן 9.15 ,7 ,4.30

נתניה

שרון: שובו של מקצוען 9.15 ,7 ,5
סטודיו: הצבע ארגמן 9.15
נאוריה 7 ,5

חולון

סבוי: אהבה בשחקים 9.30 ,7.15 ,5
מגדל: חלומות מתוקים 9.30 ,7.30
ארמון: מי מפחד מהשכן ממול 9.30 ,7.15

בת־ים

עצמאות: מחסל ושמו נינג'ה 9.30 ,7.15 ,5

הרצליה

דיפלו: הטרמפיסט 9.30 ,7.15 ,5
מלון דניאל: הסיפור האמיתי 21.30 ,19.00

באר־שבע

חן: יפה בחורר 9.30 ,7.30 ,4.30

ע כ ו

אודיטוריום: כפפות 9.00 ,7.00

פתח־תקוה

היכל 1: אהבה בשחקים 9.30 ,7.15 ,5
היכל 2: להתאהב 9.30 ,7.30 ,5
היכל 3: יפה בחורר 9.30 ,7.30 ,5

עפולה

כוכב: תקלה מופלאה 8.30

רעננה

אורות: הקרב על היער 9.00 ,7.15 ,4.30

תיאטרון

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום א', 28.9
השקיעה: 20.30
סירוד זמני: 20.30

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
בת־ים — בלפור 45.

חולון
אהרון — הופיין 52.

ירושלים
הרצל — יפו 36.

נתניה
קופ"ח כללית — ברודצקי 31.

פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר.

רמת־גן
רש"י — רש"י 13.

תל־אביב
בריאות — המלך ג'ורג' 28.
ארלוזורוב — ארלוזורוב 76.

חיפה
יבנה — אבן סינה 7.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244: חדרה — 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית, ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● ביה"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים רפואיים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
הדסה ע"צ - נשים.
הדסה ע"כ — ילדים אורטופדית עיניים, א.א.ג.
שערי צדק - פנימית.
ביקור חולים - ביקור חולים.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'־ה' בין 08.00–20.00, בימי ו' 08.00–13.00. טלפונים: 03"433300, 03"433600.

יד ביד - ארגון קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה
ת"א — 226027 (24 שעות)
חיפה — 04"229488 (11.00–20.00)
נהריה — 04"920014 (11.00–20.00)
קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ד' ו' — טל. 222782.
„קו פתוח" - ארגון קשבת לילדים ובני־נוער 03"281680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00, בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00, בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49. טל' 284649.
בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג'. טל' 523166. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00. אחרי חצות בתיאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל': 294869, 03"285822.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052"52432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02"227171.
ער"ן תל־אביב — טל' 03"261111.
ער"ן חיפה — טל' 04"672222.
ער"ן באר־שבע — טל' 057"418111.
ער"ן נתניה — טל' 053"35316.

סילוק מיטרדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101, רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111, לוד/רמלה — 101, טל' 08"221022, עפולה — טלפון 065"93334, טבעון — 101, טלפון 04"931401, נהריה — טל' 04"823333, בת־ים — טל' 5511111, באר־שבע — טל' 057"74767.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'—ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'—ו': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'־ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'־ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00

מחיפה: בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'־ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30

מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'־ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35

הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

ראש ממשלת יפאן התנצל בפני ארה"ב על התבטאויותיו הגזעניות

אמריקנים רבים התמלאו חימה כאשר צוטטו דבריו של נאקאסונה – „הרמה הממוצעת של החינוך בארה"ב נמוכה מזו של יפאן בגלל השחורים, הפורטוריקנים והמכסיקנים החיים שם"

טוקיו. — ראש ממשלת יפאן יאסוהירו נאקאסונה, התנצל בשבת „מעומק ליבו" בפני העם האמריקני, הממשל והקונגרס, על ההערות שהשמיע בקשר לגזעים והחינוך בארה"ב.

בשדר שהועבר לממשל ולקונגרס, והמופנה גם לעם האמריקני, אומר נאקאסונה: „אני מבין עתה, כי ההערות שלי העליבו אמריקנים רבים. אני רוצה להביע כאן את התנצלותי מעומק הלב".

נקאסונה החליט על הצורך בהתנצלות פומבית, לאחר פגישה שקיים עם שר החוץ היפאני טאדאשי קוראנר, שאמר לכתבים לאחר מכן: „אמרתי לו בגילוי לב שנוצר מצב חמור".

הצעת החלטה הוגשה לקונגרס האמריקני, הקוראת לממשל לדחות את הבהרות יפאן בקשר לדברי נאקאסונה.

אמריקנים רבים נתמלאו חימה, כאשר קראו כי נאקאסונה אמר באסיפת המפלגה הליבראלית־דמוקרטית: „הרמה הממוצעת של החינוך בארה"ב נמוכה מזו של יפאן בגלל השחורים, הפורטוריקנים והמכסיקנים החיים בארה"ב.

בקונגרס האמריקני אמרו צירי קונגרס שחורים, כי יקראו לכל המיעוטים לא לקנות מכוניות יפניות ומוצרים יפאניים אחרים.

(רויטר־עתים וע־צ)

25 שנות מאסר לטרוריסט ירדני על תיכנון פיגועים באנגליה

לונדון. — בית־משפט בלונדון גזר 25 שנות מאסר על אזרח ירדני, לאחר שהורשע בתיכנון שרשרת פיגועים והפצצות בסיוע לובי.

„הדעת נחרדת כאשר חושבים על ההרס, המוות ושברון הלב שהתכוונת לחולל כאן", אמר השופט לד"ר רשמי עוואר, 43, רופא ירדני.

התביעה טענה, כי עוואר היה חבר הארגון הטרוריסטי הרצחני של אבו־ניראל או מתומכי ארגון זה.

הוא נעצר בסיוע של לובי המתנגד למשטרו של קדאפי, ואשר הופיע בבית־משפט, מסווה כולו, כדי למנוע חשיפת זהותו.

בלי ידיעת הנאשם, היה איש הקשר שלו ממתנגדי המשטר בלוב, אשר דיווח על מעשיו של עוואר למשטרה הבריטית. הרימונים שמסר לו היו רימוני־סרק.

משרד החוץ הבריטי הודיע בינתיים, כי בעקבות גזר הדין שוקלת הממשלה להטיל איסור מוחלט או לפחות לצמצם בצורה דרסטית את פעולת חברת התעופה הלובית בבריטניה.

(רויטר־עתים וע־צ)

שר החוץ, יצחק שמיר, נפגש עם שר החוץ ההונגרי, פיטר ורקוני, במרכז האו"ם בניו־יורק. (צילום: אי.פי.)

רגיעה בטוגו עם בוא יחידות הצבא הצרפתי

לום. — השקט חזר אתמול לטוגו שבמערב־אפריקה, לאחר שיחידות הצבא הצרפתי הגיעו לבירה לום בטיסה בעקבות קריאת מנהיג טוגו לחיסול כיסי ההתנגדות שנותרו בידי המורדים.

250 חיילים צרפתיים הגיעו בטיסה לבירה לום לפי הסכם ההגנה בין מדינה זעירה זו באפריקה, לבין צרפת ששלטה שם בתקופת האימפריה.

בינתיים השתררה רגיעה מוחלטת בעיר הבירה השוכנת על החוף, לאחר שני ימי קרבות־רחוב בין צבא טוגו לבין שרידי המורדים.

הממשלה טוענת, כי אנשי קומנדו חדרו לטוגו מגאנה השכנה ביום חמישי בערב ותקפו מבנים ממשלתיים, ביניהם את מקום מגוריו של הנשיא אייארמה בבירה לום. דיפלומטים מסרו, כי היה זה נסיון הפיכה ברור.

13 בני־אדם נהרגו בהתנגשויות ו־29 מאנשי הקומנדו המורדים נתפסו. הנשיא אייארמה ימסור פרטים על נסיון ההפיכה במסיבת־עיתונאים שיקיים בקרוב.

בינתיים הכחישה גאנה כל מעורבות בפרשה והשליט שלה ג'רי ראולינגס אמר, כי קריאת העזרה של טוגו לצרפת היא בבחינת פשע.

לעומת זאת הודיעה זאיר, ידידה קרובה של טוגו, כי היא שולחת אליה כוח של 350 חיילים כמחווה של סולידריות.

(רויטר־עתים וע־צ)

טלקס

● **שלג ראשון במוסקבה**

מוסקבה. – שלג ראשון ירד אתמול במוסקבה, והפך למעטה דק שכיסה בניינים ואילנות. אך נמס עד מהרה. (ע"ר)

● **תוכי סובייטי מדקלם שירה אנגלית**

מוסקבה. – תוכי של משפחה בכפר בברית־המועצות מדקלם שירה אנגלית ומוסר תיאורים על לונדון.

הציפור קאשה שמה. החלה לדקלם ציטוטים משקספיר ומיצירות המשורר הרוסי פושקין בתרגום אנגלי. התברר, כי התוכי הקשיב לסידרת לימודי אנגלית בטלוויזיה הסובייטית.

„קאשה", שבעליו מתגוררים ברוסיה הלבנה, גם קלט תאורים על לונדון ועל החיים באנגליה. אולם לפעמים הוא מערבב את המשפטים.

סוכנות „טאס" מספרת, כי פעם שמעו את התוכי אומר כי „נהר התמזה נדון בפרלמנט". ו„השמרנים הם אתר הנוף הפופולרי ביותר באנגליה". (ע"ר)

● **שיא ביצוא הרכב מגרמניה**

באדן־באדן. – תעשיית הרכב המערב־גרמנית, הגדולה באירופה, תייצא שיא של 2.5 מליון לכלי־רכב ב־1986, על אף התייקרותו הגדולה של המרק.

מזכיר תעשיית הרכב הגרמניה אחים דיקמן אמר, כי ייצוא מכוניות נוסעים ומסחריות צפוי להגיע ל־2.5 מיליון פריטים, קרוב מאוד לשיא של 2.57 מיליון ב־1985. (ע"ר)

● **קארפוב ביקש פסק זמן**

לנינגרד. – המתמודד על תואר אליפות העולם בשחמט אנטולי קארפוב ביקש פסק זמן לפני הסיבוב ה־20 שעומד להתקיים ביום שישי בתחרות על אליפות העולם.

קארפוב ניצח במשחק האחרון נגד קאספרוב ביום חמישי והיה זה נצחונו השלישי ברציפות.

עתה עומדים שני היריבים בשוויון של 9.5 נקודות לכל אחד. (ע"ר, ע"צ)

הקונגרס יבטל כנראה את הווטו הנשיאותי על סנקציות נגד דרא"פ

ואשינגטון. — הנשיא רייגן, תוך הסתכנות במפלה גדולה במדיניות החוץ שלו בקונגרס, הטיל וטו על הסאנקציות נגד דרום־אפריקה, באומרו כי הן רק ילבו את אש האלימות בדרום־אפריקה ויסייעו בהשלטת רודנות מרכסיסטית שם.

אולם כמעט בטוח שהקונגרס, שבו רוב לדמוקרטים, יצביע מחר בעד גישור הסאנקציות האלה, על אף הווטו של הנשיא. פקידי הממשל חוששים, כי גם הסנט יחליט בצורה דומה.

גם הבית התחתון וגם הסנט קיבלו ברוב גדול את הצעת חוק הסאנקציות — כנסיון לשכנע את ממשלת דרום־אפריקה להפסיק את מדיניות האפרטהייד וההפרדה הגזעית.

הנשיא רייגן אמר: „שיבוש כלכלת דרום־אפריקה ויצירת אבטלה נוספת בה, רק ילבו את האלימות במדינה נסערת זו".

חתול נדיר זה, חסר שערות. הוא אחד ממאה בלבד בעולם כולו. אפשר לראותו בימים אלה בתצוגת חתולים בניו־יורק. (צילום: אי.פי)

אנשי ג'עג'ע וצבא לבנון השתלטו על כל האיזור הנוצרי בביירות

ביירות. — „הכוחות הלבנוניים" ויחידות של צבא לבנון, חזרו והשתלטו אמש על כל האיזור הנוצרי של ביירות, בתום שתים עשרה שעות של קרבות עזים ביותר".

מפקד הכוחות הלבנוניים, סמיר ג'עג'ע, הודיע בשידור „קול לבנון" של הפלנגות, כי המליציה הנוצרית החזירה את הסדר על כנו באיזורים הנוצריים.

רדיו הפלנגות מסר, כי נאמניו של אלי חובייקה, שהסתננו לאיזור הנוצרי של ביירות, השאירו מאחוריהם כמאתיים הרוגים ופצועים.

מטעם „הכוחות הלבנוניים" נמסר עוד, כי המיתקפה על האיזור הנוצרי נערכה על־ידי נאמניו של אלי חובייקה, יחד עם לוחמי „אמל", וכן לוחמים מן האגף הלבנוני של מפלגת הבעת', אשר הסתייעו בארטילריה של צבא סוריה.

רדיו „קול לבנון" האשים בגלוי את סוריה בייזום המיתקפה וההכנתה.

אלי חובייקה מתגורר, בדמשק מאז ה־15 בינואר, אחר שגורש מן האיזורים הנוצריים בלבנון על־ידי נאמניו של מפקד הכוחות הנוצריים הנוכחי, סמיר ג'עג'ע, ועל־ידי תומכיו של הנשיא ג'מייל. (ע"צ)

בובי יואינג חוזר ל„דאלאס" – מותו לא היה אלא חלום

ניו־יורק. — בובי יואינג, אחיו הצעיר של ג'יי אר, המנוול מסידרת „דאלאס", חוזר לסידרה ביום שישי — ותוכיח שוב כי ב„אופרות סבון" של הטלוויזיה האמריקנית, הכל אפשרי.

בובי, הבחור הטוב, המתייצב נגד ג'יי. אר. איש הנפט המנוול מטכסס, שכל העולם אוהב לשנוא אותו, „נהרג בתאונת דרכים" לפני שנתיים.

סצנה זו נראתה בחלק האחרון של הסידרה בעונה הקודמת והצופים צריכים היו לחכות עד להקרנת הבכורה של העונה התשיעית, כדי לגלות שפם „חלמה" את כל העניין — היינו את מותו של בובי, נישואיה למישהו אחר, וכל מה שקרה מאז שהוא נעדר מן הסידרה בעונה הקודמת.

„יקירתי, מה קרה לך? שואל בובי את פם כאשר הוא יוצא מן המקלחת, שבה ראו אותו הצופים באביב. „את נראית כאילו מסתכלת על רוח רפאים".

„בובי, זה היה נורא", אומרת פם המזועזעת. „כאשר התעוררתי חשבתי שאתה מת... היה לי חלום זוועה, חלום ביעותים איום". (רויטר, עתים)

תחנת הכח הגרעינית בצ'רנוביל מחדשת פעולתה

מוסקבה.—תחנת הכח הגרעינית בצ'רנוביל תופעל מחדש תוך כמה ימים, ובכך יושם קץ להפסקה של 5 חודשים ביצירת אנרגיה גרעינית בתחנה זו, לאחר האסון הכבד שאירע בה.

„תוך כמה ימים יתחיל הכור הראשון לפעול", מסר העיתון „פרבדה" מצ'רנוביל.

ב„פרבדה" נאמר, כי עובדי התחנה חתמו את הכור הרביעי, שניזוק ופלט קרינה, בקירות של בטון.

4.5 מיליון דולר מזוייפים נתפסו בבית־דפוס בת"א

בית־דפוס לדולרים מזוייפים נחשף בתל־אביב על־ידי היחידה לחקירת פשעים חמורים במשטרה ושוטרי מחוז המרכז בפשיטה שנערכה ביום חמישי בלילה.

בית־הדפוס נתגלה ברחוב יסוד המעלה, ליד התחנה המרכזית בתל־אביב. המשטרה עצרה חמשה חשודים ומעריכים כי בכנופייה זו פעלו עוד כעשרה אנשים. העצורים, בני 35־45, תושבי אשדוד, לוד, רמלה ותל־אביב, מוכרים למשטרה לאחר שהיו מעורבים בפרשיות זיוף קודמות. להערכת המשטרה זוהי הכנופייה הגדולה ביותר שפעלה בשנה האחרונה באיזור המרכז.

משטרת ישראל דיווחה לשירות החשאי בארצות־הברית והיא סבורה כי לכנופייה זו היו קשרים גם מעבר לגבולות ישראל.

פרטים אלה נמסרו במסיבת עתונאים שערך ביום ו' ראש היחידה לחקירות פשעים חמורים במשטרה, תת־ניצב שמעון סביר. בלשכתו בפתח־תקווה.

סביר הציג בפני העיתונאים חומרי ייצור, כמויות גדולות של נייר ושטרות ירוקים חתוכים. הוא סיפר, כי בסך הכל נתפסו 4.5 מיליון דולר, אך החבורה לא הספיקה להתחיל בהפצתם. כמות הנייר שנתפסה יכלה להספיק לייצור 200 מיליון דולר.

כנופייה משומנת היטב

חקירת המשטרה החלה לפני כמה חודשים ולאחר מעקבים ותצפיות נתפסו חלק מהחשודים עם חבילות שטרות מזוייפים, בדרכם מבית הדפוס למכוניתם. אחד החשודים נדהם, ולאחר שהתעשת אמר לחוקר: „כל הכבוד, שערותי סמרו כאשר שמעתי על מעללי היחידה שלכם, עכשיו אני רואה שאתם יותר מקצועיים ממני".

אזיקים הושמו על ידיו והוא נעצר.

תת־ניצב שמעון סביר ציין, כי בבית־הדפוס נעשו בשנה האחרונה מספר זיופים, אך המשטרה עקבה בקפדנות אחר הזיוף הנוכחי, וברגע המתאים נתפסו כל הדולרים המזוייפים מבלי שהזייפנים הספיקו להפיצם בשוק.

„הכנופייה שנתפסה היתה משומנת היטב, כל אחד מאנשיה ביצע את המוטל עליו והמטרה היתה להדפיס כמות גדולה. הגלופות שנתפסו היו מעשה אמן ונועדו לייצור ללא הגבלה", סיפר תנ"צ סביר.

במיבצע המיוחד השתתפו אנשי היחידה לחקירת פשעים חמורים, סנ"צ אלכס איש שלום, סנ"צ אברהם פדר, ראש ענף המודיעין, סנ"צ אברהם זולטר, וסנ"צ אבי רותן. על הפעולה כולה פיקד מפקד היחידה, תת־ניצב שמעון סביר. (עתים)

קצין משטרה נאשם בשוחד תמורת הטבת תנאי עצירים

ראש משרד סיור וניהול בתחנת משטרת מעונה לשעבר חיים הברט (61), תושב מעלות, מואשם בלקיחת שוחד ובעבירות מרמה והפרת אמונים תמורת הטבת תנאי מעצרם של עצירים שהיו כלואים בתחנת משטרת מעונה.

סגן בכיר לפרקליט מחוז חיפה, עורכת־הדין מרים גינצברג, הגישה לבית־המשפט המחוזי בחיפה כתב־אישום נגד קצין המשטרה שבתאריכים הרלוונטיים לכתב־האישום היה אחראי, בין השאר, על תנאי החזקתם של אסירים ועצירים שהיו כלואים בתחנת משטרת מעונה.

משפטו של קצין המשטרה ייפתח היום בבית־המשפט המחוזי בחיפה.

בכתב האישום מגוללת התביעה הכללית שורה של עבירות וטוענת, כי קצין המשטרה העניק תנאים מועדפים לאסיר העבודה גאסן נחסאס, תושב כפר בוקעתה ברמת הגולן, ולעציר אליעזר מלחי, שהיה בזמנו „עד המדינה", בפרשת הברחת הסמים הגדולה ביותר שנחשפה אי־פעם מלבנון לישראל. אליעזר מלחי היה כלוא באותה עת בתחנת משטרת מעונה עד לתום מסירת עדותו כ„עד מדינה" בבית־המשפט המחוזי ב־חיפה.

בכתב האישום טוענת התביעה, כי קצין המשטרה היה מודע לכך שהאסיר ג'סאן והעציר מלחי נהגו להשתמש בסמים והוא לא מנע את הדבר מהם.

התביעה טוענת, כי בחודש פברואר 84' נלווה קצין המשטרה אל שני האסירים שהיו בהשגחתו, בעת שיצאו לחופשה בביתו של ג'אסן בכפר בוקעתה. על־פי האמור בכתב האישום נסע קצין המשטרה בלווית אשתו ללוות את השניים בעת חופשתם. התביעה טוענת, כי הקצין ואשתו התאכסנו במלון, ואת חשבון האיכסון בסך 2,800 ש"ח שילמו בני משפחת ג'סאן, בעוד ששני האסירים לנו עם נשותיהם בבוקעתה ללא ליווי או שמירה. התביעה טוענת, כי עד המדינה אליעזר מלחי האריך את חופשתו מעבר למועד שאושר לו ואילו קצין המשטרה נסע במכונית השייכת לאליעזר מלחי לטיול בחרמון.

באישום אחר טוענת התביעה, כי הנאשם קיבל בקבוקי ויסקי משני האסירים. לטענת כתב האישום נהנו השניים מתנאי מעצר מועדפים והופלו לטובה על־ידי הנאשם. התביעה טוענת כי הנאשם איפשר לשניים לצאת מתחנת המשטרה לסידורים פרטיים בליווי שוטרים ולעתים ללא ליווי כזה. (עתים)

טלקס

● **לוחמי אצ"ל לא יונצחו בכיכר בירושלים**

הנהלת עיריית ירושלים החליטה ביום ו' לבטל החלטה קודמת של מועצת העירייה להנציח שמות חמשת חללי אצ"ל ולח"י אשר נפלו בקרב על דיר־יאסין.

תחילה החליטה ועדת השמות העירונית לכנות את אחת מכיכרות העיר בשם „כיכר החמישה". אחד הקצינים בחטיבת עציוני באותם ימים, ההיסטוריון נתנאל לורך, הזכיר להנהלת העירייה, כי בקרב על כנסיית נוטרדאם, למשל, נפלו הרבה יותר לוחמים, והקרב היה הרבה יותר גורלי, אך על שם חללים אלה לא נקראו רחובות. לעומת זאת, הקרב על דיר־יאסין סייע לתעמולה הערבית נגד מלחמת השיחרור.

נציג מפ"ם בהנהלת העירייה, איתן מלניק, אמר, כי הליכוד מנסה להפוך כתם לדגל ובכך להנציח את החיזיון המוסרי והלאומי של קרב דיר־יאסין. (בצלאל עמיקם)

● **סוויסה: הפסקתי את השימוש בגז מדמיע**

בימיו של גונדר רפי סוויסה כנציב שירות בתי־הסוהר פסק השימוש בגז מדמיע נגד אסירים בבתי כלא והונהג, שאין מקפחים אסירים בטחוניים לעומת אסירים אחרים – אמר גונדר רפי סוויסה, בהופיעו אתמול ב„שבת נציבים" (נציבי שירות המדינה, מס הכנסה, ובתי־סוהר) שהתקיים בבית „יד לבנים" בחולון, בהנחייתו של העיתונאי גיל סחר.

נציב שירות המדינה, אברהם נתן, יצא במלים חריפות נגד מאבק האחיות, באומרו, שאחות הנוטשת בית־חולים סיעודי כבית לווינשטיין איננה עוד אחות רחמניה.

נציב מס התכנסה, יאיר רבינוביץ, מסר, ששיעור העצמאים בין משלמי מס הכנסה גדל בשנתיים האחרונות. (אשר שילוני)

● **איחוד משפחות בבתי־כלא**

גונדר רפי סוויסה אישר בהופיעו אתמול ב„בית יד לבנים" בחולון שהוא אמנם חרג מהנוהל התקין, למשל כאשר נענה לבקשת אלמנה לאחד את שני בניה בכותלי בית־כלא אחד.

המדובר באלמנה מפתח־תקווה המשתכרת 360 ש"ח בחודש, כאשר בן אחד שלה היה כלוא בכלא שאטה והשני בבאר־שבע. האישה לא יכלה לעמוד בהוצאות הכספיות הגדולות וטילטולי הדרכים של הביקורים נפרדים אצל כל אחד מבניה, והוא נענה לבקשתה וריכז את שני בניה בבית־כלא אחד במרכז הארץ. (אשר שילוני)

● **חוף כיאט הוצע למכירה פומבית**

קטע החוף הפרטי היחידי בארץ לאורך חוף חיפה התיכון, המוכר כחוף הכרמל „הסגור" או חוף כיאט לשעבר, הוצע בסוף השבוע למכירה פומבית לכל המרבה במחיר על־ידי כונס הנכסים של חברת חוף הכרמל בע"מ, עו"ד זאב להבי. באישור השופט אליעזר דוד בר מבית־המשפט המחוזי בחיפה. קטע החוף הוערך בזמנו בכ־10 מיליון דולר.

קטע החוף המוצע למכירה משתרע על שטח של כ־54 דונם, עליהם קיימים אישורי בנייה ל־100 אלף מ"ר. תכנית הבניה של החוף אושרה כבר לפני שנים אחדות והיא כוללת בתי־מלון, מגרשי ספורט, בריכות שחייה ועוד. יואב אביב

כתב־אישום בן 14 סעיפים יוגש מחר נגד דמאניוק

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

כתב־האישום נגד ג'ון דמאניוק יוגש מחר בבוקר לבית המשפט המחוזי בירושלים. המשפט עצמו ייפתח באולם הקטן של בנייני האומה בבירה בעוד כחודשיים.

לתביעה אין כל ספקות בדבר הוכחת זהותו של דמאניוק והיא מסתמכת על שורה ארוכה של עדים שיבואו לצורך המשפט מהארץ ומחו"ל. בראש התביעה יעמוד, כנראה, פרקליט המדינה יונה בלטמן ואת הנאשם ייצג סניגורו האמריקני.

כתב־האישום המפורט כולל 14 סעיפים הדנים בפשעי מלחמה, פשעים נגד האנושות, פשעים נגד העם היהודי ופשעים נגד אנשים נרדפים אותם ביצע דמאניוק במחנה הריכוז בטרבלינקה.

כתבנו מציין, כי רק מספר קטן ביותר של עדי ראייה שרד ממחנה הריכוז שנחרב על־ידי הגרמנים ואוכלוסייתו נרצחה.

התביעה פנתה לשלטונות בריה"מ בבקשה כי ימציאו לה מסמך מקורי לפיו התאמן דמאניוק בבסיס אימונים מיוחד של הס.ס. על אדמת פולין, שהוקם למען כוחות עזר מקרב השבויים הרוסים. גם אם לא ייעתרו הסובייטי לבקשה, הרי שבצילום המסמך יש משום ראיה. בשעתו נאותו הרוסים לשלוח את המסמך לבית־משפט אמריקני. התביעה מעוניינת להביא איש ס.ס. לשעבר, המתגורר היום בגרמניה, ואשר זיהה את דמאניוק במסדר זיהוי בקלטת וידיאו.

„השר המעופף" – אחרון המעיינים

שר־המשפטים, אברהם שריר, יהיה כנראה הגורם הבכיר האחרון במשרדו שיעיין בכתב האישום נגד פושע המלחמה ג'ון דמאניוק. שריר שוהה בסיור במזרח־הרחוק ועומד להגיע ממש ברגע האחרון כדי להעיף מבט בכתב־האישום.

במשרד המשפטים כבר התרגלו לתופעת „השר המעופף", שכן גם בעת כהונתו הקצרה של יצחק מודעי הוא נעדר לרגל נסיעה ממושכת לארה"ב.

פקידים בכירים במשרד המשפטים ציינו, כי בשבע שנות כהונתו של שר־המשפטים לשעבר, משה נסים, הוא לא יצא ולו גם פעם אחת לחו"ל והם נהגו להיוועץ בו בכל שאלה בעלת חשיבות.

בפלילים

שניים נאשמים ברצח הנער גיל אלעזרוב

בעקבות פרשת דקירתו למוות של הנער בן ה־15 גיל אלעזרוב מבת־ים ליד הדיסקוטק של קולנוע „דן", הוגש ביום ו' כתב־אישום לבית־משפט המחוזי בתל־אביב נגד שני נאשמים במעשה, צעיר כבן 20, אלי מלכה וקטין.

התביעה ביקשה לעצור את הנאשמים עם תום ההליכים, אבל השופט אורי שטרוזמן נענה לבקשת הסניגורים ודחה את המשך הדיון בבקשה זו ל־10 באוקטובר, ובינתיים ילמדו הסניגורים את חומר הראיות.

התובעת, עו"ד ריקי שפייזר, טוענת בכתב־האישום, כי בליל 30 באוגוסט השנה נמצאו חבורות של צעירים מבלים בדיסקוטק של קולנוע „דן" בתל־אביב וגם מחוצה לו.

במהלך הערב התפתח ויכוח בין שתי חבורות — אחת של צעירים תושבי בת־ים והשניה תושבי הכרם בתל־אביב. התובעת טוענת, כי תוך דין ודברים התפתחה תיגרה בין צעירים משתי החבורות ובמהלכה הנחית צעיר מבת־ים מכות אגרוף ופגע בקטין, שהוא אחד הנאשמים במשפט זה. הקטין שלף אולר ודקר את מכהו בכתפו.

לאחר מכן, נאמר בכתב־האישום, התנפלו צעירים מחבורת הכרם על גיל אלעזרוב והיכוהו. סמוך לגיל אלעזרוב, טוענת התובעת, היו שני הנאשמים, שניהם מחבורת הכרם. לדברי כתב־האישום דקר הקטין את אלעזרוב בבטנו וגם הנאשם השני, אלי מלכה, שהיה בקרבת מקום, היה בין הדוקרים. דקירה אחת פגעה בחזהו של אלעזרוב ודקירה נוספת בבטנו. מן הדקירה בחזה מת הנער. (עתים)

זוג קשישים הוכה בידי חרדים בירושלים

זוג קשישים הוכה ביום ו' לפני הצהרים על־ידי כמה חרדים שפרצו לדירתם במרכז ירושלים. הקשישים הועברו לבית־החולים שערי צדק לקבלת טיפול רפואי.

בני הזוג, שמחה ויצחק נחשון, מתגוררים ברחוב שומרי הכותל, מול מלון „המרכז", לא הרחק משוק מחנה יהודה וכיכר הדוידקה. ביום ו' לפני הצהריים דפקו מספר חרדים על דלת ביתם וביקשו משמחה נחשון תרומה ל„הכנסת כלה".

הקשישה סיפרה, כי החרדים פקדו את ביתם כבר לפני שבוע בבקשה דומה, אך אז היא לא נענתה. הפעם היא נכנסה לדירה כדי להביא כסף. לפתע פרצו לדירה כשישה חרדים והחלו להכות את שני הקשישים. הם זרקו על ראשה של שמחה נחשון עציץ וגרמו לה חתך בראש ו„פנס" בעין. יצחק נחשון הוכה גם הוא בפניו וגופו. החרדים גם הפכו רהיטים וגרמו נזק לדירה.

המשטרה סבורה כי הרקע לתקיפתם של בני הזוג הינו סכסוך בין כמה צעירים חרדים לבין יצחק נחשון על רקע המוגדר כ„פגיעה בצניעות". חקירת המשטרה נמשכת בנסיון לאתר את התוקפים. (עתים)

על מות
בנקו אדר
אבלים
חבריו בחוג „אורנים"

אבלים על מותו של
בנקו אדר
ומשתתפים בצער המשפחה
קיבוץ גן־שמואל

אבלים על מותו ללא עת
של ידיד ביתנו
בנקו אדר ז"ל
בית מנרה

לשפרה הלמר ולמשפחה
תנחומים במותו של
האב
קיבוץ שער־הגולן

למשפחתה ולקיבוץ גת
משתתפים באבל במות
ירדנה קלמן
חברים בקיבוץ העוגן

למשפחת פוד ולקיבוץ גלאון
אתכם באבלכם במות
אברהם
מדריכנו וידיד ביתנו
קיבוץ בית־ניר

לברוריה ויוסי כהן ולמשפחה
אתכם באבל במות
האב
בית מענית